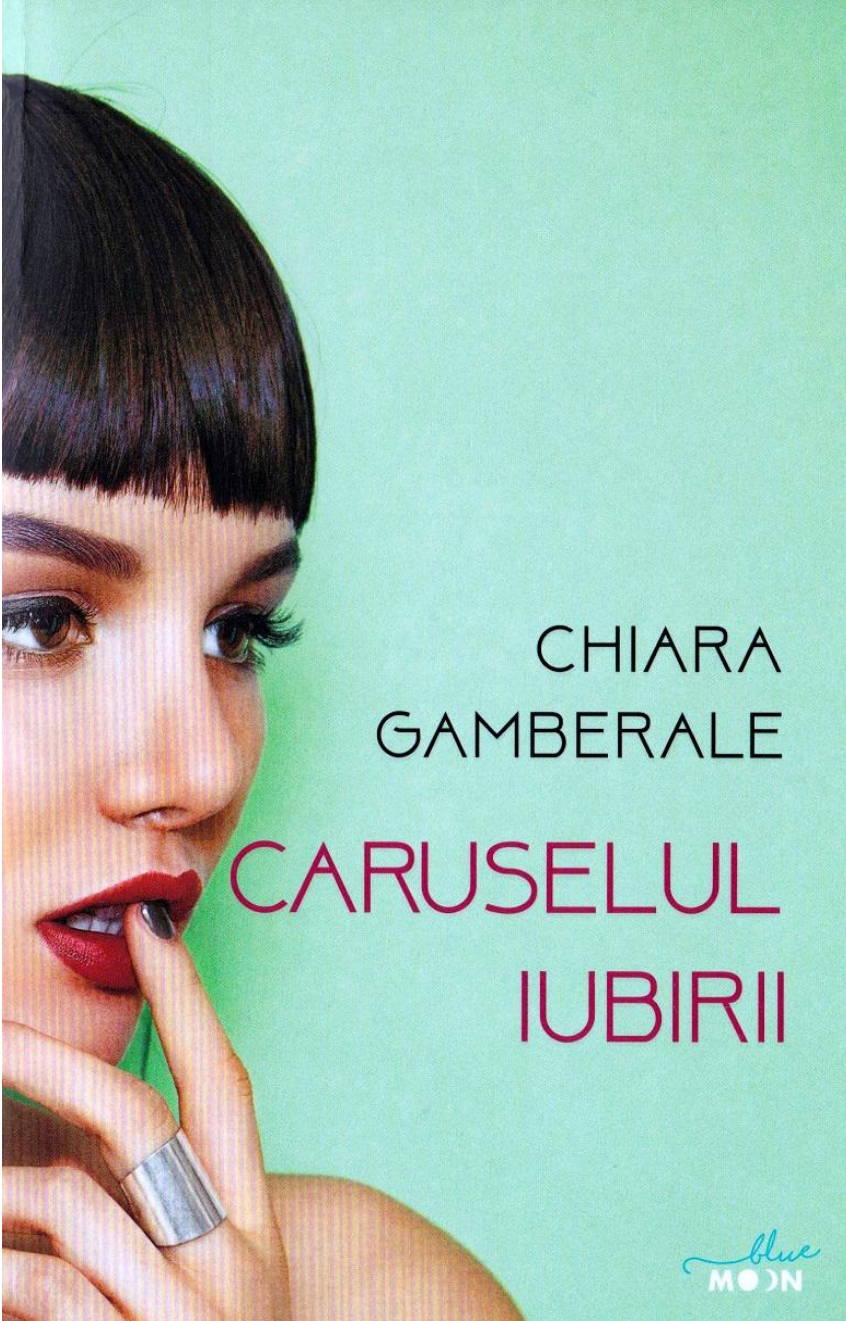
CHIARA
GAMBERALE
CARUSELUL
IUBIRII
blue
MOON

– Ce-ați spune de un mic joc?
– Care?
– Vreme de o lună, începând de acum, timp de zece minute pe zi, faceți un lucru pe care nu l-ați mai făcut niciodată.
– Și apoi, doamnă doctor, la final ce voi câștiga? Îmi voi recăpăta viața?
– Mai vorbim într-o lună, Chiara. Până atunci, jucați-vă, cu simț de răspundere, și nu trișați, aveți grijă!

CHIARA
GAMBERALE

CARUSELUL IUBIRII

Traducere din limba italiană şi note
DIANA CALANGEA

LITERA
București
2019

Per dieci minuti
Chiara Gamberale
Copyright © 2013 Chiara Gamberale
Ediție publicată prin înțelegere cu The Italian Literary Agency

Editura Litera
O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România
tel.: 021 319 63 93; 0752 101 777
Ne puteți vizita pe

Caruselul iubirii
Chiara Gamberale

Copyright © 2019 Grup Media Litera
pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii
Corector: Georgiana Enache
Copertă: Flori Zahiu
Tehnoredactare și prepress: Ofelia Coșman

Seria de ficțiune a Editurii Litera este coordonată
de Cristina Vidrașcu Sturza.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GAMBERALE, CHIARA
Caruselul iubirii / Chiara Gamberale;
trad. din lb. italiană: Diana Calangea. – București:
Litera, 2019
ISBN 978-606-33-3781-9

I. Calangea, Diana (trad.)

821.111

Lui Yab,
pentru toate minutele
din viitorul său

În fiecare ființă umană există aptitudini latente prin intermediul cărora aceasta poate ajunge la cunoașterea lumii.

Rudolf Steiner

Locuisem dintotdeauna în aceeaşi casă de la ţară, la porţile Romei. Mai întâi cu părinţii mei, apoi cu o grămadă de chiriaşi, apoi cu bărbatul care avea să devină soţul meu. Eram căsătorită de zece ani, iar de opt mă ocupam de o rubrică intitulată „Prânzuri de duminică" pentru un săptămânal care mă ducea timp de o săptămână, de duminică până duminică, să iau prânzul cu o familie foarte normală sau de-a dreptul excentrică, oricum unică în felul său, şi apoi să spun povestea.

În mai puţin de un an, din octombrie 2011 până în septembrie 2012, soţul meu insistase să ne mutăm în oraş, după care plecase să facă un master la Dublin, iar cu o zi înainte de întoarcere mă sunase să mă anunţe că nu, nu avea să se întoarcă, dar, da, se simţea bine, şi dacă, pentru o perioadă, nu aveam să mai primesc veşti de la el, nu trebuia să-mi fac griji: ba dimpotrivă, ideea era că poate descoperise că se simţea mai bine fără mine. Pe scurt, avea nevoie să ia o pauză de la muncă şi de la căsnicia noastră şi să se gândească. Singur. În Irlanda.

Între timp, directorul săptămânalului nu fusese nici pe departe la fel de sensibil şi îmi înlocuise rubrica, fără a-mi spune vreun cuvânt, cu sfaturile pentru inimi frânte

ale uneia pe nume Tania Melodia, câştigătoarea morală a ultimei ediţii a emisiunii *Big Brother.*

La început, tata, mama, fratele meu şi prietenii, care rămăseseră în picioare în vreme ce totul se prăbuşea în jurul meu, făcuseră cu rândul dormind cu mine, mă căraseră la cinema, în parc, la karaoke, pe stadion, în vacanţă, fără să refuze apelurile telefonice inutil de lungi şi lipsite de „tu" (cum te simţi? ce crezi? ce faci? poate, între timp, îţi permiţi să exişti?) şi pline doar de „eu" (nu mai exist, mă simt rău, vreau să mor, şi acum ce fac?) cu care îi torturam.

Dar care, de fapt, atunci când închideau telefonul aveau o viaţă la care să se întoarcă.

Singura care nu mai avea o viaţă eram eu.

În locul ei rămăsese o masă informă, sfâşiată, sângerând, a cărei singură axă în jurul căreia să se rotească era uluirea.

Apoi, după dispariţia durerii insuportabile, n-o mai aveam nici măcar pe ea să-mi ţină companie.

Mă duceam la culcare şi unicul gând pe care-l aveam înainte de a adormi era speranţa că nu mă voi mai trezi. Oricum, trăisem marea dragoste pe care ar fi trebuit s-o trăiesc, scrisesem cele mai bune romane pe care ar fi trebuit să le scriu, cu siguranţă n-aş mai fi putut să scriu altele în care să mă exprim cu atâta profunzime, pentru că nu aveam să mai trăiesc nimic care să mă emoţioneze atât de tare. Casa copilăriei mele devenise trecut de-acum, şi odată cu ea orice promisiune interesantă că va fi bine: „Dacă nu mai am ce scrie, dacă nu mai am ce trăi, dacă nu mai există o familie care să-mi creeze măcar iluzia că este

a mea, în fiecare săptămână, ce mai caut eu pe lumea asta?" îi repetam fără încetare, în fiecare zi de luni, terapeutei mele, doctorița T.

Apoi, într-o zi de decembrie – inspirată de Rudolf Steiner și exasperată de mine –, la finalul unei ședințe, mi-a aruncat, cu aerul ei intens și un pic magic:

– Ce-ați spune de un mic joc?

– ...

– Vreme de o lună, începând de acum, timp de zece minute pe zi, faceți un lucru pe care nu l-ați mai făcut niciodată.

– Adică?

– Orice lucru. E de-ajuns să nu-l mai fi făcut înainte, în treizeci și cinci de ani.

– Aproape treizeci și șase.

– Aproape treizeci și șase. Orice lucru. Nou.

– Timp de o lună.

– Da.

– Pentru zece minute.

– Pentru zece minute.

– Dar... sunteți sigură că funcționează?

– Depinde de dumneavoastră. Jocurile sunt pentru persoane serioase. Dacă vă hotărâți să începeți, nu trebuie să săriți nici măcar o zi.

– Și apoi?

– Apoi ce?

– La final ce voi câștiga? Îmi voi recăpăta viața?

– Mai vorbim într-o lună, Chiara. Până atunci, jucați-vă, cu simț de răspundere, și nu trișați, aveți grijă. La revedere.

– La revedere.

Nu aveam nimic de pierdut: tocmai asta era problema mea.

Venise ocazia de a încerca.

Să încep jocul celor zece minute.

Ceea ce urmează este jurnalul acelei luni.

3 decembrie, luni

soarele răsare la 7.20 şi apune la 16.40

o ojă fucsia

Cabinetul doctoriţei T. este în centrul Romei, la câţiva paşi de casa în care ne-am mutat eu şi Soţul Meu cu două luni şi jumătate înainte de telefonul lui din Dublin.

Pe drumul dintre cabinet şi casă se află centrul de înfrumuseţare Isla, al Cristinei şi al Tizianei, singurele persoane care mi-au devenit imediat apropiate în cartierul unui oraş pe care l-am simţit întotdeauna în mod vag ostil, şi care, de la plecarea Soţului Meu s-a transformat într-o ameninţare constantă.

M-am născut şi am trăit întotdeauna la Vicarello, un cătun dintr-un sat aflat la o oră distanţă de Roma, care doarme şi se plictiseşte pe marginea lacului său.

Am fost în multe feluri acolo: tristă, fericită, tunsă castron, cu părul lung, scurt, cu pojar, cu genunchii murdari, am avut coşmarurile de la zece ani, secretele îngrozitoare de la cincisprezece, dezamăgirile de la douăzeci, uluirea de la douăzeci şi cinci, am făcut boacănele de la zece ani,

de la cincisprezece, de la douăzeci şi de la douăzeci şi cinci, în timp ce mama gătea, tata ieşea şi se întorcea acasă, se năştea fratele meu, se plimba o pisică, un câine, un alt câine, un chiriaş, un altul, şi altul, m-am îndrăgostit, am fost înlocuită, apoi n-am mai fost, am fost părăsită, apoi n-am mai fost, plictisită, plictisitoare, dorită, pierdută, cretină, soţie.

Mereu şi în orice caz protejată.

De violenţa realităţii, spuneam eu.

De responsabilitatea de a fi cu adevărat un adult sau măcar pe aproape, spuneau ceilalţi: atâta vreme cât e de-ajuns să traversezi o bucată de grădină pentru a ajunge la casa părinţilor tăi, totul e păcăleală, înţelegi sau nu?

Cert este că n-aş fi plecat niciodată, dacă instalaţia electrică nu s-ar fi stricat şi dacă nu ar fi fost nevoie ca de aer de o renovare generală în Casa Mea din Vicarello. Dar ar fi durat mult timp, după cum au răspuns muncitorii, destul de mult timp. Şi-atunci, de ce nu închiriem o casă în Roma pentru vreo doi ani, şi aşa, dacă în sfârşit te convingi că trăieşti mai bine acolo, adică departe de mama şi de tata, deşi la o aruncătură de băţ de ei, adică mai degrabă în mijlocul lucrurilor decât în afara lor (poate doar pentru că eu, în loc să petrec două ore în maşină dus-întors de la cabinet, aş putea ajunge acolo pe jos, iar tu care nu ai carnet ai putea să nu-ţi mai duci viaţa în trenuri), poate vindem casa din Vicarello şi ne cumpărăm una în oraş, îmi propusese Soţul Meu.

Îi răspunsesem că e în regulă – oricum, dacă trebuia să fiu exilată din Vicarello, pentru mine nu mai conta unde ajungeam, era suficient să fie el cu mine.

Însă nici trei luni mai târziu, avea să mă lase singură, în casa aia blestemată, din cartierul ăla blestemat, din oraşul ăsta blestemat.

Dar de faptul că Isla este cu adevărat o insulă, în vacarmul inutil pe care-l poate face Roma dacă nu mai ştii cine eşti, şi că Cristina şi Tiziana nu au nimic din simpatia grăbită, din amabilitatea impersonală la care te constrânge într-o manieră sau alta faptul că lucrezi în zona asta mi-am dat seama imediat.

Tiziana e mereu veselă, chiar şi atunci când e serioasă, are ochii mari şi o mimică expresivă. Pare protagonista unei benzi desenate care-ţi stârneşte râsul, dar în timp ce tu nu-ţi dai seama, tocmai pentru că nu-ţi dai seama, te duce cu gândul la ceea ce nu funcţionează, la paradoxul fiinţei umane, la Dumnezeu.

Cristina este proprietara salonului de înfrumuseţare, trăieşte din tăceri îndelungi, priviri întunecate şi inteligente, îi place la nebunie să citească şi să facă scufundări, atât în mare, cât şi în sine însăşi.

Ea este cea care-mi deschide când sun la uşă, imediat după ce am ieşit din cabinetul de terapie.

– Ai vreo fereastră? o întreb.

– De cât timp ai nevoie?

– Zece minute.

Cristiana şi Tiziana îmi reproşează întotdeauna că nu îndrăznesc niciodată să cer o epilare extremă, un masaj experimental, în fine, ceva care să-i dea unui estetician posibilitatea unui fior, a unei satisfacţii în plus prin comparaţie cu oferirea unui minim sindical de decenţă clientelei.

– OK, intră, spune Cristina.

Și de îndată ce îi povestesc despre jocul celor zece minute, în ochi încep să-i lucească luminițe periculoase. Se apucă să scotocească printr-un sertar și apoi scoate colecția ei de lacuri de unghii. Mi se face frică.

Alege unul fucsia. Cu sclipici.

Mi-e și mai frică.

– Dar nu și pe unghiile de la mâini.

– Ba da, mă contrazice ea. Mani-pedi. Probabil că ne va lua un pic mai mult de zece minute, dar nu e o problemă, nu? Scoate-ți pantofii și ia loc.

Îmi scot pantofii și iau loc.

Singura nuanță de lac de unghii pe care am acceptat-o vreodată este negrul, dar și pe-asta fără prea mare entuziasm.

Pentru că, dacă scrii cărți, nu vrei să fii considerată o femeiușcă în fibrilații care povestește întâmplări pentru a se înțelege pe sine însăși, ci vrei patalamaua de intelectuală riguroasă și ocupată, cu un aer bolnăvicios, gravă și palidă, mi-au spus întotdeauna Cristina și Tiziana.

Pentru că nuanțele vii, cu atât mai mult dacă sunt aprinse, mi se pare că autorizează acea realitate care mă înspăimântă atât de mult să existe în continuare, am spus întotdeauna eu.

Pentru că tatăl tău și-a dorit un fiu, iar tu nu ai vrut să îl dezamăgești până la capăt, spunea Soțul Meu.

Cristina începe să-mi aplice o bază transparentă pe unghiile de la picioare.

– Și ce scop are jocul ăsta cu cele zece minute? întreabă.

– Păi, doctorița nu mi-a explicat. Cred că în principal trebuie să-mi țină mintea ocupată, să umple golul și să

facă ordine în confuzia în care m-am trezit și care ține loc de viață.

– Mai bine golul și confuzia decât soțul tău.

Cristina n-a fost niciodată o mare susținătoare a căsniciei mele.

– De prima dată când ai venit aici și te certai cu el prin SMS-uri, fără ca măcar să-ți poți explica de ce, era clar că relația voastră nu putea să dureze prea mult.

Încă n-am găsit curajul să-i dezvălui Cristinei că, din toamnă, Soțul Meu încearcă să se apropie din nou de mine, în modul lui.

S-a întors în sfârșit din Dublin, să spunem așa.

Pentru că, în realitate, n-a stat decât trei săptămâni în Dublin.

Apoi Siobhan, traducătoarea pe care a cunoscut-o la master, l-a plictisit. Și-atunci a plecat la New York și, pentru o vreme, a avut parte de momente de moarte plăcută sau de viață plăcută, în funcție de punctul de vedere, apoi a spart gheață pentru mojito într-un club de jazz, până a venit luna septembrie.

Perioada de expectativă a luat sfârșit, a închiriat o cameră de la un coleg și a redevenit cel mai strălucit avocat din cabinetul său.

După câteva zile, la tribunal, a văzut-o pe fiica unui inculpat pe care-l apăra. Avea două cozi împletite lungi, ochi de căprioară înspăimântată și strângea la piept o girafă de pluș de parcă ar fi fost singura ființă de pe lume demnă de încredere, capabilă să-i dea cu adevărat speranță.

Inima a început să-i bată nebunește, tâmplele să-i asude și apoi s-a făcut întuneric, iar el s-a trezit pe jos, în aulă, cu picioarele ținute în sus de clientul său – avusese un atac de panică.

Acea fetiță îi amintise pe neașteptate de o persoană.

Iar acea persoană era soția sa.

L-am cunoscut pe Soțul Meu pe când aveam amândoi optsprezece ani.

Liceul nostru participa la o inițiativă a Ministerului Educației Naționale care prevedea prezența unui psiholog în școli.

Pentru fiecare clasă, profesorii trebuiau să indice măcar un elev pe lună care, în opinia lor, ar fi avut nevoie în mod clar de susținere psihologică.

Iar noi făceam parte din primul grup de aleși.

– Tu de ce ești aici? m-a întrebat el.

– Fiindcă am impresia că mănânc prea mult, dar în opinia părinților și a profesorilor mei nu mănânc nimic. Tu?

– Fiindcă mama s-a îndrăgostit de ghicitoarea ei în cărți și ne-a părăsit pe mine și pe tatăl meu.

– O, îmi pare rău.

– Mie nu, nu-mi pasă.

– Și atunci de ce ești aici?

– Pentru că profesorii cred că de fapt îmi pasă. Dar tu chiar că ai niște cozi lungi.

– Iar tu ai ochi sălbatici.

Deja se întâmplase totul.

Am crescut împreună: așa credeau toți, așa credeam noi.

Dar adevărul e că nu crești împreună cu cineva pentru că așa se întâmplă sau prin magie. Dimpotrivă, trebuie să fii foarte atent. Și dacă unul dintre cei doi crește chiar și doar pe jumătate conștient mai repede decât celălalt, dar celălalt în loc s-o ia pe urmele lui regretă și fuge mâncând pământul, fuge la New York, apoi regăsirea e un dezastru.

Dragostea noastră începuse deja să se bazeze pe deziluzii și incoerențe cu câteva luni înainte de telefonul din Dublin, iar acum povestea se repetă: în timp ce își face bagajele zilele astea, Soțul Meu susține că nu s-a mai simțit niciodată atât de sincer legat de mine, iar eu nu știu dacă să consider asta o declarație romantică sau un simptom patologic.

– O știi până și tu că relația voastră nu mai putea funcționa, insistă Cristina în timp ce, iată, atinge oja fucsia.

„E înspăimântătoare", mă gândesc.

– Foarte șic, remarcă ea.

– Da, da, sigur. Știu. Dar mă simt de-a dreptul pierdută, în general.

Începe cu degetul mare de la piciorul drept. Ajutor.

– Și, hai, termină cu lamentările. În sfârșit scrii noul roman, nu? Concentrează-te pe asta.

Al doilea deget. Apoi al treilea și al patrulea.

– Ai dreptate, Cri. Dar și aici au apărut complicații. Îmi fug ideile. În câteva cuvinte, este povestea a două femei care își spionează cumpărăturile la supermarket, fiecare invidiind viața celeilalte: una este actriță, fiica ploii, o nestatornică afectivă, plină de ardoare, dar lipsită de liniște,

cealaltă este o mamă de familie care pare să fi găsit acea liniște. Însă în loc s-o protejeze, acea liniște este atât de mare, încât o sufocă.

– Îmi place.

Degetul mic. Uită-te! Unghiuța aia atât de mică și totuși atât de roz. Fucsia.

Ce porcărie.

– Din păcate și din fericire, problema e că, în timp ce știu exact ce poate gândi și simți fiica ploii, nu reușesc să găsesc expresia corectă a ceea ce simte Erica, mama. În fine, în paginile dedicate ei, mi se pare că lipsește cuvântul-cheie pentru a-i putea sonda cum trebuie sufletul.

Începe la piciorul stâng.

– Care este drama ei?

– Nu e chiar o dramă... E ca o senzație. Știi cum e când viața pe care-o trăiești îți pare a ta, dar fără tine?

Trece la mâna dreaptă.

– Cum să nu. Când ai impresia că te scufunzi în vid. Eu așa spun.

Te scufunzi. În vid. Te scufunzi în vid.

Simt că-mi lipsește aerul, iar corpul începe să plutească, singur-singurel, într-un fel de sac. Iar în exteriorul sacului se află toată lumea.

Oare Erica ar putea să se simtă așa? Ar putea?

Și trece la mâna stângă.

Primele zece minute au trecut.

Unghiile mele strălucesc, douăzeci și stânjenitoare, date cu ojă fucsia.

Nu-mi plac, sau poate că da. Sunt atât de puțin ale mele, iar pentru moment eu îmi sunt atât de indiferentă încât, prin contrast, aproape că-mi sunt dragi.

Și oricum, datorită acestor zece minute, Erica are un cuvânt-cheie prin care eu pot intra înlăuntrul ei.

În ultima vreme, din când în când, mi se pare că... nu știu cum să spun: mă scufund în vid.

Frumoasă, corectă și a ei – i se potrivește expresia.

Și având în vedere că e vorba despre un roman care se petrece într-un supermarket, e perfectă.

Este meritul Cristianei, desigur, nu al jocului.

Dar dacă n-ar fi fost jocul, astăzi n-aș fi intrat aici.

Hm.

În fine.

Merită să continui.

4 decembrie, marți

soarele răsare la 7.21 și apune la 16.39

la sală în centru

La Vicarello sala de sport era una adevărată: acesta era unul dintre multele și nocivele mele laitmotive, de îndată ce ne-am mutat în oraș.

De fapt, Vicarello trăiește, pe lângă lucrurile indispensabile, din peisaje rurale și din nimic, în vreme ce, în centrul Romei, frumusețea și totul lasă în mod clar puțin spațiu pentru ceva care implică atâta efort precum o sală de sport în adevăratul sens al cuvântului.

– Aici totul e de stânga! îmi descărcam sufletul în fața Soțului Meu.

– Chiar și tu, îmi atrăgea el atenția.

– Am înțeles, dar sala de sport trebuie să fie de dreapta. Ai intrat vreodată în cea de la parterul blocului nostru? Pare un centru social. Până și instructoarea, din câte se pare, cu aerul ăla intelectual și cu glumele ei inteligente.

– Astea sunt lucrurile pe care le cauți de obicei la o persoană...

– Nu la sala de sport! Acolo vreau doar să fac sport. Să-mi las nevrozele în seama acelei dădace minunate care este activitatea fizică. N-am nici un chef să mă trezesc pe salteaua de alături cu o muieruşcă disperată care-şi fugăreşte anorexia.

– Şi tu ai avut probleme cu anor...

– Exact! Tocmai de-asta! Dacă e vorba... nu zic să-mi rezolv problemele, ci măcar să-mi iau gândul de la ele, am nevoie de oameni diferiţi de mine. Mai buni decât mine! Nu înţelegi? Oameni care, atunci când se duc la sală, să meargă cu adevărat la sală. Care să nu-mi inspire nici un fel de sentiment de înduioşare, pe scurt – care nici să nu-mi remarce existenţa: nu vreau frustrate asemenea mie, cu care să pot face schimb de ponturi despre somnifere sau de explicaţii despre moartea lui David Foster Wallace şi apoi un concurs pentru a vedea cui îi e mai dor de el. Dar fără vreo legătură cu sala de sport!

– Sigur mai sunt săli în zonă, în afară de asta de la parter. Şi, oricum, fă cum crezi.

Fă cum crezi.

Este fraza cu care, în ultima vreme, Soţul Meu încheia toate discuţiile când devenea evident că se vorbea despre mine şi că nu exista posibilitatea de a schimba discuţia, îndreptând atenţia spre el.

Este fraza cu care şi eu încheiam discuţiile atunci când se întâmpla invers, iar atenţia nu se muta de la el asupra mea.

Fă cum crezi.

Devenim atât de surzi, când teama de a ne pierde depăşeşte dorinţa de a ne abţine...

În fine.

Până în iunie am făcut cum am crezut: și în loc să frecventez centrul social deghizat în sală de sport, pentru a face rost de dădaca pentru nevrozele mele, mă duceam și mă-ntorceam pe jos de la familiile protagoniste în Rubrica Mea „Prânzuri de duminică"

Ore întregi pe jos, prin oraș.

Însă din iulie nu mai am Rubrica Mea, și nici case unde să merg și de la care să mă întorc.

Am o insomnie de la care acea extraordinară dădacă lipsește în fiecare noapte.

Și am zece minute în care să mă ocup de ceva nou.

SALĂ MARE DE SPORT ÎN CENTRUL ROMEI – tastez pe Google, de îndată ce m-am trezit, cu degetele încă puțin amorțite din cauza ojei fucsia.

Dau clic pe primul site: Sala Royal Club, pe strada Barberini.

Afară plouă, e frig, dar m-am hotărât.

Sau mai bine.

Mă duc.

Nu e chiar la o aruncătură de băț de casă, cum era cea din Vicarello, îmi spun eu, cea care încă nu s-a resemnat să locuiască acolo unde va trebui să mai rămână pentru cel puțin un an, eu, cea care nu voia decât să aibă asigurate Poteca Ei de țară, Soțul Ei și Rubrica Ei pentru întreaga viață. Dar nu e nici foarte departe de casă, sfidând spațiile mici impuse de centru cu sălile ei de la subsol, suficient de mari și de dreapta, iar pe una dintre saltele am zărit o tipă cu picioare până-n gât, bronzată de parcă ar fi jumătatea lui august, și cu un maiou pe care scrie FĂRĂ ARĂT ȘI MAI BINE, îmi spun eu, cea care semnează fișa de înscriere, și

care şi astăzi îşi duce acasă – împreună cu un mic prosop pe care l-a câştigat trăgând un număr din săculeţul de pânză pe care i l-a întins proprietara în schimbul taxei – cele zece minute.

5 decembrie, miercuri

soarele răsare la 7.22 şi apune la 16.3

vioara

Cu obişnuitul efort de a mă ridica din pat şi aceste neobişnuite unghii fucsia, îmi pregătesc cafeaua, lucrez la roman, merg pentru prima oară la noua mea sală de sport.

Fac jumătatea de oră la saltea, un sfert de oră bicicletă şi douăzeci de minute abdomene.

Nu mai e nimeni în afară de un domn care lucrează cu antrenor personal pentru a combate sciatica, iar trei dintre cele şase televizoare sunt deschise pe un concurs culinar, două pe un canal de teleshopping, iar unul pe Rai Sport. Şi nici-o sosie groaznică de-a mea la orizont – pentru moment, Royal Club nu mă trădează.

Mă întorc acasă, lucrez din nou la roman, ciugulesc un melc cu scorţişoară cu iaurt, aşa cum fac de când nu-l mai am pe Soţul Meu alături ca să-l pot imita, luând prânzul sau cina ca o persoană normală – lucru care, să fiu sinceră, nu mi-a reuşit prea bine niciodată.

Apoi sună Rodrigo la interfon – uite-l, frumos și complicat, ca întotdeauna.

„E ceva înlăuntrul meu/ e greșit/ dar ne face asemănători" este versul unui cântec pe care-l cântă formația din care face parte, Afterhours. Și spune totul, în ceea ce ne privește.

– Al meu.

– A mea.

Ne cunoaștem de câțiva ani, de când a compus coloana sonoră pentru booktrailer-ul unuia dintre romanele mele, dar e ca și cum prietenia noastră ar avea rădăcini foarte îndepărtate.

S-a născut la San Paolo, în Brazilia, locuiește pe ici-pe colo, dar deocamdată la Milano, iar când trece pe la Roma se așază pe canapeaua noastră.

A mea: canapeaua *mea.*

Încă nu reușesc să mă gândesc la mine la singular, și cu atât mai mult dacă este vorba despre mine în relație cu această casă. Astfel, în primele luni, de nevoie, iar acum poate din lene, casa asta s-a transformat într-o Arcă a lui Noe, un loc în care să ne apărăm de potopul universal care este singurătatea și să ne relaxăm cu toții împreună, printre animale din specii diferite – singuri ca urmare a propriei alegeri, singuri din vocație, singuri pentru că se mai întâmplă, singuri pentru că am fost abandonați.

La Vicarello, eu și Soțul Meu am trăit mereu cu ușa deschisă către noi posibilități, dar, atunci când se închidea, era el cu mine. Acum, când ușa se închide, uneori mă simt și mai singură și mai pustie decât înainte de a o deschide pentru a lăsa pe cineva să intre.

Sigur, descopăr că persoanele pierdute au un instinct excepțional pentru a le găsi pe cele asemenea lor, făcând slalom printre familiile fericite, relațiile care funcționează, cele care nu mai funcționează, dar oricum merg înainte, cu obișnuințele lor frumoase de weekend.

Dar, deși noi, persoanele rătăcite, stăm aproape unele de altele, acel pustiu nu dispare, ci aproape întotdeauna se lărgește.

În câteva luni, prietenilor mei dintotdeauna li s-au adăugat prietenii prietenilor dintotdeauna, apoi prietenii prietenilor prietenilor, și trec cu toții pe aici la un moment dat ca să bea o cafea, ca să vadă un meci, ca să mă salute. Pleacă, se întorc, apoi pleacă din nou.

Dar n-am ce face – atunci când ușa se închide, pustiul se mărește.

Mai puțin atunci când, în loc să plece și să se întoarcă, cineva rămâne, așa cum va face Rodrigo pentru vreo două zile.

– Deci? Ce faci?

– Rău, mulțumesc. Fără bărbați și fără serviciu.

– Dar romanele pe care le scrii sunt serviciul tău.

– Asta e pasiunea mea.

– Gândește-te ce norocoasă ești să le ai pe-amândouă. Eu nu uit niciodată cât sunt de norocos că trăiesc cântând la vioară.

Ca de obicei, are dreptate.

– Dar Rubrica Mea mă ajuta să-mi stabilesc un ritm. Înțelegi? Un far în mijlocul vidului, un orar clar. Cu atât mai mult de când...

– ... soțul tău a plecat. Gata, Chiara! A trecut aproape un an.

– OK, gata. Oricum, ce pot să-ți spun? Și scrisul riscă să se rătăcească în vid, dacă nu am cu ce să-l priponesc să stea cuminte, la locul lui.

– Atunci, încearcă să-l privești în ochi o dată pentru totdeauna, vidul ăsta.

– Sunt urâți.

– Cine?

– Ochii vidului.

– Bietul vid. Suferă de un ușor strabism.

– De ce nu ne-am îndrăgostit niciodată?

– Ca să nu stricăm tot, cred.

– Da.

– Da.

Mergem să dăm o raită prin împrejurimi, ploaia de ieri a măturat toți norii, iar cerul pare să fi inventat azuriul la cât este de sigur pe el.

Rodrigo îmi povestește despre turneul entuziasmant al trupei sale cu ultimul album, *Padania*, de o fată care în sfârșit e diferită de celelalte, de o durere pe care o simte în braț, de cât de secretă și de fascinantă este lumea hip-hop-ului.

În primele zile după telefonul Soțului Meu de la Dublin, când cineva îmi vorbea îi priveam gura, însă nu reușeam să-l ascult. „Soțul Tău a plecat, Soțul Tău a plecat", îmi spunea totul în jurul meu.

Apoi a trecut o lună, a mai trecut una, și încă una, au trecut patru, cinci, șase, a venit vara. Gianpietro, cel mai bun dintre cei mai buni prieteni ai mei dintotdeauna, m-a

târât cu el și cu logodnicul lui de atunci la Formentera, și nu aș ști să spun cum – pentru că, de fapt, am petrecut două săptămâni fumând singură pe verandă – chiar n-aș ști să spun cum s-a întâmplat, dar s-a întâmplat: într-o dimineață de august m-am trezit și, în timp ce marea era mare, cerul era cer, Gianpietro Gianpietro, eu mi-am dat seama de asta. Că era marea, era cerul, era Gianpietro. Și am descoperit că supraviețuisem. Și nu m-am simțit prea bine, la început. Mi se părea că-l trădam și eu pe Soțul Meu începând din nou să respir, să mănânc, să scriu.

Să supraviețuiesc, de fapt.

Din când în când, dau înapoi sau, poate, cine știe, îmi iau avânt.

Cert e că încă mă mai trezesc ascultând cu surprindere o voce care nu este aceea din capul meu sau din inima mea sfâșiată, în timp ce Rodrigo vorbește: este chiar vocea lui Rodrigo.

Îi povestesc despre jocul celor zece minute și lucrurile se succed de la sine.

– E incredibil că n-ai făcut așa ceva până acum, îmi spune el.

– Nu mi-ai propus așa ceva niciodată.

– Dar nici tu.

Credeam că vioara e mult mai grea.

Dar de fapt e foarte ușoară și, când o ridici din cutie, ți-e teamă să n-o strici.

În vreo zece minute, Rodrigo abia reușește să mă învețe postura: e mai degrabă o problemă de estetică decât de tehnică, spune el. Adică, trebuie să fii măcar la fel de frumos precum instrumentul pe care îl ții în brațe: trebuie să

te ridici la înălțimea lui. Apoi îmi așază mâna stângă, mă pune să țin arcușul cu dreapta și să-l trec peste coarde.

Cânt fals, nu am timp să învăț să interpretez pe note, și cu toate acestea reușesc în cele din urmă să-mi imaginez ce poate simți Rodrigo când are de-a face cu ceva atât de ușor, care-l constrânge să dea ce-i mai bun din el pentru a se surprinde pe sine mai întâi. Apoi pe cine ascultă.

Nu este un efect atât de diferit de ceea ce simțim noi ceilalți, care, în timpul unui concert, nu știm decât să batem din palme la timp.

Venind pe lume, primim în dar un instrument frumos: trebuie să ne ridicăm la înălțimea lui.

Indiferent cât de frumos și de delicat este acel instrument, este numai și numai datoria noastră să-l folosim cu putere.

6 decembrie, joi

soarele răsare la 7.22 şi apune la 16.39
ultimul pătrar al lunii 16.33

clătite (cu nutella)

– Alo?

– Sunt eu.

– Bună, tu.

– Salut, Mister Magoo.

Aşa mi-a spus întotdeauna Soţul Meu.

– Ce faci?

– Scriu.

– Eu sunt în pauza de prânz. Vii şi tu?

– De ce?

– Trebuie să vorbesc cu tine, Magoo. Am visat ceva azi-noapte.

– Şi?

– Eram la Vicarello, dar în grădină săreau doi coati cu nas alb. Ţi-i aminteşti? Animalele alea ciudate pe care le-am văzut în Costa Rica.

– Sigur că mi le amintesc.

– Râdeam, în vis. Şi săream împreună cu coati. Când m-am trezit, m-am simţit ca naiba.

– Bine ai venit şi tu în lumea visurilor de după încheierea unei căsătorii. Cu cât sunt mai frumoase, cu atât par mai mult coşmaruri după trezire.

– Magoo.

– Hm.

– Căsnicia noastră nu trebuie să se sfârşească.

– S-a sfârşit deja.

– Nu e adevărat. Doamne, dacă am făcut ceea ce am făcut, dacă m-am făcut nevăzut n-a fost pentru că sunt un monstru... Eram prea nefericit, Magoo. Prea nefericit.

– Şi eu eram. Dar n-aş fi dispărut niciodată timp de nouă luni. Nu te-aş fi abandonat niciodată.

– Şi dacă tocmai faptul că te-am abandonat ne-ar da posibilitatea să ne regăsim?

– Depinde de tine.

– Nu. Depinde de tine. De când ne mutaserăm, deveniseşi insuportabilă, Dumnezeule! Insuportabilă. Mereu nemulţumită, mereu nervoasă, din ce în ce mai nebună.

– Schimbarea mă terorizează, ştii doar.

– Dar tu mă terorizai pe mine.

– M-ai fi putut ajuta, în loc să te laşi terorizat. Şi, oricum, nu cred că suferinţa mea legată de mutare este motivul sau oricum nu este singurul, din ceea ce s-a întâmplat între noi.

– Sigur, ai dreptate. De fapt, adevăratul motiv a fost creşterea ta, ştii care este părerea mea. De când te-ai apucat să scrii cărţi, de când ţi-au încredinţat blestemata aia de rubrică, de când ai început să te simţi împlinită, de fapt, am văzut cum murea puţin câte puţin în fiecare zi fetiţa mea

cu cozi împletite pe care o cunoscusem în sala de aşteptare a psihologului.

– Aveam optsprezece ani. Acum am aproape treizeci şi şase.

– Şi, iartă-mă că te-ntreb, dar nu poţi avea în continuare optsprezece ani? Ce s-a întâmplat cu gingăşia acelei fetiţe?

– Acea fetiţă era distrusă de o nesiguranţă patologică.

– Dar era blândă. Vrei să ştii ce am văzut la Siobhan, încât am intrat în scurtcircuit şi te-am părăsit la telefon?

– Nu, mulţumesc.

– Blândeţea ei. Siobhan îşi traducea documentele ei din italiană în engleză, apoi se ducea să facă yoga la sală, bea un aperitiv cu prietenii, iar seara făcea nişte clătite minunate. Liniştit, înţelegi? Fără toate nevrozele alea, explicaţiile, discuţiile, toate sigur-faci-aşa-pentru-că-recunoaşte-că-nu-accepţi-că-mama-ta-a-fugit-cu-ghicitoarea-în-cărţi de care ai nevoie tu, şi cu care mă atacai.

– Atunci, întoarce-te la Siobhan, în Dublin.

– Nu asta e ideea. Ideea e că aş vrea să ai tu blândeţea lui Siobhan, înţelegi? Asta vreau să spun, când zic că viitorul nostru împreună depinde de tine.

– OK. Acum trebuie să plec, am o întâlnire.

– Cu cine?

– Cu un joc.

– Ce?

– Las-o baltă.

– Vezi că pur şi simplu nu reuşeşti să fii blândă?

– Pa.

Apelurile Soţului Meu mă epuizează.

Dar de fiecare dată când numele lui clipoceşte pe ecranul mobilului meu, eu încă mai sper. Să vină în cele din urmă telefonul acela: „Magoo, am greşit tot, am fost un biet nebun, tu eşti superbă, nu ştiu să trăiesc fără tine, să subînchiriem casa din Roma şi să ne întoarcem la Vicarello. Eu şi tu. Pentru totdeauna".

Un telefon simplu şi clar: la fel de simplu şi de clar precum cel pe care l-am primit din Dublin.

Cine ştie de ce anumite abandonuri sunt atât de clare, iar anumite recuceriri atât de vagi.

Eu ştiu. Ştiu ce simte Soţul Meu. Îl cunosc de optsprezece ani, iar pauzele de care are nevoie, accesele de tuse sau de trufie, pentru mine sunt cuvinte. Cuvinte de dragoste. Dar de ce nu reuşeşte să le spună? Poate pentru că-i este frică? Şi mai precis de ce? Sau poate pentru că, în realitate, nu, nu e adevărat. Nu-l cunosc. Sau poate îl cunoşteam, dar acum nu-l mai cunosc? Nu, nu, nu! Asta nu e posibil. Să cunoşti cu adevărat pe cineva este ceva atât de complex, de rar, de fatal. Să cunoşti cu adevărat pe cineva este pentru totdeauna.

Sună din nou telefonul. Şi dacă? Poate? Nu, pe ecran clipoceşte numele lui Gianpietro.

– Salutare!

– Bună, iubire. Suna tot timpul ocupat, să nu-mi spui că încă îţi mai pierzi timpul cu Soaţa Ta...

Gianpietro a fost primul care a stat cu chirie la mine, în timpul facultăţii. Acum lucrează la bancă, în Palermo. Ar vrea să fie Madonna, dar i-ar fi de-ajuns şi Beyoncé:

important e să strălucească, asta este mantra lui, după serviciu, în timp ce își scoate sacoul în dungulițe fine și cravata în parcarea băncii, își dă cu un pic de rimel pe gene și-și aruncă în jurul gâtului un boa albastru electric.

Este convins că, în fiecare dintre noi, mai ales – nu am înțeles niciodată prea bine de ce – dacă este vorba de politicieni sau bloggeri, este ascunsă o divă frustrată, iar problema societății noastre este că nimeni nu recunoaște asta. În afară de Gianpietro. Astfel că are el grijă să-i ajute pe cei care nu reușesc să fie sinceri cu ei înșiși, și transformă totul (în afară de tatăl lui) la feminin. Oricare Francesco devine pentru el Francesca, oricare Nicola este Nicoletta, un pom e o poamă. Soțul Meu este Soața Mea. Dar ceilalți nu reacționează întotdeauna pozitiv.

– Ba da, vorbeam cu el. Spune că iubita lui irlandeză era blândă, iar eu ar trebui să iau lecții de la ea. Zice că făcea yoga, bea aperitive cu prietenii și gătea niște clătite minunate.

– O tipă pentru care ai putea să-ți pierzi capul...

– De fapt, zice că vrea să fie cu mine. Dar ar vrea să fiu la fel de blândă ca aia.

– Rămâi cu blânda, eu sunt mâță blândă care zgârie rău, nu i-ai spus, iubire?

– Nu, păcat. Cum de nu m-am gândit?

– Ia gata cu lamentările-astea de Demi Moore părăsită. Aia măcar era cu Ashta Kutcher, are dreptul să sufere. Tu, un pic mai puțin. Sau vrei cumva să-o compari pe Ashta cu Soața Ta?

– ...

– E, vezi? Și îi dai înainte cu nebunia aia cu cele zece minute?

– Tocmai mă gândeam ce să fac azi.

– Fă niște clătite, iubire!

– Dar nu știu nici măcar să pun apă la fiert pentru spaghete!

– Tocmai! Nu trebuia să faci ceva ce n-ai mai făcut niciodată? Hai. Internetul e plin de rețete chiar și pentru cei cu două mâini stângi ca tine. Încearcă pe giallozafferano sau cu buttalapasta punct it. Așa, o chemi apoi pe Soața Ta și-i spui: „Iubire, nu era nevoie să te duci până la Dublin, dacă-ți plăceau clătitele. Nu era nevoie decât să mă lași zece minute!"

– Mi-e dor de tine, Gianpi.

– Și mie de tine. Dar ajung la Roma de Crăciun.

– Ești sigur?

– Sigură. Asta dacă tatăl meu nu se hotărăște cumva să ridice receptorul ca să mă invite să petrec Ajunul cu el, bineînțeles. Dar nu cred că se va întâmpla, iubire. După nouăspe ani nu mai cred în povești.

– Îmi pare rău.

– Mie îmi pare rău pentru el că nu se bucură de subreta minunată care e fiica lui. Dacă ar ști că, de când folosesc crema All Day All Year de la Sisley, lumea îmi dă cu opt ani mai puțin... *Opt*, îți dai seama, iubire?

– Îmi dau seama.

– Ar putea fi motiv de mare mândrie pentru el. Bietul.

– Da, bietul.

www.buttalapasta.it

CLĂTITE AMERICANE CU NUTELLA
Ingrediente (pentru aproximativ 12 clătite)

125 g făină
200 ml lapte
25 g unt
2 ouă
15 g zahăr
6 g praf de copt
2 linguri Nutella
1 praf de sare

Grad de dificultate: ușor
Timp de preparare: 10/15 minute

Separați albușurile de gălbenușuri și puneți într-un castron gălbenușurile, peste care adăugați laptele, untul topit și Nutella. Amestecați bine și turnați făina amestecată cu praful de copt. Într-un alt castron bateți albușurile cu zahărul și adăugați-le peste compoziția de dinainte cu mișcări de jos în sus. Este recomandat să nu bateți albușurile spumă tare, ci să o lăsați mai pufoasă, altfel existând riscul să se formeze cocoloașe.

Încălziți o tigaie cu diametrul de 10–12 cm și ungeți-o cu puțin unt. Turnați în centru puțină compoziție și lăsați-o să se întindă. Când clătita va fi aurie întoarceți-o cu o spatulă și coaceți-o și pe cealaltă parte. Scoateți clătita și puneți-o pe o farfurie, unde le veți așeza și pe celelalte pe măsură ce vor fi gata.

Serviți-le unse cu puțină Nutella sau cu sirop de arțar, fructe proaspete și frișcă.

Nu prea știu ce este o spatulă, și cu atât mai puțin cum se întoarce o clătită.

Dar în jocul celor zece minute nu este obligatoriu să-ți și reușească lucrurile noi, nu.

E de-ajuns să încerci.

Și cumpărăturile pentru a găti ceva reprezintă o noutate absolută. Aleg ouăle pe baza ambalajului care-mi place mai mult (unul din șase, cu o găinușă care-i zâmbește unui pui și mi se pare că vrea să mă încurajeze și pe mine), apoi mă duc acasă și, ca o ex-anorexică așa cum se cuvine, analizez caloriile Nutellei, fiind sincer tentată să las totul baltă.

Rodrigo a avut concert în noaptea asta. S-a întors pe la patru și m-a găsit trează încă, în bucătărie, cu privirea fixată într-o farfurie.

– Ce faci?

– Mă uit la clătitele astea.

– Cred că scopul pentru care sunt făcute nu e chiar ăsta.

– Dar mi se par extraordinare...

– Ce au atât de special?

– Le-am făcut eu.

– Jură.

„În frigiderul Chiarei este doar lumina" este o expresie inventată chiar de Rodrigo. Și e adevărată. Ba nu, *era* adevărată: pentru că astăzi găsești în el patru ouă, un pachet de unt, un borcan de Nutella. Și lapte proaspăt. Rodrigo îl scoate și ia două cești, tacâmuri și șervețele. Încălzește clătitele în cuptor.

– În viață, curajul este totul. Să gustăm, hai!

Aş fi putut să pun mai puţin zahăr. Poate am făcut greşeala pe care www.buttalapasta.it insista să n-o facem şi am bătut albuşurile „spumă tare", chiar dacă nu ştiu clar ce înseamnă asta. Oricum, coca e plină de cocoloaşe. Trei dintr-o duzină nu prea par clătite: par un pumn, un cârnăcior şi o băltoacă.

Mănânc pumnul. Rodrigo mănâncă băltoaca şi încă alte două care, măcar după aspect, sunt fără urmă de îndoială clătite.

Avea dreptate Gianpietro.

Era de-ajuns să-i fi spus, când m-a sunat de la Dublin: „Iubire, dar tu chiar mă părăseşti pentru una care ştie să facă clătite? Să ştii că pot învăţa şi eu. Învăţ repede. Dă-mi zece minute şi-o să vezi."

7 decembrie, vineri

soarele răsare la 7.24 și apune la 16.39

lecția de hip-hop

Și apoi, ca în fiecare vineri, iată-l pe Ato.

– V-ați despărțit pentru că tu voiai un copil, iar Soțul Tău nu?

Este întrebarea care mi-a fost pusă cel mai des, în lunile astea.

– Nu, clar nu, răspund.

E adevărat doar parțial.

E adevărat pentru că ceasul dinlăuntrul meu nu a început încă să ticăie.

Dar nu e adevărat pentru că, de ceva timp, nu mai credeam că eu și Soțul Meu ne eram de ajuns unul altuia.

Sau mai bine.

– Ai devenit absurdă, Magoo.

– Și tu la fel.

– Tu mai mult.

– Ba nu, tu.

– Tu.

– Şi dacă am renunţa, iubirea mea?

– La cine?

– La eu. La tu. Dacă ne-am deschide către noi?

– Ce înseamnă asta?

N-aş fi ştiut să-i explic, dar cu siguranţă nu însemna să se deschidă către Siobhan şi să-şi petreacă vara preparând mojito la New York.

Oricum, necesitatea de a-i abandona în trecut pe cei doi adolescenţi egocentrici care, din pricina furiei cu care spuneau „eu" îl convinseseră pe celălalt să spună din când în când „tu", dar pe care pentru moment îl foloseau doar ca pe o armă (TU eşti absurd, TU nu înţelegi, TU nu-ţi imaginezi, TU nu eşti EU), o simţeam. Vag, dar o simţeam.

Am cunoscut localitatea Città dei Ragazzi prin intermediul Rubricii Mele „Prânzuri de duminică"

„Familia este acolo unde se întemeiază o familie" era subtitlul rubricii. Aşadar, chiar şi în lipsa unui tată şi a unei mame, prin prezenţa atâtor fii, Città dei Ragazzi era un loc despre care era necesar să povesteşti.

Viziunea acelui geniu, monsenior John Patrick Carroll-Abbing, în 1953, fusese de fapt chiar aceea de a oferi o familie copiilor din întreaga lume cărora, într-un mod sau altul, le fusese refuzată o familie: „O comunitate fraternă, în care tineri, deveniţi cinici în urma experienţelor lor negative, să înveţe arta grea a convieţuirii în libertate, în toleranţă reciprocă, în pace; un loc paşnic în care fiecare băiat asocial să găsească înţelegere pentru lipsurile sale şi încurajare în efortul de a se creşte singur; un loc în care tânărul, încurajat să-şi dezvolte propriile calităţi, să poată

progresa în fiecare zi". Sunt cuvintele lui Caroll-Abbing. Care nu s-a limitat doar la viziune: a realizat şi o metodă. Pentru ca „nimeni să nu poată nega faptul că educarea tinerilor este un lucru necesar, deşi unii continuă să susţină că se poate realiza fără a le acorda responsabilităţi concrete, fără să aibă libertatea de a-şi organiza timpul, de a face alegeri, adică de a-şi asuma riscul de a greşi".

În Città nu există teama de acel risc – şi pe lângă faptul că primeşte orfani de război, refugiaţi politici, copii italieni sau străini având între doisprezece şi optsprezece ani, cu infernul în urmă sau în suflet, şi că se ocupă să-i trimită la şcoală, îi impulsionează să se autogospodărească, să se organizeze ca şi cum ar trăi într-un oraş obişnuit. Cu aceleaşi adunări locale şi alegeri lunare ale primarului şi ale membrilor consiliului local.

Astfel, la periferia Romei, pe Via della Pisana, Città dei Ragazzi se trezeşte în fiecare zi, în verdele unei câmpii fără margini, pe fundalul negru beznă pe care îl poate avea trecutul, spre culorile nesperate pe care le poate căpăta viitorul.

Petrecusem o săptămână foarte plină: de poveşti, de victorii, de eşecuri, de feţe.

De tăceri.

Aceea a lui Ato, mai mult decât a tuturor.

În acele zile fusese ales primar pentru a treia oară la rând. Avea un zâmbet înfrânt, optsprezece ani, de trei sosise din Eritreea, iar de doi în Città. Era diferit de toţi ceilalţi băieţi, sau poate ne par mereu diferite – chiar şi la o privire retrospectivă, prin lentila deformată a primei

noastre întâlniri –, persoanele care ajung să facă parte din viaţa noastră. Cine ştie. Însă în mod clar Ato apare imediat mândru, saturnian, iremediabil de misterios.

– Cum ai ajuns în Italia? l-am întrebat, într-o zi în care m-am trezit pe locul de lângă el la masa de prânz.

– Din cauza unui şir de năpaste, mi-a răspuns el, care încă îşi mai caută cuvintele pentru a povesti ce s-a întâmplat în Eritreea, când, dintr-un băiat care avea totul, s-a trezit cu nimic, într-un avion cu destinaţia Italia.

Mie mi-a povestit unul dintre neobosiţii şi iluminaţii psihologi care colaborează cu educatorii din Città.

N-am povestit nimănui în detaliu mai departe, nici măcar Soţului Meu.

„Din cauza unui şir de năpaste" mi se pare o explicaţie mai mult decât suficientă.

Cu toate astea...

– Iubire, în Città dei Ragazzi am cunoscut un băiat. E special, crede-mă. A trecut printr-o grămadă de probleme incredibile, şi cu toate astea parcă răspândeşte lumină în jur. Are un fel de eleganţă a sufletului.

– Devii poetă, Magoo? Îţi vei încheia rubrica de săptămâna viitoare cu o frază de genul: „Frumuseţea se poate naşte din bube, mucegaiuri şi noroi"?

Nu-mi mai amintesc de ce ne certaserăm în dimineaţa aia şi de ce el mai simţea încă nevoia să mi-o plătească.

– Vorbesc serios, iubire. Îl cheamă Ato. Singurul lucru frumos din casa asta nouă este că are o cameră şi o baie în plus faţă de cea din Vicarello. Ce-ar fi să-l primim la noi în weekend?

– Hai, Magoo. Noi nu reușim nici să avem grijă de noi doi, cu atât mai puțin de un băiețaș.

– E adevărat, dar nu-ți cer să facem un copil sau să adoptăm unul. Ato cred că are mai mult de un metru optzeci, e major și vaccinat. Sâmbătă și duminică adunările, activitățile sportive și toate celelalte se întrerup în Città dei Ragazzi. Îl putem ajuta să învețe – e înscris în anul al treilea la contabilitate și nu se descurcă prea bine la algebră și la italiană. Și, în plus, școala lui e la patru stații de metrou de aici. Am putea nu să jucăm rolul de mamă și tată, evident, dar, cine știe, poate de frați mai mari? Și dacă funcționează am putea deveni un fel de filială pentru Città dei Ragazzi.

Mi se părea o modalitate ca oricare alta de a putea trece la acel „noi".

Soțul Meu nu era de acord:

– Problemele în cuplu nu se rezolvă dacă rezolvi problemele altuia. Doar se adaugă și problemele lui peste cele ale cuplului.

– Dar, în algebră, minus cu minus fac plus.

Aveam dreptate amândoi.

Cert e că, la câteva săptămâni de la discuția asta, el avea să plece la Dublin.

Iar Rubrica Mea avea să fie anulată.

În bezna care s-a lăsat brusc, a dispărut totul: unde, de ce, eu, tu. Ce să mai zic de noi.

Până când, într-o zi de sfârșit de august, Ato m-a sunat.

– Bună, Chia', sunt Ato, din Città dei Ragazzi. Ce faci?

– Bună! Așa și-așa...

– Adică?

– Am avut parte de un şir de năpaste, să zicem aşa. Tu ce faci?

– Bine. Voiam să-ţi spun că în vara asta am citit o carte de-a ta.

– Mulţumesc.

– ... e prima carte în italiană, în afară de cele cu Harry Potter, pe care n-am abandonat-o la jumătate. Am terminat-o.

– Ura.

– Da.

– ...

– ...

– De ce nu vii pe la mine vineri? Poţi rămâne în week-end – am o cameră pe care ţi-o pot pune la dispoziţie. Şi aşa povestim puţin şi apoi am putea merge la cinema. Sau să mâncăm o pizza.

Ce-i poate oferi unui copil rupt de familia şi de ţara sa o femeie de treizeci şi şase de ani, pentru care a fost suficient să se mute de la Vicarello la Roma ca s-o ia razna, şi care deocamdată foloseşte drept busolă doar o mare confuzie?

E întrebarea pe care mi-o pun în fiecare vineri, în timp ce-l aştept pe Ato.

În fiecare luni, când el se întoarce în Città dei Ragazzi, eu nu găsesc răspunsul, dar întrebarea s-a topit între timp în taifasuri, în plimbări, în teme, în serialele TV pe DVD cu care ne-am drogat.

Astfel că nu ştiu dacă am ceva de oferit, dar sigur am de luat: poate doar inspiraţia pentru a mă spăla, pentru a mânca (chiar dacă doar la McDonald's din cauza incapacităţii mele de a folosi aragazul) şi pentru a trage de el să

se spele, să mănânce şi să facă şi el un efort. Şi mai ales, în clipe ca o străfulgerare, când adoarme în fotoliu cu gura deschisă în faţa televizorului în timp ce se uită la *Familia Simpson*, sau când se bucură că a rezolvat o speţă la Drept şi cine ştie la ce se gândeşte, cine ştie cu ce fantome imposibile se luptă, până când îşi dă seama că îl privesc, mă priveşte, face ochii mari, ochii lui de mochetă neagră şi zâmbeşte, iată: de la Ato iau, în clipe ca o străfulgerare, mai ales acea speranţă.

Speranţa că poate exista un noi. În general, în lume. În particular, pentru mine.

– Bună, Ato.
– Bună, Chia'.
– Ai mult de învăţat?
– Da. La Italiană, Drept şi Istorie.
– OK, dar mai întâi trebuie să facem ceva.
– Ce?
– Ne gândim acum. Important e să dureze zece minute.

Îi explic jocul lui Ato.

Afară plouă, plouă, plouă. Nici nu se poate pune problema să ieşim.

– Putem căuta pe internet un lucru de făcut, propune el, într-o italiană care încă mai scârţâie, dar folosind dialectul roman.

– Corect.

Mă gândesc.

– Corect.

Se gândeşte.

– Îl ştii pe Rodrigo, prietenul meu violonist?

Continui să mă gândesc.

– Sigur.

Încet-încet, Ato începe să cunoască toate animalele rătăcite de pe Arca lui Noe din viaţa mea.

– A plecat de aici în dimineaţa asta.

– Ce face?

– Bine... Este complet cucerit de hip-hop.

– În Città dei Ragazzi eu petrec ore întregi uitându-mă la videoclipuri cu dansatori de hip şi hop.

– Crezi că e greu de învăţat?

– Foarte.

– Şi pentru cineva care n-a dansat nici măcar un slow în viaţa lui, ca mine?

– Prea greu.

Aranjăm laptopul în living, ca să avem suficient spaţiu pentru a dansa, sau ce-o fi nevoie.

Tastez pe YouTube LECŢIE HIP-HOP PENTRU ÎNCEPĂTORI.

Şi apare ea. Să aibă vreo doisprezece ani, un botic de pisicuţă, un tricou plin de stele, pantaloni de trening şi şosete colorate. Flacavi: ăsta e numele ei de luptă.

– Salutare tuturor, sunt eu, Flacavi! urlă spre camera video, într-unul dintre multele videoclipuri care apar cu numele ei.

E în camera ei, dar e ca şi cum ar fi într-o galaxie îndepărtată, de neatins, animată de o singură şi concretă dorinţă: aceea de a-i învăţa hip-hop pe toţi cei din restul universului.

– Astăzi vă voi arăta o lecţie de bază, spune ea. Începem cu încălzirea, care este o parte fundamentală. Trebuie să trataţi cu seriozitate încălzirea, pentru că dacă nu sunteţi bine încălziţi puteţi să vă răniţi serios încercând să faceţi un freeze sau altele de genul ăsta.

Eu şi Ato o ascultăm: tratăm cu seriozitate încălzirea.

Rotim capul la dreapta, la stânga „De mai multe ori", cum ne recomandă ea. Apoi ne încălzim spatele, braţele. Tot de mai multe ori.

Flacavi se scutură: vrea să treacă la partea serioasă.

– Acum vă voi învăţa să faceţi waves, adică valuri. Se începe ridicând un umăr, apoi cotul, apoi...

La început ni se pare uşor să o imităm. Dar când Flacavi începe să se mişte rapid şi pare că o undă electrică îi străbate braţele, într-o şerpuire firească, o admirăm cu încântare. Ţintuiţi locului. Când mai ajunge şi la spate şi bust şi ne îndeamnă să demonstrăm „determinare şi stil", la cei un metru optzeci şi şase ai săi, Ato se încurcă în propriile membre şi se zăpăceşte imediat. Eu, la cei un metru şaizeci şi patru ai mei, cel mult sar într-un picior şi-l întind pe celălalt.

– Vreţi să învăţaţi alte mişcări? Atunci, urmăriţi-mă în următorul videoclip. Salutare de la Flacavi! ne salută instructoarea noastră, la finalul lecţiei.

– Putem să ne uităm iară, de la capăt? întreabă Ato, destul de descurajat.

– Sigur că putem. Regula jocului este ca activitatea să nu dureze mai puţin de zece minute. Nimic nu ne împiedică să le depăşim.

Ne petrecem toată după-amiaza cu Flacavi.

E un fenomen fata asta!

Noi suntem un adevărat dezastru.

La final, după ce ne-am uitat de şase ori la toate videoclipurile ei, ne aruncăm pe canapea, epuizaţi.

– Mi-e foame, zice Ato. Mergem la McDonald's?

– Fără Mac, azi. Îţi fac nişte clătite.

– Tu?

– Da, eu.

8 decembrie, sâmbătă
IMACULATA CONCEPŢIE
soarele răsare la 7.25 şi apune la 16.39

mergând cu spatele

Şi astăzi ce-o să fac în cele zece minute?

De dimineaţă, mă trezesc cu gândul ăsta în minte.

Înainte de a verifica dacă Soţul Meu mi-a trimis vreun SMS în timpul nopţii, înainte de a începe să-mi fac griji din pricina noului roman care poate continuă sau poate nu, înainte de a-i suna pe părinţii mei şi de a-i întreba ce se întâmplă la Vicarello, ce spune doamna de la editură, care sunt noutăţile în relaţia dintre barman şi iubita lui cu schimbări de dispoziţie: ce-o să fac în cele zece minute?

Mă gândesc.

Şi un pic zâmbesc.

Un pic mă înspăimânt.

Vicarello, Rubrica Mea, Soţul Meu sunt animăluţele de pluş cu care adorm de mai mult de un an, lipite strâns de mine, şi tot aşa mă trezesc.

Miros urât şi nu mai sunt moi şi catifelate, dar când te obişnuieşti cu un animal de pluş e greu să renunţi la el.

Fac cafea şi mă uit la unghii – observ că oja fucsia a început să sară: a venit timpul s-o şterg.

Aş putea încerca una verde, îmi vine în minte.

Şi un pic zâmbesc.

Un pic mă înspăimânt.

Ato vine şi el în bucătărie şi luăm micul dejun.

Este ziua Neprihănitei Zămisliri, iar ieri i-am promis că vom merge la târgul din piaţa Navona: din dimineaţa asta şi până la Bobotează se va ţine acolo, garantând prezenţa unor lucruri precum vata de zahăr, statuetele care înfăţişează Naşterea Domnului, globuleţele din sticlă colorată, îngerii din marţipan.

Pentru a asigura venirea Crăciunului.

Pentru că, în ciuda faptului că eu nu-l mai am pe Soţul Meu, nu mai am Rubrica Mea, şi nici casa din Vicarello, lui puţin îi pasă şi dă din coate şi anul ăsta, e pe punctul de a sosi. Cu adevărat nedrept din partea lui.

Dar:

– În Eritreea, acasă, împodobeam mereu un brad superb, mi-a aruncat într-o doară Ato, aseară, în timp ce înfuleca o clătită.

De data asta erau uşor arse, dar fără cocoloaşe.

– Eu şi Soţul Meu, dimpotrivă, de Crăciun fugeam de tot şi de toţi. În Cambodgia, în India, în Chile. Timp de aproape douăzeci de ani am străbătut lumea, fugind de cinele de Crăciun, de prânzuri. De scenele Naşterii Domnului şi de brazii de Crăciun, i-am mărturisit eu.

– De ce? Ato a făcut ochii mari de uimire. Crăciunul e minunat!

Minunat e să-l eviți împreună cu cel pe care-l iubești: iar acea fugă într-adevăr devine cu adevărat Crăciunul, m-am gândit.

Și amândoi ne-am lăsat duși pe gânduri, trecând prin inimă și ajungând departe.

Apoi.

– Chia'?

– Ce e?

– Dar, chiar dacă nu iubești prea mult Crăciunul, mâine împodobim bradul, da?

Ploaia de ieri a măturat de pe cer toți norii.

Este o zi rece și însorită, perfectă.

Mergem pe jos spre tarabele târgului, la vreo douăzeci de minute de casă.

Ideea vine pur și simplu – fără să ceară voie – asemenea tuturor ideilor.

– Ato?

– Da.

– Aș vrea să merg cu spatele.

– Ce?

– Timp de zece minute.

– Dar e periculos!

– Tu mă ții de braț și mă conduci, și așa n-o să cad.

Râde: și când se întâmplă așa e ca și cum mi-ar mângâia sufletul, acolo, înlăuntru, în miezul unde se adună durerea.

Mă întorc cu spatele și îl iau de braț.

Facem un pas. Râde iarăși. Încă un pas. Râdem împreună.

– Atenție, treaptă. Dreapta. Stânga, îmi indică Ato.

În timp ce eu, stând cu spatele, văd feţele persoanelor cărora în mod normal le-aş vedea cefele, văd drumul pe care l-am făcut în loc de cel pe care-l voi face, văd magazinele pierzându-se în zare în loc să-mi vină în întâmpinare.

Nu îmi creează nici o senzaţie: dar poate tocmai pentru asta e plăcut.

Mă umple de un fel de veselie netoată.

– Credeam că ceilalţi te priveau şi se gândeau cât eşti de nebună! spune Ato, uimit că nimeni dintre cei care mergeau normal nu se arăta uimit, văzând pe cineva mergând cu spatele.

Îi povestesc despre Flaiano şi despre un marţian care, la Roma, după două zile de zarvă, se putea plimba liniştit prin oraş, înconjurat de indiferenţa generală, extraterestru şi nederanjat.

– E un lucru bun că Roma se comportă aşa cu marţienii şi cu cei care merg ciudat? mă întreabă el.

– Nu, pentru că îi face să se simtă singuri. La Vicarello, unde locuiam înainte, dacă eşti marţian eşti foarte răsfăţat.

– Dacă e să fiu sincer, eu îi prefer pe cei cărora nu le pasă că sunt negru, faţă de cei care mă răsfaţă pentru că sunt negru.

– Asta e o altă mâncare de peşte.

– Poate.

– Sigur.

Ne continuăm plimbarea marţiană.

Timp de patru.

Şapte.

Zece minute.

Până când timer-ul programat de Ato pe telefonul mobil sună și ne anunță că misiunea s-a încheiat.

Mă întorc și batem palma.

Ajungem în piața Navona în pași ușori, încă molipsiți de pasul marțian.

– Chiara? mă aud strigată, în timp ce eram în fața unei tarabe, gândindu-ne dacă să luăm globulețe mici, medii sau mari.

E o femeie minionă, înfofolită în portocaliu, cu o coafură în formă de panettone, blond platinat, și ochi vioi.

Nu o recunosc imediat, dar are un aer vag familiar.

– Sunt Morena! Morena Torpedoni!

Sigur că da. Familia Torpedoni.

Probabil că am luat prânzul cu mai mult de o mie de familii, cu ocazia Rubricii Mele.

La început eram eu cea care le căuta: pentru că îmi povestise cineva despre un cuplu foarte excentric sau pentru că citisem o știre ciudată în ziar.

Apoi au început să se anunțe singure, pe site-ul săptămânalului, familiile care doreau să-și povestească prin intermediul rubricii extraordinara lor normalitate.

Familii extinse, formate din homosexuali, din soți separați care trăiau în aceeași casă, îndrăgostiți care, pentru a-și păstra legământul, preferau să trăiască fiecare în casa proprie, ba am fost chiar și într-o comunitate adevărată.

Am întâlnit atât de multă lume!

Și de fiecare dată, când se încheia săptămâna, aveam vaga impresie că oamenii cu care luasem prânzul împreună cunoșteau acel secret care pentru mine și pentru Soțul

Meu devenea din ce în ce mai de nepătruns: în esență, cum reușești să iubești pe cineva fără să-i faci prea mult rău.

Kevyn și Morena Torpedoni fuseseră printre primii protagoniști ai „Prânzurilor de duminică"

Locuiesc într-un microbuz galben și dețin un stand de tir la țintă în parcul de distracții. S-au cunoscut la circ, unde ea era trapezistă, iar el curăța arena între numerele din program, tăcut ca un mormânt, dar apoi își petrecea nopțile scriind poezii. Pentru ea. I le lăsa sub oglinda din cabină, în fiecare dimineață. Când aventura lor a ieșit la iveală, familia Morenei se arătase imediat împotrivă: voiau ca Morena să-l ia în căsătorie pe unul de-ai lor – un om de-al circului. Dar Morena se îndrăgostise. Și într-o noapte, pe când toată lumea demonta corturile pentru a le muta de la Paris la Lyon, fugise împreună cu Kevyn Torpedoni, un îngrijitor în opinia părinților ei, un poet în ceea ce-o privea, dar în fapt bărbatul care a doua zi avea să devină soțul ei.

Acum îmi amintesc totul, clar.

– Ce faci? mă întreabă Morena.

– Așa și-așa.

– Nici nu-ți închipui cât de rău ne-a părut mie și lui Kevyn când n-am mai găsit rubrica ta în ziar.

– Da.

– Și așa, de pe-o zi pe alta...

– Da.

– Și ca s-o înlocuiască cu ce? Cu sfaturi pentru îndrăgostiți! Pe care i-au încredințat-o cretinei ăleia... Cum îi zice?

– Tania Melodia.

„Așa a hotărât directorul, îmi pare rău", mă informase doamna redactor-șef. „Dar cum așa?" reacționasem eu. „Fără ca măcar să discute cu mine despre asta? De ce?" „Fiindcă pentru a face o revistă să reziste pe piață trebuie să știe să se adapteze", mi-a răspuns ea. „Și cine îmi va lua locul?" am întrebat. „Tania Melodia." „Cine?!" „Nu face pe snoaba, Chiara, hai. Și aceasta era una dintre problemele rubricii tale. Tania Melodia este câștigătoarea morală a ultimei ediții a emisiunii *Big Brother*. O cunoaște toată lumea. O tipă pop, cu siguranță. Dar și rock, în felul ei. Una care a stat nouăzeci și două de zile în Casă și a avut trei aventuri, dintre care două în același timp, revendicând pentru noi, femeile, posibilitatea de a ne comporta exact ca bărbații."

– Apare la televizor, nu? insistă doamna Torpedoni.

– Da. E câștigătoarea morală a emisiunii *Big Brother*.

– E programul ăla în care dădacele îi învață pe părinți să se ocupe de copii?

Familia Torpedoni nu are televizor în microbuzul galben, dar nici nu fac o problemă din asta, nici nu se laudă cu asta.

– Nu. Ăla e *Supernanny*.

– Ah. Oricum, ne lipsești, Chiara.

– Și mie îmi lipsește rubrica, Morena.

– Când iese noul tău roman?

– Lucrez la el.

– Bine. Te-am văzut, știi, mai devreme. Când mergeai cu spatele. I-am arătat imediat lui Kevyn: „Aia e Chiara!" i-am spus. Iar el a făcut o poezie de-a lui, pe loc.

– Adică?

– „Cât va mai exista cineva care să meargă cu spatele, hamsterii se vor îndrăgosti, iar noi nu vom mai intra în belele", recită ea, inspirată.

Ato a asistat la întreaga conversație, gânditor și tăcut, ca de obicei.

Seara, în timp ce atârnăm globulețele în brad, mari la bază și din ce în ce mai mici pe măsură ce ne apropiem de vârf, mormăie:

– Poate Roma doar se face că nu-i pasă că vede un marțian. Nu vrea să-l deranjeze, dar în realitate, apoi, îi scrie o poezie.

„Nu, nu: Romei nu-i pasă și cu asta-basta, Roma nu e Vicarello", i-aș fi răspuns cu o săptămână în urmă.

Dar acum atârn un glob. Îl privesc. Îmi zâmbește. Îi zâmbesc.

– Poate. Cine știe.

9 decembrie, duminică
A 2-A ZI DE ADVENT
soarele răsare la 7.26 şi apune la 16.39

străduța lui vermeer

– Bună dimineața, Ato.
– Bună dimineața, Chia'.
– Ești deja în picioare?
– Mâine ne ascultă la italiană. Am o grămadă de învățat.
– Ce?
– Secolul al XVII-lea.
– Totul, în general?
– Da. Evenimentele importante, contradicțiile şi operele de artă, repetă textual titlul capitolului din manualul său.
– Din toată lumea?
– Din Italia, Anglia şi Germania.
– Şi din Olanda?

Expoziția Vermeer a fost deschisă acum vreo lună, la Scuderie del Quirinale[1].

[1] Fostele grajduri ale Palatului Quirinale din Roma, în prezent clădiri care găzduiesc mari evenimente culturale în capitala Italiei

Se află la câțiva pași de casa noastră. Adică, a mea.

Dar dacă mă gândesc la o expoziție, pur și simplu mi-e imposibil să vorbesc la singular.

Pentru că tablourile sunt pasiunea Soțului Meu.

Pe lângă faptul că fugeam de Crăciun, în călătoriile noastre prin lume, făceam tot posibilul pentru a împăca dragostea mea pentru natură și a lui pentru operele de artă.

Eu căutam animale ciudate, saline, păduri tropicale, deșerturi: și îl luam de mână.

El căuta muzee, catedrale, capodopere: și mă lua de mână.

Dacă povestea noastră se va dovedi a fi un sfârșit, așa cum amenință să se întâmple cu fiecare zi care trece, cine îl va mai purta prin păduri?

Și cine mă va mai duce prin muzee?

Cine se va mai ocupa de toate acele părți din noi pe care acum optsprezece ani celălalt a fost cel care le-a inventat, pe care timp de optsprezece ani celălalt le-a ținut vii?

Mă întreb în fiecare zi.

Mă întreb acum, în timp ce intru împreună cu Ato la expoziția de la Scuderie, și iau două ghiduri audio, și studiez catalogul. Lucruri pe care toate persoanele care nu erau eu le-au făcut dintotdeauna când, în toate zilele până astăzi, vizitau o expoziție – pentru că toate persoanele care nu erau eu nu aveau norocul să fie împreună cu Soțul Meu. Mai bun decât orice ghid audio, mai pasionat decât orice catalog.

Expir. Inspir.

„Olanda secolului al XVII-lea este o țară în care bogăția este răspândită în rândul poporului, fără a se concentra în mâna câtorva aleși. Egalitatea calvinistă a împiedicat

naşterea titlurilor nobiliare de tipul celor răspândite în Italia sau în Anglia" începe ghidul audio. Îl urăsc. Mă urăsc pe mine pentru că am nevoie de vocea asta metalică pentru a mă orienta într-o expoziţie. Dar Ato ascultă atent: ideea de a-i duce profesoarei de italiană o lucrare despre cel mai mare pictor al secolului al XVII-lea îl incită.

– De data asta înhaţ un opt, mi-a spus ieşind din casă.

Ne despărţim cutreierând sălile expoziţiei, fiecare cu căştile lui.

Soţul Meu îmi lipseşte în fiecare colţ, în fiecare tablou.

Toate călătoriile noastre, toate aventurile, toate acele graffiti chinezeşti pe care m-a ajutat să le interpretez, lemurienii pe care l-am ajutat să-i mângâie îşi dau dintr-odată întâlnire înlăuntrul meu.

Iar în faţa *Străduţei* nostalgia devine de nesuportat.

„Iată-ne ajunşi la *Străduţa*: este marea capodoperă a artistului olandez" recită vocea metalică.

– Până aici până şi eu m-aş fi descurcat singură, mulţumesc, mormăi.

Oricum, iată-ne ajunşi.

Iată-mă ajunsă.

„În acest tablou excepţional, Vermeer ne oferă o mare parte din frumuseţea poetică a oraşului Delft, străzile sale liniştite, clădirile pitoreş..."

Nu mai suport, îmi smulg căştile de pe urechi. Îi fac un semn lui Ato.

– Vii să mă chemi în zece minute fix?

Şi mă proţăpesc acolo.

Nemişcată.

În faţa „marii capodopere a artistului olandez".

Fără ghidul audio, fără să consult catalogul.

Fără Soțul Meu.

Ce văd?

Străzile liniștite din Delft, clădirile sale pitorești, sigur.

Fațadele din cărămizi roșii, porțile din lemn, ferestrele cu boltă. O femeie coase în camera sa, alta într-un colțișor face curățenie, doi copii se joacă, ghemuiți pe pământ.

Trece un minut.

Trec două.

Trei.

Nu mai știu câte trec, când iat-o.

Da, da, iat-o.

O văd: e viața. Care se scurge, simplu. De-a lungul acestei străduțe din Delft. Curge. Pentru cele două femei, pentru copii.

Pentru toți.

Implacabilă.

Mereu la fel.

Implacabilă pentru că e mereu la fel, uneori nemaipomenit de frumoasă.

Și brusc înțeleg, știu.

Că nu călătoriile prin lume, nu deșerturile fără sfârșit, catedralele, armatele din teracotă, urșii panda, canioanele străbătute împreună cu Soțul Meu sunt cele care îmi lipsesc, nu. Nu „evenimentele neobișnuite, contradicțiile și operele de artă". Ci altceva îmi lipsește și se află acolo.

Viața noastră mereu aceeași.

Nemaipomenit de frumoasă.

Implacabilă.

Ato mă atinge ușor pe umăr: au trecut cele zece minute.

10 decembrie, luni

soarele răsare la 7.27 şi apune la 16.39

la absolvirea unei necunoscute

Este din nou luni.

La micul dejun, Ato mă priveşte cu faţa *aia*. Faţa de luni dimineaţă. Iar eu îl privesc la fel.

– Ne vedem vineri, Chia', mă salută, înainte de a pleca la şcoală.

– Pe vineri, Ato.

– Pe vineri, repetă, legănându-se pe un picior, apoi pe celălalt, cu ghiozdanul în spinare.

– Auzi, Ato?

– Aud, Chia'.

– De ce nu-l suni pe responsabilul tău să-l întrebi dacă nu poţi rămâne până mâine? Astăzi trebuie neapărat să cumpăr instalaţia de lumini pentru brad, dar trebuie la fel de urgent să merg la ceremonia de absolvire a Elisei. Aşadar, ar fi o mare uşurare dacă te-ai ocupa tu de brad.

– Serios?

– Serios.

Și chiar dacă nu e adevărat (fiindcă de când l-am montat, de fiecare dată când trec prin fața bradului ăluia blestemat, în living, îmi vine să-l iau la șuturi, împreună cu Crăciunul care îmi face și mai în ciudă cu fiecare zi care trece, pentru că se apropie din ce în ce mai mult, și numai chef să nu-l împodobesc nu am) e adevărat. Pentru că e o mare ușurare să le ofer fețelor noastre de luni confortul unei alte seri împreună.

Și, astfel, el merge la școală, iar eu lucrez la roman și merg la sală.

La ora două am ședința de terapie.

– Ce faci, Chiara?

– Nu știu, doamna doctor.

– Nu știi?

– Încerc să fac jocul celor zece minute.

– Și?

Doamna T. nu pare tulburată de faptul că am luat atât de în serios ceea ce poate nu fusese decât o provocare.

– Și nu știu, exact așa. În principal, am mult mai puțin timp pentru mine la dispoziție, față de ultimele luni.

– În ce sens?

– Să găsești un lucru nou de făcut în fiecare zi nu e ușor. Și în timp ce fac un efort, e normal: am mai puțin timp pentru a-mi da seama cu adevărat cum mă simt, atât de puțin, încât uneori simt un pic de amețeală.

– Și e de bine?

– Nu știu. Uneori, neputința în fața a tot ceea ce mi s-a întâmplat îmi lipsește. Îmi lipsește să mă pierd în mine însămi, ca într-un leșin, din pricina neputinței. Contactul

cu partea cea mai autentică din mine la care mă conduce acel leşin.

– Nu trebuie neapărat să leşini de durere, pentru a intra în contact cu tine însăţi. Sau, oricum, asta nu înseamnă că, dacă leşini, nu te poţi trezi.

– Hmmm.

– Gândiţi-vă.

–...

–...

– Oricum, e o noutate.

– Care ar fi aceasta?

– Romanul prinde formă. Chiar încep să-l aud... cum sună, da. Şi scriu, scriu. Scriu.

– Curios, nu? Mai întâi îmi spuneţi că, din cauza jocului celor zece minute, aveţi mai puţin timp pentru dumneavoastră, iar acum îmi spuneţi că, în sfârşit, aţi găsit timpul pentru a scrie.

– Curios, într-adevăr.

–...

–...

– Apoi?

– Apoi ce?

– S-a mai întâmplat şi altceva în această săptămână?

– Pe lângă faptul că am încercat oja fucsia, m-am înscris la o sală de sport, am cântat la vioară, am gătit clătite, am dansat hip-hop, am mers cu spatele şi am fixat cu privirea un tablou de Vermeer?

– Ei?

– Da. De fapt, da. S-a întâmplat că am izbucnit în râs. Ştiţi când se întâmplă şi nici măcar nu poţi să-ţi explici

de ce, dar tocmai din acest motiv continui? Exact. Mi s-a întâmplat cel puțin de două ori și jumătate, într-o săptămână. În timp ce mergeam cu spatele ținându-l pe Ato de braț și în timp ce încercam să mă țin după profesoara de hip-hop. Și încă puțin când prima clătită pe care am încercat s-o întorc în tigaie mi-a căzut pe jos. Ba, de fapt, mi-a căzut pe picior.

– Și de când nu vi se mai întâmplase?

– Să râd așa, spontan?

– Da.

– De unsprezece luni.

– Continuați, Chiara, vă rog.

– Încerc. Dar încă nu înțeleg semnificația profundă a jocului. Este o invitație la schimbarea schemelor noastre mentale, nu-i așa?

– Mai mult sau mai puțin.

– Tocmai. Nu înțeleg prea bine acel mai mult și acel mai puțin.

– ... Soțul dumneavoastră ce spune de jocul nostru?

– Sinceră să fiu, nu i-am dat niciodată prea multe amănunte. Nu știu de ce.

– ...

– Poate pentru că este primul lucru pe care-l fac singură, fără el. A mai fost și vara la Formentera cu Gianpietro, e Ato, sunt facturile... Acum fac aproape totul singură, normal. Dar Soțul Meu îl cunoaște pe Gianpietro, îl cunoaște pe Ato, ne-am împărțit întotdeauna facturile și simt oricum prezența lui, în acele cazuri. În fine, el o cunoaște pe acea Chiara. O cunoaște ca nimeni altul.

– Dar pe Chiara cu ojă fucsia care face clătite n-o cunoaște.

– Nu. Și mă întreb tot timpul dacă i-ar plăcea.

– Și ce răspuns primiți?

– Că pentru a înțelege ar trebui să o cunosc eu mai întâi pe această Chiara. Nici eu n-o simt foarte apropiată.

– Corect.

– Dar...

– Da?

– Doamna doctor.

– Chiara.

– Să cunoști cu adevărat pe cineva este ceva atât de fatal, încât...

– Încât?

– Încât, atunci când se întâmplă, e pentru totdeauna. Nu? Adică, poți chiar să evoluezi, să te schimbi. Dar sufletul rămâne același.

– Cred că da.

– Așadar, eu și Soțul Meu n-am putea fi niciodată niște străini.

– Dacă cele pe care le numiți suflete s-au înțeles cu adevărat, nu.

– Dumneavoastră cum îl numiți?

– Ce?

– Sufletul?

– Uneori îi spun chiar așa. Suflet. Uneori, Eu profund. Uneori, Eu Primordial.

– Eu Primordial îmi place... Da! De asta sunt sigură.

– De ce anume, Chiara?

– Eul meu Primordial și cel al Soțului Meu sunt legate pentru totdeauna. Sau mai mult. Poate, împreună, formează un singur Eu Primordial.

– Asta este adevărat. Fără îndoială.

– Da.

– Continuați jocul celor zece minute, nu uitați.

De la cabinetul terapeutei mă grăbesc să ajung la Universitatea Sapienza.

Elisa18: așa am adăugat în mobilul meu, acum șapte ani, numărul de telefon al fetiței cu bucle blonde, plină de entuziasm și cu ochi mari care se apropiase de mine la finalul unui curs de orientare preuniversitară organizat de liceul său, unde profesioniști din diverse domenii povesteau despre dificultățile și satisfacțiile muncii lor.

Eu fusesem chemată pentru a vorbi despre argumentele și contraargumentele transformării unei pasiuni în profesiune.

La final, se apropiase de mine.

Vorbea foarte repede, fără să-și tragă sufletul, dădea din mâini și-mi mulțumea, pentru că până atunci se gândise că nu avea curajul să aleagă Litere, la Universitate, dar poate îl găsise.

– Crezi că, pentru a te înscrie la Litere, este suficient să iubești literatura, sau ar trebui să am și eu un talent? Pentru că nu știu dacă am un astfel de har. Tu știai deja, înainte de a te înscrie la Universitate? Și cum ai reușit să înțelegi că nu era o minciună ceea ce știai, ci exact ceea ce te-ar fi satisfăcut? Dar? Când? Cum? De ce? De ce?

Se agățase de brațul meu și continua să mitralieze întrebări. Am iubit-o imediat. Nu mi-a fost doar simpatică, nu. Am iubit-o cu adevărat. Așa cum iubești un cățeluș cu care de îndată ce ți-ai încrucișat privirea simți că va deveni

pentru totdeauna al tău, așa cum iubești un peisaj care îți amintește de o anumită vară, așa cum iubești o soră mai mică atunci când o vezi pentru prima oară de partea cealaltă a geamului Secției de nou-născuți. În pasiunea acelei adolescente de optsprezece ani am recunoscut pasiunea mea, la vârsta ei, în temerile ei pe ale mele, îndrăzneala zâmbetului ei luminos m-a uluit și mi-a topit sufletul, acea certitudine pe care am încercat-o de puține ori în viață.

Această persoană nu se preface: simte *cu adevărat* numai și exclusiv cu propria inimă, gândește *cu adevărat* cu propria minte.

Mi-a venit să o îmbrățișez și s-o încurajez să rămână în continuare așa, dar și s-o protejez, pentru că lumea știe să fie feroce cu cei care o înfruntă *cu adevărat* cu un gând, *cu adevărat* cu un sentiment.

I-am dat numărul meu de telefon și i l-am salvat și eu pe al ei: Elisa18, exact.

Și astăzi? Astăzi Elisa are douăzeci și cinci de ani.

Încă de la prima noastră întâlnire am fost susținătoarea ei, a energiei sale extraordinare, a curiozității ei nestăvilite, a întrebărilor ei.

Este prima căreia îi trimit să citească ciornele romanelor mele, era prima care citea articolele Rubricii Mele.

Și astăzi? Astăzi devine absolventă.

Mă simt emoționată gândindu-mă la cum era la optsprezece ani, în ultimul an de liceu, agitată din pricina infinitelor posibilități care îi dansau înainte, înainte de a se topi și de a se evapora, întrupându-se într-una singură: alegerea ei.

A intrat la Facultatea de Litere, Ştiinţe Umane şi Studii Orientale la Universitatea Sapienza, exact la timp pentru a-i veni rândul.

Nu sunt singura ei admiratoare: suntem mulţi, adunaţi în aulă.

Până şi profesoara, severă şi serioasă, mi se pare că ascunde o slăbiciune pentru fiinţa asta mică şi blondă, aflată într-o căutare permanentă.

„Reprezentarea personajelor feminine în *La joie de vivre* de Émile Zola" este titlul lucrării Elisei. Care începe să vorbească, rapid, gesticulând, aprinzând la maximum felinarele pe care le are în loc de ochi.

Profesoara pune o întrebare, ea răspunde. Care Zola, pare că Elisa a inventat *joie de vivre*, şi pare s-o transmită cu încăpăţânare pozitivă prin toţi porii fiinţei sale.

Şi când se proclamă o sută zece şi magna cum laudae e sărbătoare.

Mi se agaţă de braţ, la fel ca în urmă cu şapte ani.

– Nu-i aşa că nu pleci imediat? Vii la masă, da? Nu-i aşa că, deşi urăşti localurile trendy, îţi va plăcea cel pe care l-am ales eu? Nu-i aşa?

Cum s-o refuz?

– Lasă-mă zece minute şi vă ajung din urmă.

Pentru că e târziu şi ziua trece. Iar eu am mica mea misiune zilnică de îndeplinit.

Mă uit în jur, în căutare de idei.

O fată încorsetată într-o rochie creion freamătă de emoţie. Pe cât de intens simţeam, până în urmă cu câteva minute, tensiunea şi emoţiile Elisei, pe atât de impasibil le observ acum la fata în rochie strâmtă – încât îmi par aproape

ridicole. E doar un examen de absolvire, ce atâta tevatură, mă gândesc – eu, care în timp de Elisa comenta despre Zola, mi-am simțit ochii umezindu-se de cel puțin trei ori.

Cât de absurdă e viața, când nu e rândul nostru.

În fine.

Tipa în rochie strâmtă începe să vorbească despre lucrarea sa: este o analiză a romanelor contemporane care reiterează, într-un fel sau altul *Madame Bovary* de Flaubert. Comentează în franceză și nu înțeleg nimic, doar fur pe ici-pe colo câte un concept. Tipa are un ton groaznic de monoton și fac un efort să țin ochii deschiși, cu privirea fixată pe ceas, astfel încât cele zece minute să treacă repede, dar nici o șansă: nu au trecut decât patru deocamdată.

E absurdă și plictisitoare viața, când nu e rândul nostru.

Dar nici nu-mi trece bine prin minte acest gând, că intervine coordonatorul lucrării:

– Dar despre Berthe Bovary, fiica Emmei, ce putem spune?

Candidata trece la italiană:

– Este un personaj diametral opus față de cel al mamei.

– Adică?

– Madame Bovary nu este niciodată satisfăcută de ceea ce are și nu-i recunoaște valoarea, în vreme ce Berthe se mulțumește cu puțin.

– Da, confirmă profesorul. Iar o intensitate mai mică a aspirațiilor îi permite lui Berthe cu siguranță o mai mare identificare cu propria viață.

E ca și cum m-ar fi atins ceva extrem de rece.

Uit să mai privesc ceasul și asist la întreaga expunere a necunoscutei în rochie.

Ba chiar îmi pare rău când primește doar o sută trei.

Apoi mă duc după Elisa şi prietenii ei, la restaurant.

O intensitate mai mică a aspiraţiilor permite cu siguranţă o mai mare identificare cu propria viaţă.

Sigur. Sigur că aşa e.

Dar întrebarea e: cum?

Cum faci?

Trebuia să accept, în linişte, faptul că în ultima perioadă soţul meu era mereu obosit, mereu distras? Dacă aş fi aspirat la mai puţin din partea lui, nu l-aş fi făcut să fugă la Dublin? Dacă nostalgia după Vicarello şi Rubrica Mea nu m-ar consuma atât, m-aş identifica mai mult cu viaţa mea? Şi asta înseamnă ceea ce numim fericire? Sau e modul în care renunţi, lăsând deoparte fericirea? Aşadar, trebuie să alegem? Cu toţii? Fericiţi precum Emma sau fericiţi precum Berthe? Nefericiţi precum Emma? Sau precum Berthe?

11 decembrie, marți

soarele răsare la 7.28 și apune la 16.39

www.youporn.com

De dimineață Ato s-a dus la școală, după care se va întoarce direct în Città dei Ragazzi, iar eu lucrez la romanul meu. Lucrez și iar lucrez.

Nu speram, nici nu mai credeam asta: dar sunt cu totul acolo.

Pentru mine, scriitura seamănă un pic cu sexul cu cineva pe care-l iubești și îl cunoști în profunzime.

Nu știi dacă mai ai cu adevărat chef, te temi că nu mai ai nimic interesant de oferit, te temi că nu mai e nimic nou de descoperit. Însă apoi începi s-o faci, nu te mai temi și dai în mod spontan, descoperi în mod spontan. Termini.

Soțul Meu a fost cel căruia i-am dat primul sărut, cu el am fost prima dată.

În optsprezece ani ne-am atras, ne-am depărtat, ne-am ascuns, ne-am urmărit și, într-un final, ne-am căsătorit.

Am mai avut câteva aventuri, în perioadele în care nu mai eram împreună, dar nimic care să mă facă să nu-l regret.

De fiecare dată când ne regăseam eram gata să devenim mai intimi, mai descoperiți, mai îndrăgostiți.

Iar sexul era mereu ceva firesc și intens.

Până când nu știu cum de s-a întâmplat.

Nu știu cum de se întâmplă.

Dar trupurile au început să se demagnetizeze.

Dacă plecam, și doar pentru un sfârșit de săptămână, dacă evadam din realitatea așa cum devenise ea, iată-ne din nou curioși, excitați, amuzați, amuzanți, melancolici: noi.

Însă, de îndată ce ne întorceam la Roma, în noua noastră casă, casa de Oameni Mari, era ca și cum mâinile, picioarele, limbile ne-ar fi căzut pradă unui descântec.

Ceva care cred că are legătură cu Emma și Berthe Bovary.

Ceva de genul: „Dacă atingi acea persoană vei fi cu adevărat satisfăcut și fericit o dată pentru totdeauna, și ceva din tine va muri pentru totdeauna".

La Vicarello trăiam asemenea unor studenți eterni fără căpătâi: la câțiva metri de noi, părinții mei vegheau asupra noastră sau ne amenințau, în funcție de zi. Iar pentru ceea ce nu mergea bine între noi vina putea fi a lor, iar meritul era doar al nostru.

În schimb, la Roma, s-a schimbat imediat totul.

Mă întorceam acasă după ce traversasem pe jos orașul ăsta groaznic pentru Rubrica Mea, mă aruncam pe canapea și începeam să mă plâng de cât eram de obosită și de cât îmi lipsea Casa Mea din Vicarello.

El se întorcea după o zi la tribunal, se arunca pe canapea și aprindea televizorul.

Dacă mergea bine, îmi masa picioarele.

Dacă mergea rău, ne certam: de ce nu dusesem gunoiul, de ce nu-l dusese el, de ce nu-şi amintise să reînnoiască abonamentul la Sky, de ce nu-mi amintisem de aniversarea tatălui lui, de ce nu mai eram tânăra răpitoare de optsprezece ani cu cozi împletite, iar el nu mai era tânărul de optsprezece ani cu ochi mânioşi de felină.

Şi, odată ajunşi în pat, eu trimiteam mesaje la întâmplare, prietenilor mei, plângându-mă de cât era el de idiot.

Iar el stătea pe youporn, presupun. Fiindcă un tip pe care l-am întâlnit pentru unul dintre articolele Rubricii Mele, şi care avea la activ patru divorţuri şi şase pisici, mi-a spus că aşa se întâmplă, când se termină un mariaj: „Ea se duce să se culce la zece, iar tu stai pe youporn. Şi atunci eu am pus capăt şi stau direct pe youporn, dau de mâncare pisicilor şi noapte bună, tuturor."

Oare s-a terminat între mine şi Soţul Meu?

El o ştia încă dinainte de a pleca la Dublin, înainte de a fugi la New York, şi căuta pe youporn inspiraţia pe care nu mai reuşeam să i-o aduc eu, sau pe care, oricum, nu reuşea să o primească de la mine?

Închid documentul cu romanul şi tastez.

www.youporn.it

Cum de nu m-a ros până acum curiozitatea de a vedea ce e cu site-ul ăsta chiar nu-mi explic.

Zece minute sunt puţine, foarte puţine, pentru a înţelege cu adevărat, îmi dau imediat seama de asta: sunt prea multe opţiuni, prea multe oferte.

Videoclipuri porno amatori, lesbiene, sex negru, Belen, 10p Adult Phone Chat, Amateur, Adult Avatar Chat Rooms...

Intru, instinctiv, pe secţiunea videoclipurilor de amatori.

Aleg unul de unsprezece minute.

Ea e blondă şi nu e, are câteva kilograme în plus, şezutul lăsat, sânii mari şi tanga din dantelă albă.

El are un tatuaj cu un vultur pe spinare, ochelari de soare şi muşchi frumos desenaţi.

Sunt într-o cameră oarecare dintr-un hotel la mare.

După lumină, pare după-amiaza devreme, la începutul verii.

El stă deasupra. Timp de patru minute.

Ea stă deasupra. Două minute.

El îşi pune o mască de robot, ea una de Omul Păianjen şi se aşază în genunchi la picioarele patului.

Mă plictisesc.

Am păstrat pe mobil multe dintre numerele de telefon ale protagoniştilor Rubricii Mele. Îl caut pe cel al multidivorţatului: îl găsesc. Şi-i scriu: MĂ UIT LA UN VIDEOCLIP PE YOUPORN, DAR UN EPISOD DIN QUARK MI SE PARE MAI EXCITANT! AM ALES GREŞIT VIDEOCLIPUL? SUNT EU CEA GREŞITĂ? CHIARA G.

În timp ce tipa blondă face tot posibilul pentru a-i provoca orgasm tipului, şi se uită din când în când către cameră trecându-şi un deget peste buze, multidivorţatul îmi răspunde: BUNĂ, CHIARA! EXPLICĂ-MI MAI BINE: VIDEOCLIPUL TE DEPRIMĂ PENTRU CĂ EŞTI ÎMPOTRIVA TRAFICULUI CU SEX ÎN ACEASTĂ EPOCĂ HEDONISTĂ? PENTRU CĂ TE GÂNDEŞTI LA BĂRBAŢI ASEMENEA MIE, A CĂROR VIAŢĂ SEXUALĂ SE REDUCE LA ACELE IMAGINI DESCURAJANTE? SAU PENTRU CĂ NU MAI REUŞEŞTI SĂ TE BUCURI DE

FARMECUL SEXULUI ŞI TE SIMŢI CA UN VETERAN? PRIMA, A DOUA SAU A TREIA? PE CARE O ALEGI?

Ajutor. Nu ştiu.

POATE A TREIA. ŞI POATE PENTRU CĂ DACĂ NU EU SUNT CEA CARE FACE SEX, E UN LUCRU CARE NU MĂ INTERESEAZĂ PREA TARE.

ATUNCI EŞTI SĂNĂTOASĂ, îmi răspunde el.

Apoi se răzgândeşte. DAR ŞI NARCISISTĂ. ŞI ORICUM ŞI ORICÂTE EFECTE COLATERALE VREI SĂ ADAUGI EVIŢI SĂ PRIVEŞTI AMORUL ÎN LOC SĂ TREBUIASCĂ SĂ-L TRĂIEŞTI CU ORICE PREŢ ÎN PERSOANĂ?

Ca şi cum ai spune „e fantastică viaţa, când nu vine rândul nostru s-o trăim".

Tipul îşi scoate masca de robot astfel încât camera video să-i arate chipul aşa cum este, juisând.

E frumos?

E urât?

E al lui.

E absurdă, plictisitoare şi fantastică viaţa, când nu e rândul nostru.

12 decembrie, miercuri
soarele răsare la 7.29 şi apune la 16.39

punctul cruce

Punctul cruce orizontal

– Luaţi mereu drept referinţă ochiurile care compun pânza.

– Înfigeţi acul (în care aţi pus aţă de aceeaşi culoare cu aceea desenată pe pânză) pe dosul pânzei şi scoateţi-l pe faţă, aşadar realizaţi un punct oblic, din colţul stânga-jos al ochiului de pânză spre cel din dreapta-sus.

– Scoateţi acul în colţul din stânga-jos al ochiului următor şi realizaţi un alt punct oblic.

– Continuaţi la fel până coaseţi un şir de puncte oblice.

– Coaseţi din nou la fel, în sens invers, pentru a realiza punctul cruce.

IMPORTANT: schimbaţi culoarea firului când este necesar (MARO pentru ARICI, ROŞU pentru INIMĂ, VERDE pentru TUFIŞ).

La final, tăiaţi firul pe dosul pânzei, după ce-l treceţi pe sub câteva cusături deja executate.

Acestea sunt notițele pe care le-a scris pentru mine (iar eu le copiez așa cum sunt) bătrâna cu ochelari trifocali și rame de baga pe care am cunoscut-o la Casa Broderiei.

Nu mă gândisem niciodată că un asemenea loc ar putea exista și rezista în lume.

Ba chiar în acest cartier. La trei blocuri de casa noastră. A mea.

Soțul Meu mi-a spus întotdeauna Mister Magoo tocmai din cauza asta. La fel ca Mister Magoo din desenul animat și din film, cad, mă împiedic, nici măcar nu-mi dau seama că sunt în pericol, nu știu să șofez și, până acum o săptămână, nu aveam nici cea mai vagă idee că aș putea găti ceva cu mâinile mele, pentru că, în principiu, ele sunt problema: mâinile mele. Dacă trebuie să prindă ceva care e pe punctul de a cădea, ba chiar dacă trebuie doar să țină bine un pahar pentru a nu-mi vărsa conținutul pe mine, dacă trebuie să schimbe bateriile telecomenzii, să deșurubeze un bec: e ca și cum s-ar transforma în două... clătite. Da. Moi și alunecoase.

Nu o fac special, nici eu nu o fac special – chiar dacă Soțul Meu mă bănuia de asta uneori, când, de exemplu, confundam firele și riscam să conectez televizorul la telefon în loc de DVD-player, sau când, într-o seară, în timp ce intram în lift, o sticlă de vin mi-a alunecat în mod misterios în casa scărilor.

Lucruri de genul ăsta.

Lucruri care exclud din start „vechea și rafinata artă a cusăturii" (după cum menționează subtitlul uneia dintre numeroasele reviste de specialitate expuse la intrarea în Casa Broderiei).

Astfel că, firește că nici măcar nu remarcasem vreodată existența unuia asemenea magazin.

Astăzi mă întorceam de la sala de sport, mă gândeam la cele zece minute zilnice și aproape că m-am împiedicat de prag: este un magazin din cele de altădată, unde parcă timpul e suspendat, în praf și penumbră, mii de rafturi, mii de sertărașe. Ghemuri de lână aranjate pe culori umplu rafturi întregi, iar teancurile de țesături împăturite cu grijă par să strige „alege-mă pe mine, alege-mă pe mine".

Bătrâna care-și făcea de lucru la casă, cu ochelarii ei cu lentile groase mi-a amintit de bunica mea. Da. Ca și ea, părea un elf, cu oase subțiri și ascuțite, și părul în formă de nor alb. Brusc, am revăzut-o pe bunica muncind în grădina din Vicarello, smulgând buruienile, cu pălăria ei de paie uriașă cu bor larg și cizmele de cauciuc. A murit în somn, fără să-și ia rămas-bun, într-o dimineață de mai: ușoară așa cum trăise, la fel de ușor s-a și dus. Aveam optsprezece ani, iar în decurs de zece zile aveam să-l întâlnesc pe Soțul Meu. Întotdeauna mi-a părut rău că ea nu l-a cunoscut. Chiar și acum regret, în ciuda a tot ceea ce s-a întâmplat.

M-am apropiat de casă și i-am explicat bătrânei de ce intrasem acolo.

– Nu știu nimic, absolut nimic despre cusut. Dar în fiecare zi, timp de zece minute, trebuie să fac un lucru pe care nu l-am făcut niciodată. Și azi aș vrea să încerc asta.

Ochii umezi ai bătrânicii îmi cercetau privirea, din spatele lentilelor groase. A zâmbit.

– Ce idee bună.

Și a bătut din palme. O dată. De două ori. A început să scotocească prin miile ei de sertare, scoțând ace, sculuri

mici de bumbac colorat. O pânză care avea deasupra desenate un arici, o inimă și un tufiș.

– E o pânză cu ochiuri mari, chiar și un copil ar reuși să coasă, nu vă faceți griji, m-a asigurat ea.

Și m-a sfătuit să încep, ca orice debutant, cu punctul cruce orizontal – tehnica cea mai simplă – pe acea pânză.

– Vedeți? Nu trebuie decât să înfigeți acul aici, și apoi aici, și apoi iarăși aici, și apoi acolo, și apoi să vă întoarceți, fiind atentă să...

Vorbea și vorbea, iute așa cum se mișcau și mânuțele ei pe pânză, dar și-a dat seama repede că nu reușeam deloc s-o urmăresc. Și mi-a scris acele notițe.

Aceste notițe.

Și și-a luat rămas-bun profețind:

– O să ne revedem curând, sunt sigură. Odată ce te-ai apucat să coși, nu te mai poți opri!

Îmi răsună în minte cuvintele ei, în timp ce, nu, nu am înțeles deloc chestia asta cu punctul oblic, nu reușesc. Mă uit la ceas și n-au trecut decât două minute. Au părut o eternitate. Insist. Am început cu ariciul. Poate ar fi fost mai bine să fi început cu inima, îmi spun. Trec de la firul maro la firul roșu: treaba devine și mai dificilă. Cine știe ce greșesc, cine știe unde ar trebui să înfig blestematul ăsta de ac pentru a-l face să intre în ochiul potrivit. Totul e atât de complicat, atât de imposibil, firele au o voință proprie, acul e prea mare, ochiurile pânzei prea mici, acul e prea mic, iar ochiurile prea mari.

Odată trecute cele zece minute, când întorc pânza, văd o harababură de noduri enorme, dezordonate, încurcate.

Chiar şi un copil ar reuşi, spusese doamna: dar eu nu am reuşit.

Nu mă va revedea prea curând şi simt un pic de regret, dar cusutul în mod clar nu este pentru mine. Şi, pentru prima dată, simt că am avut parte de un eşec în cele zece minute.

Dar.

Dar mă emoţionează să ştiu că există pe lume o doamnă care seamănă cu bunica mea.

Şi tocmai în acest cartier. La trei blocuri de casa noastră. A mea.

13 decembrie, joi

soarele răsare la 7.29 şi apune la 16.39
lună nouă 9.42

şi tu ce faci, mamă?

Or fi de vină bătrânica de la Casa Broderiei şi spectrul bunicii mele, dar astăzi nostalgia după Vicarello e de-a dreptul de nesuportat.

Lucrez puţin la roman, apoi îi dau un telefon mamei:

– Eşti acasă la prânz?

– Sigur că da.

– Atunci, aşteaptă-mă, sosesc.

Dar înainte de a pleca vreau să-i fac o surpriză.

Apoi iau trenul spre Vicarello.

Acel tren.

Trenul pe care l-am luat de infinite ori: înainte, înapoi. Din nou înainte. Înapoi. Spre o familie cu care să iau prânzul pentru Rubrica Mea, spre biroul Soţului Meu pentru a-i face o surpriză, spre cinema, o întâlnire cu editorul meu, lansarea unui roman, ginecolog, stomatolog. Şi înapoi.

Acasă. Casă în adevăratul sens al cuvântului, casa şi atât, casa dintotdeauna, casa pentru totdeauna.

O găsesc aşteptându-mă în staţie. E obosită, s-a grăbit, chiar dacă n-ar şti să-mi explice de ce, e fericită să mă vadă, dar de îndată ce cobor din tren mă ceartă că sunt prea slabă – e mama mea.

Ne îmbrăţişăm.

– Ţine.

Îi întind o pungă cu o caserolă înăuntru, fiind atentă să o ţin dreaptă.

– Ce e?

– Un tiramisù. L-am făcut eu.

– Tu? râde ea.

– Eu. Sunt serioasă. Am descoperit un site cu reţete, pe internet. Şi azi am vrut să încerc tiramisù. E tot desertul tău preferat, nu?

– Da, da, încuviinţează ea.

Dar râde în continuare. De parcă n-ar crede, de parcă ar fi una dintre glumele mele: că am făcut eu un tiramisù. Fiica ei. Cea imatură şi neîndemânatică. Un tiramisù. Sigur că da.

Când părinţii mi-au lăsat mie casa în care am crescut, şi-au făcut una mai mică, pe aceeaşi stradă, dintr-un hambar abandonat. Şi s-au dus să locuiască acolo.

S-au întors în casa veche cu două luni în urmă, când în sfârşit s-au încheiat lucrările de renovare care mă exilaseră la Roma, şi au închiriat fostul hambar unei perechi de pensionari din Germania.

– Dar atunci când expiră contractul de închiriere pentru casa ta de la Roma, expiră şi contractul nemţilor, mă asigură ei fără încetare. Şi dacă vrei, tu te întorci acasă, iar noi ne întoarcem în fostul hambar.

În curtea căsuţei lor, cei doi germani joacă rummy, profitând de această iarnă care azi numai iarnă nu pare, atât de călduţ e aerul şi de senin cerul.

În curtea casei mele, cei doi câini ai noştri se prăjesc la soare. Soarele acestei ierni care astăzi nu mai pare iarnă.

Totul se află la locul său, şi la fel şi eu.

Se întâmplă de fiecare dată când vin la ai mei, de un an deja, de când totul a început să se sfârşească: chiar dacă această casă a fost renovată, pentru mine a rămas aceeaşi, iar eu mă întorc să fiu aceeaşi, chiar dacă doar pentru o oră. Aceeaşi de dinainte ca Soţul Meu să mă sune de la Dublin, pe când încă mai aveam Rubrica Mea, certitudinile mele, fricile mele: blânde chiar şi ele, asemenea tuturor lucrurilor cu care, într-un final, te obişnuieşti în sufletul tău.

Însă fricile pe care le am acum sunt noi – nici măcar nu le înţeleg pe toate.

Iar certitudinile nu mai există.

Dau o tură prin camera mea, sub pretextul că iau o carte de care am nevoie: uite patul de unde îi strigam pe mama şi pe tata, noaptea, doar pentru a mă asigura că, şi dacă dormeau, mi-ar fi răspuns şi mi-ar fi demonstrat că eram mai importantă decât somnul lor, că eu eram mai importantă decât orice. Iată poliţele cu manualele mele, care încă mai sunt toate acolo. Mai sunt şi câteva materiale de Drept privat şi Procedură penală ale Soţului Meu. Iar toţi

cei patru pereți sunt ticsiți cu fotografiile noastre, ale mele și ale lui. În Cambodgia, în China, în Mexic, în Chile, în Costa Rica, în Amsterdam, în curtea fostului hambar.

În camera de alături dormea fratele meu, pe când eram mici, apoi el s-a dus să învețe la Milano, iar acum lucrează la Berlin. Și, rămasă singură în casa asta mare, în casa asta iubită, i-am încredințat camera sa lui Gianpietro, care a umplut dulapul de cămăși fine din satin și mocasini stilați, apoi lui Carlo, care a umplut-o de ziare și de carduri Arcigay și Pd, lui Vincenzo care era bucătar, lui Igor care voia să devină actor, Alessandrei, manager de carieră, dar care imediat ce scăpa de la serviciu își lua calul și fugea, liberă, pe câmpurile care înconjurau Vicarello.

Cu Gianpietro am râs, am plâns, o dată am ajuns chiar să-l lovesc cu un cartuș de țigări: eu, neliniștită și enervantă, el – neliniștit și enervant, în fiecare dimineață ne trimiteam la naiba, în fiecare seară cântam Mina la karaoke până ne prindea dimineața.

Cu Carlo, fără să-mi dau seama, am avut parte de un fel de căsnicie, făcând pe rând pe soțul sau soția, în funcție de cine avea mai mare nevoie să se simtă protejat, să-și găsească patul făcut sau numai o sticlă cu apă caldă pe burtă. Spre deosebire de căsnicia mea adevărată, parteneriatul nostru continuă liniștit, chiar dacă el trăiește la Bruxelles, unde lucrează pentru Parlamentul European.

Cu Vincenzo și Igor abia dacă mă întâlneam în timpul zilei, iar Alessandra a fost și rămâne una dintre persoanele mele preferate, cu care mă înțeleg cel mai bine.

Dar apoi a ajuns aici, cu mine, Soțul Meu: care era deja, firește. Era în timp ce era și Gianpietro, în timp ce era Carlo, în timp ce erau Vincenzo, Igor și Alessandra.

Au fost ani plini de evenimente, haotici și, în felul lor, perfecți: eu aveam monștri mei obișnuiți sălășluind între cap și inimă, dar aglomerația din casa mea reușea să-i îndepărteze. Apoi, când Soțul Meu se întorcea de la facultate și lua cina cu mine și cu Gianpietro, sau rămânea să doarmă în weekend, iar Carlo ne aducea micul dejun la pat, când ieșea la o plimbare cu calul împreună cu mine și Alessandra, când aprindeam cu toții focul în șemineu, ne ghemuiam lângă el, privind flăcările și ne amețeam cu discuții, jointuri, prăjiturele cu ciocolată, până când mama suna la ușă și apărea cu o tavă plină de prosciutto, și brânzeturi, și legume din grădină la grătar pentru toată lumea... Bine, nu știu unde se duceau monștri mei. Dar cu siguranță nu rămâneau cu noi.

Apoi Soțul Meu a terminat facultatea, apoi și eu, am publicat primul roman, el a dat examenul care să-i permită să profeseze ca avocat, eu am publicat cel de-al doilea roman. Iar când Alessandra s-a mutat la Torino, fără să fie nevoie s-o spunem, ne-am zis: să încercăm. Și fără să fie nevoie să încercăm, am reușit imediat să locuim împreună. Aici. Ceea ce nu am fost în stare să facem în Casa de Oameni Mari de la Roma.

Mâncăm roșii cu mozzarella.

Firește, roșiile sunt din grădină.

– Acum că știi să faci tiramisù, ai putea să înveți și să ai grijă de grădină, nu?

– Nu ți-aș răpi niciodată bucuria de a face asta.

Mama zâmbește. Soțul Meu chiar încercase o dată să semene varză, dar după o săptămână uitase și în ce colțișor plantase semințele.

Sunt lucruri pe care părinții le vor face toată viața, poate chiar până când vor muri, punct. Noi nu le facem, sau le facem rău, pentru ca acelor lucruri să le fie foarte clar: „Fiți atente că mama și tata au grijă de voi".

Mama și tata au grijă de noi.

– Și ce mai faci?

– Așa și-așa. Lucrez bine la roman, iar asta e o veste bună. Însă e singura.

– O să vezi că trece. E nevoie doar de timp.

– Sigur. Și pe-aici ce se mai întâmplă? Cred că a trecut o lună de când n-am mai vorbit cu Matteo...

– Chiara, știi cum e Matteo. Sună-l tu! Este foarte, foarte ocupat cu noua slujbă. De când l-au mutat la Berlin nu are timp nici măcar să ia cina, cred că e numai piele și os, mai rău decât tine... Să sperăm că va fi bine, îl simt atât de agitat. Tata zice că e normal, dar eu n-aș vrea să semene cu el... Doamne, are șaptezeci și unu de ani și continuă să muncească de parcă ar avea, tocmai, vârsta lui Matteo. Și măcar de-ar fi fericit. Dar nici vorbă. E mereu nervos, mereu prost-dispus... Dar slavă Domnului că duminica trecută, după-amiază, s-a dus în curte și s-a lungit în hamac și a stat acolo cuminte să se odihnească pentru cel puțin o oră. Părea un copilaș, ar fi trebuit să-l vezi. Oricum, se știe că el...

O întrerup:

– Dar tu? o întreb. *Tu* ce faci?

Brusc, în timp ce-o ascultam, am avut o străfulgerare. Încep să fixez ceasul cu privirea şi insist:

– Tu ce faci, mamă?

Ea se scoală şi începe să strângă masa.

– Ţi-am spus, Chiara. Sufăr un pic pentru Matteo, pentru tata. Şi fireşte că şi pentru tine. Când ai vorbit ultima dată cu soţul tău?

O trag de un braţ şi îi fac semn să se aşeze:

– Mamă, serios. Spune-mi cum te simţi.

– Trebuie să pun vasele la înmuiat, Chiara.

– O s-o fac eu apoi. Stai liniştită.

– N-o s-o faci niciodată.

– Atunci, o s-o faci tu, OK. Dar mai încolo. Acum, fii cuminte, hai. Măcar pentru zece minute.

Mă priveşte uimită. Se aşază.

– Deci?

– Deci ce? Ai înnebunit?

Mă fixează cu privirea de parcă într-adevăr ar fi preocupată de sănătatea mea mentală.

– De ce, mamă, scuză-mă? Aş vrea doar să ştiu cum te simţi.

– Bine. Cum vrei să mă simt?

– Hmm.

– Hmm.

– La spital? Totul merge bine?

Mama a fost educatoare la grădiniţa din Vicarello. Apoi, acum doisprezece ani, a intrat la pensie şi a început să lucreze ca voluntar la San Giovanni, un spital din Roma.

În clipa asta îmi dau seama – şi în acelaşi timp simt o mare ruşine – că, pe lângă faptul că nu am întrebat-o

niciodată cum se simte – pentru că viața ei ne-a fost întotdeauna dedicată fratelui meu, tatălui meu și mie – nici măcar n-am întrebat-o vreodată ce face mai exact în spitalul ăla. Și sunt doisprezece ani de când lucrează acolo. Doisprezece.

– Merge bine, da.

E agitată. Nu-i place să stea jos. Cu atât mai mult dacă mai are de strâns masa, de pus vase la înmuiat, de umplut mașina de spălat.

– Mamă?

– Da.

– Cum a început voluntariatul ăsta la spital?

– Chiara, încetează. Se ridică din nou. Ce e asta? O glumă?

O trag din nou de braț și o îndemn să se așeze.

– Nu, mamă, nu e o glumă. De când a plecat Soțul Meu iar eu nu mai locuiesc aici, ar trebui să trăiesc, însă eu simt că mor. Știi, nu? Și atunci terapeuta mi-a propus un exercițiu: o dată pe zi, timp de o lună, pentru zece minute, trebuie să încerc să fac ceva ce n-am mai făcut niciodată.

Mama începe să se relaxeze: n-a înțeles prea bine povestea asta cu cele zece minute, dar dacă are de rezolvat problema unuia dintre copii, atunci sigur că da, ea e oricând gata de asta.

– Așadar, ce pot face pentru tine, iubirea mea?

– Ai putea să-mi vorbești despre tine. Despre spital. Nu vorbești niciodată despre asta.

– Pentru că nu mă întreabă nimeni, răspunde ea. Și-și coboară privirea. Dar o ridică imediat. Aveți deja atâtea probleme tu, tata și Matteo. Vă mai lipsesc ale mele...

– Hai, mamă, povestește-mi.

Şi mama mea, în sfârşit, începe să povestească. Că există o asociaţie de voluntari, care se numeşte Arvas. Trebuie să faci un curs pentru a deveni unul dintre ei, iar ea l-a făcut. Acum lucrează la Secţia de hematologie de la San Giovanni, alături de alţi voluntari. Şi ce fac acolo?

– Ajutăm pacienţii să termine mai repede cu ceea ce ţine de practicile administrative, ne ocupăm de primiri la day hospital, dăm o mână de ajutor la prânz şi la cină. În principal, le ţinem puţin companie pacienţilor.

– Cum?

– Vorbim cu ei. Le citim cărţi, organizăm mici târguri pe holuri. De luna trecută există şi un mic ziar: noi, voluntarii, scriem reţete, recenzii de cărţi, anecdote despre ceea ce se întâmplă în secţie. Şi apoi îl distribuim în camere.

O privesc. Mă priveşte. Îşi pleacă din nou privirea. Roşeşte? Roşeşte. Şi:

– Ştii, din când în când li se dau nişte chestionare pacienţilor.

– De ce?

– Ca să poată evalua serviciile oferite de spital drept „inutile", „utile" sau „indispensabile".

– Şi?

– Şi noi, voluntarii, suntem mereu văzuţi drept „indispensabili". Îşi ridică ochii. Zâmbeşte. Mândră.

Dar când? mă întreb. Când a studiat mama pentru cursul de la Arvas? Cărei îngrijorări inutile îi căzusem pradă, de nu-mi dădusem seama? Cărei mame îi luam interviu pentru rubrică, în tip ce mama mea organiza un mic târg pe holurile de la San Giovanni? Despre ce discutam

cu editorul meu? Ce făceam? Intram în bucătărie peste ea ca o furtună pentru că nu găseam incipitul pentru noul meu roman? O sunam plângând, pentru că mă certam cu Soțul Meu pentru un motiv deja uitat a doua zi? Posibil. În timp ce ea? La ce se gândea, în prima zi în care a început să lucreze la spital? Îi era teamă să nu greșească? Și de unde a scos energia de care ai nevoie pentru a avea de-a face cu moartea în fiecare zi, atunci când ea nu mai este doar un fel de a spune, o ipoteză, o idee: ci întreaga zi reamintește, hei, domnilor, sunt aici, aș putea sosi curând, pot veni acum? De unde scoate toată energia asta? Cu moartea care îi amintește în fiecare zi: hei, sunt aici? Și scapă de ea, mama mea, după ce a lucrat în preajma ei întreaga zi?

Dar mai ales.

– Nu ți se întâmplă niciodată să ții la un pacient pe care apoi să-l pierzi?

– Întotdeauna.

Coboară din nou privirea. O ridică iar.

– Acum trei ani, o fată a murit de leucemie. Era frumoasă. Superbă. Se numea Letizia, avea șaptesprezece ani și vorbea mult, la fel ca tine. Visul ei era să devină designer vestimentar. Toată ziua desena haine. Desena și iar desena. Își coboară privirea și rămâne așa. Când a murit, Irene, proprietara magazinului unde îți spun mereu că ar trebui să mergi ca să nu mai arăți ca o sperietoare de ciori, a realizat hainele Letiziei. Colegele ei de clasă le-au îmbrăcat și... s-a făcut o adevărată prezentare de modă.

– Unde, mamă?

– Într-o vilă de la Roma pe care ne-a pus-o la dispoziție Maria Grazia.

– Cine e Maria Grazia?

– O prietenă.

– Când?

– Când ce?

– Când se întâmplau toate astea?

– Cu trei ani în urmă.

– Şi eu? Unde eram?

– Iubire, cine mai ştie... De ce? Ai fi vrut să vii?

– ...

– Poţi veni când vrei, dacă-ţi face plăcere. Chiar ieri Marietta, o stewardesă din Cagliari, care s-a plimbat prin toată lumea şi cred că are cam vârsta ta, în timp ce aştepta la rând la chimioterapie şi stăteam la taifas, mi-a spus: „Laura, ne simţim atât de bine împreună... Când ies de aici am putea face o călătorie frumoasă, ce spui? Poate şi cu fiica ta. Am citit toate romanele ei şi mi-ar plăcea mult s-o cunosc!" Aşa mi-a zis Marietta.

Cele zece minute au trecut de ceva vreme: cred că mama vorbeşte deja de jumătate de oră. Iar eu ascult.

Apoi rămânem puţin într-o linişte plină de toate întrebările pe care le-aş fi putut pune până astăzi şi n-am făcut-o, de răspunsurile care încă îmi lipsesc, de hainele Letiziei, de călătoriile Mariettei.

– Mamă... pentru Ajunul Crăciunului...

– Iubire, nu-ţi face griji, ţi-am spus de atâtea ori. Vino aici cu Ato şi cu prietenul tău Gianpietro şi luăm cu toţii cina ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat, ca şi cum n-ar fi Ajunul Crăciunului. E foarte bine aşa. Ne dăm seama că nu poate fi uşor pentru tine, să petreci primul Crăciun fără...

– Aș vrea să vă invit pe tine, pe tata și pe Matteo la cină la mine, la Roma, în seara de 24, descopăr în timp ce vorbesc.

– La tine?

– Da.

– Și cine gătește?

– Gianpietro e un bucătar excelent. Iar eu am învățat să fac tiramisù, nu?

– ...

– De fapt, hai, să-l încercăm.

Sare ca din pușcă. În sfârșit e liberă să se ridice, să pună vasele la înmuiat, să se plimbe prin bucătărie. Și apoi se întoarce cu prăjitura mea. S-a zdrobit puțin în timpul călătoriei cu trenul, dar mi se pare bun, nici prea dulce, nici prea amar: și oricum nici nu se compară cu clătitele.

– Bravo!

– Crema ar trebui să fie mai ușoară?

– Poate că da. Ai putea încerca să folosești Philadelphia în loc de mascarpone... Dar e bun. Serios. Uite, mai iau încă puțin.

– Iartă-mă, mami, șoptesc.

Rămâne cu linguriță în aer, uluită.

– De ce să te iert, iubirea mea?

– Pentru că nu ți-am cerut niciodată să vorbești despre tine.

– Dar tu ești fetița mea cuminte, răspunde ea. Ești un pic nebună, un pic egocentrică, sigur. Dar ești fetița mea. Și deschide brațele. Vino aici.

14 decembrie, vineri

soarele răsare la 7.30 şi apune la 16.40

să furi

Nu mai sunt fetiţa cuminte a părinţilor mei, nu mai sunt o tânără răpitoare de optsprezece ani cu cozi împletite, nu mai sunt fetiţa cuminte, nu mai sunt tânăra de optsprezece ani răpitoare. Îmi repet, în timp ce îl strecor în buzunar: un iaurt Müller, ananas&piersică.

Mă plimb în sus şi-n jos prin micul supermarket de la parterul imobilului meu.

Apoi în jos şi-n sus.

Şi iarăşi sus, şi iarăşi jos.

Timp de zece minute.

Apoi ies.

Şi fac un pas de hip-hop pentru a sărbători primul meu furt.

15 decembrie, sâmbătă

soarele răsare la 7.31 şi apune la 16.40

frâna, ambreiajul şi motivele tale

Ieri după-amiază s-a întors Ato, am pregătit din nou tiramisù şi în loc de mascarpone am încercat să folosesc brânză Philadelphia, aşa cum m-a sfătuit mama.

Am făcut pentru şase porţii, dar l-am terminat, în timp ce ne uitam la a treia serie din *Jurnalele vampirilor.*

Era patru dimineaţa, iar noi încă mai eram acolo, lipiţi de televizor, râcâind tava cu linguriţele, scoţând şi punând DVD-uri.

Dar în dimineaţa asta la şcoală e adunare generală şi Ato poate dormi până târziu.

Eu, ca de obicei, mă trezesc oricum prea devreme, cu povara neputinţei de a mă ridica din pat, de a trage draperiile şi de a începe o altă zi, a nu ştiu câta cu care fac skanderbeg de aproape un an.

Când se trezeşte şi Ato, îi povestesc ideea pentru Ajun care mi-a venit la Vicarello:

– Am vorbit deja cu instructorul responsabil de tine: îți vei putea petrece aici întreaga vacanță de Crăciun, dacă vrei. Iar în seara de 24 îi vom invita la cină pe părinții mei și pe fratele meu. Va fi și mătușa Piera, va găti ea. Ce spui?

Ato e tot un zâmbet: îi place mult ideea. Gianpietro a fost cel care, într-o zi, după unul dintre infinitele noastre apeluri Palermo-Roma, mi-a cerut să le fac cunoștință. L-am dat pe Ato la telefon și au rămas de vorbă mai mult de o oră. Sau, de fapt, Gianpietro vorbea, iar Ato dădea din cap în semn de confirmare.

– Spune că trebuie să-i spun mătușa Piera, m-a anunțat el după ce a închis, fără să pară prea uimit.

Au început să comunice pe facebook: mătușa Piera mi-a trimis azi un videoclip cu Shakira, mătușa Piera mi-a recomandat să mă spăl pe dinți cu periuța electrică și să folosesc o dată de lună un produs pentru albit dinții, mătușa Piera a făcut asta, mătușa Piera a făcut ailaltă. Ato e înnebunit după Gianpietro. Și firește că abia așteaptă s-o cunoască personal pe această nouă mătușă.

– Noi ne vom ocupa de desert, continui eu. Tiramisù de ieri era bun, dar poate, pentru Ajunul Crăciunului, ar trebui ceva puțin mai...

Sună mobilul.

E el. N-am mai vorbit de mult. Două zile și jumătate, mai exact. Și nu ne-am mai văzut de o grămadă de vreme: treisprezece zile. Mult, foarte mult pentru niște oameni care hotărâseră să-și petreacă întreaga viață împreună. Care petreceau tot timpul împreună.

– Bună, tu.

– Bună, Mister Magoo.

– Bună.
– Ce faci?
– Nimic. Tu?
– Nimic.
– Ah.
– Da.
– Da.
– Hmm.
– ...
– Eşti liberă în seara asta?
– După-amiază merg cu Ato să vedem *Hobbitul.*
– Vin să te iau când ieşiţi.
– Bine... Vii cu maşina?
– Mă gândeam să vin cu scuterul, de ce?
– Hai, vino cu maşina.
– OK.

Îl găsesc în faţa cinematografului, cu spinarea lipită de o coloană, fumând. În ultimele luni s-a îngrăşat puţin, şi-a lăsat barba prea mare, părul prea lung: mie mi se pare superb ca întotdeauna.

Îmi zâmbeşte cu ochii care acum optsprezece ani m-au făcut să mă îndrăgostesc pe loc de el, îl sărut pe obraz.

Ato îl salută, îşi ia rămas-bun de la mine şi porneşte spre casă: vrea să revadă ultimul episod din *Jurnalele vampirilor*, zice el. Dar în realitate nu vrea decât să ne lase singuri. Ca să facem nici el nu ştie ce. Dar nu ştim nici măcar noi.

Ne îndreptăm spre maşină. Încep să turui verzi şi uscate, ca de fiecare dată când sunt agitată, iar el face la fel.

– Vrei să mâncăm ceva? mă întreabă când ajungem în parcare.

– Da. Dar mai întâi aş vrea o lecţie de şofat.

– Magoo, ce-ţi veni?

– Hai, o lecţie scurtă. Zece minute, cât să înţeleg unde e frâna şi unde e ambreiajul.

Mergem în parcarea colegului de la care Soţul Meu a închiriat o cameră când s-a întors de la Dublin. E destul de mare şi acum e goală. Facem schimb de locuri, iar Soţul Meu mă lasă la volan.

– Hai, pune piciorul drept aici şi pe cel stâng aici. Să ne lămurim: pedala pe care ţii piciorul drept e acceleraţia. Iar cea pe care îl ţii pe stângul e ambreiajul. Asta din mijloc e frân... Ce naiba faci?!

– Scuze.

Am apăsat ambreiajul, sau poate frâna, în timp ce el vorbea. Motorul s-a oprit.

– Hai, porneşte-o din nou. Învârte cheia, bravo: aşa. Şi în acelaşi timp apasă... Nu! Nu pe-aia, Doamne! Cealaltă!

– Bine, bine, nu te enerva.

Dintre toţi profesorii pe care i-am avut acum pentru cele zece minute, de la Rodrigo la Flacavi, micuţa balerină hip-hop, de la bătrânica de la Casa Broderiei la www.butta-lapasta.it, Soţul Meu se dovedeşte a fi cel mai nerăbdător. Urlă, bate cu pumnul în volan, înjură.

Când vine momentul să-mi explice vitezele, îşi acoperă ochii cu o mână ca să nu vadă cu câtă violenţă împing înainte şi-napoi chestia aia.

– Nu se cheamă chestie. E schimbătorul de viteze. Şi până nu apeşi ambreiajul nu vei reuşi niciodată.

– Aşa zici?

– Aşa zic.

Dar, într-un final, cu treizeci la oră, trecând de la prima la a doua şi de la a doua la prima, reuşesc să fac o tură prin parcare. Apoi încă una. Continui timp de zece minute.

– Bravo, aşa. Acum încearcă să frânezi singură. Încetineşte. Şi apoi frân... La dracu, Magoo!

Bine, bine, am uitat să trec dintr-a doua într-a-ntâia, iar maşina se opreşte din nou singură. Dar sunt mai mândră de mine decât am fost vreodată, de când am început jocul celor zece minute.

„De ce nu şofezi? Ar trebui măcar să-ţi iei permisul, chiar şi doar ca să-l ai acolo, pentru când va fi nevoie, nu crezi?" De câte ori n-am auzit asta. Şi cu toate astea, nu ştiu de ce, doar în dimineaţa asta, când m-a sunat Soţul Meu, am simţit o dorinţă puternică de a încerca. Poate pentru că la Vicarello totul se află aproape şi poţi ajunge cu bicicleta. Poate pentru că, de la Vicarello la Roma trenul e foarte comod. Poate pentru că, la Roma, cu metroul ajungi mai repede. În general. Poate pentru că, atunci când ne-am cunoscut în sala de aşteptare a psihologului şcolii, Soţul Meu – turuind verzi şi uscate – îmi povestise că tocmai se înscrisese la Motorizzazione pentru examenul de şofer şi atunci, cine ştie, poate, în timp ce mă pierdeam cu totul în ochii ăia de vultur, mă convingeam şi de posibilitatea că el avea să fie întotdeauna cel care va conduce. Maşina. Scuterul. Pe mine.

– Trecem la marşarier? îl întreb.

– Nu, e prea devreme să te învăţ şi marşarierul. Şi-apoi, Magoo, te rog, aş vrea să vorbesc ceva cu tine. Continui cu porcăria aia de zece minute?

Are nevoie să fie agresiv, mereu mai agresiv, de când s-a întors de la Dublin. De parcă n-ar fi de ajuns ce a făcut. Pentru că e prea arogant ca să-ţi ceară iertare, susţine Gianpietro. Pentru că e prea fragil pentru a se ierta, susţin eu.

– Da, continui. Şi cu această lecţie de şofat am acoperit cele zece minute de azi.

– Nu.

– Cum adică „nu"?

– Nu. Aş vrea să le acoperi ascultându-mă. Ascultându-mi motivele.

– O fac de optsprezece ani.

– Dar în ultimele luni mă întrerupi întotdeauna. Eşti încă prea plină de ranchiună, de furie.

– Cine vorbea. Şi, oricum, fii atent: acum mă concentrez mai ales asupra responsabilităţilor mele.

– Şi-atunci?

– Atunci ce?

– Jocul rămâne valabil dacă într-o zi faci două lucruri noi, timp de zece minute? Dacă acum mă asculţi fără să mă întrerupi?

– Hai, spune-mi.

– Dar să nu mă întrerupi.

– Nu te întrerup.

Soţul Meu începe să vorbească.

În parcarea colegului de la care a închiriat o cameră.

În maşina lui.

Ghemuit în locul care a fost întotdeauna al meu.

În timp ce eu mă aflu la volan, în locul lui.

Și ascult.

Fără să-l întrerup.

Pentru mai mult de zece minute.

Spune că nu știe ce l-a apucat la Dublin.

Spune că, la cât de nervoasă și prost-dispusă eram de când ne mutaserăm în noua casă, aproape că s-a gândit că-mi face o favoare, dându-se la o parte din calea mea: că de fapt a făcut-o pentru mine – și aici fac un efort, foarte, foarte mare, să nu-l întrerup.

Spune că aveam dreptate, nu ar fi trebuit să venim niciodată la Roma.

Spune că era totul atât de ușor în primii ani, atât de bine la Vicarello.

Spune că îl priveam ca pe un zeu și-l făceam să se simtă aidoma.

Că atunci când am trecut peste problemele de alimentație și am reînceput să mănânc și apoi am absolvit și am început să scriu romanele, au venit Rubrica Mea și succesul, mi-am schimbat privirea.

Și spune că, în privirea mea de-acum, nu reușește să se oglindească.

Și de ce nu vezi acolo în loc de un zeu, pur și simplu pe bărbatul pe care-l iubesc? aș vrea să-l întreb. Și nu e mai bine să fii iubit decât idolatrizat? Nu înseamnă totul să fii iubit? Dar nu. Nu îl întrerup.

Spune că Siobhan îl privea exact așa: cum îl priveam eu până acum câțiva ani.

Spune însă Siobhan nu ești tu.

Spune dar de ce, de ce a trebuit să crești? De ce?

Îl apuc de mână.

Spune nu are sens să mă iei de mână dacă nu înțelegi ceea ce spun.

Îi dau drumul la mână.

Spune nu are sens să-mi dai drumul dacă m-ai luat de mână.

Îl apuc din nou de mână.

El o trage imediat dintre degetele mele.

Spune nu înțeleg ce vreau, Magoo. Să fiu din nou un pierde-vară, trăind un pic aici, un pic acolo, unde se nimerește, îmi dă o energie fainâ. Dar îmi lipsești. Dar nu-mi lipsește situația în care ajunseserăm. Toată supărarea. Chipurile încrâncenate. Ușile trântite. Aia. Da. Aia. Intimitatea aia.

Spune intimitate îngrozitoare. Îngrozitoare, nu?

Repetă: nu?

Spune în mod evident am probleme cu lucrul ăsta groaznic, dar înlăuntrul nostru, nu le avem de fapt toți?

Spune pentru că așa e în opinia mea, în opinia mea toți avem acele probleme.

Așadar, dacă am încerca să le rezolvăm renunțând la intimitate? Întâlnindu-ne doar pentru a merge la cinema, pentru a învăța șoferia, pentru a pleca într-o călătorie frumoasă?

Spune nu poți să rezişti fără mine, nu? Atunci ar fi mai bine să accepți cum sunt făcut.

Spune eu nu pot rezista fără tine. Acceptă cum sunt făcut.

Nu crezi că ar fi mai bine să trăim așa, la întâmplare, decât să avem de-a face cu lucruri precum sexul conjugal, responsabilitatea, respectul reciproc, la bine și la rău? Nu

simți cât de dure sunt expresiile-astea? Reci? Violente? Cu un aer vag nazist? Și apoi normal că nu mai suporți și fugi la Dublin.

Nu?

Spune nu ești de acord cu mine?

Magoo?

Acum mă poți întrerupe, îmi zice.

Așadar:

– Sărută-mă, hai, spun.

Încearcă, dar se îndepărtează imediat. Se regrupează la adăpost în mintea lui, e stângaci, înspăimântat, nu mai știe ce spune. Iubirea mea: până și eu, la volan, păream mai capabilă să fiu eu însămi.

Și, brusc, în mașină, începe să se facă frig.

Foarte frig.

Ce?

Ce s-a întâmplat?

S-a întâmplat că Soțul Meu a pierdut înlăuntrul său drumul spre casă: și ar avea nevoie de cineva care, asemenea lui Gretel, să lase firimituri pentru a-l conduce. Ar avea nevoie de mine. Însă, după șocul abandonului, și eu am pierdut înlăuntrul meu acel drum. Și eu aș avea nevoie de cineva să mă conducă. Aș avea nevoie de el.

16 decembrie, duminică

A 3-A ZI DE ADVENT

soarele răsare la 7.31 şi apune la 16.40

la târgul de vechituri

– Bravo, iubire, mi se pare o idee minunată! exclamă încântat Gianpietro.

– Serios?

– Sigur că da! Sincer, ideea aia a ta fixă care ne-ar fi obligat pe toţi să ne prefacem că Ajunul nu era Ajunul mă stresa.

– Ştii bine cât mă stresează pe mie Ajunul ăsta. Optsprezece ani, îţi dai seama, Gianpi? De optsprezece ani, eu şi Soţul Meu evitam împreună Crăciunul, în capătul celălalt al pământului.

– OK. Şi de nouăsprezece ani tatăl meu nu vrea să ştie de mine, iar eu, de când mama nu mai este, petrec singur Crăciunul. Anul trecut l-am petrecut într-o saună, dă-ţi şi tu seama. Ca să nu mai spun de Ato care, bietul de el, cine ştie cât se gândeşte la familia lui de-acolo din Ethiopia, în zilele astea.

– Din Eritreea.

– Din Eritreea, bine. Oricum, iubire: vrem să ne plângem cu toţii de milă împreună sau vrem să petrecem o seară frumoasă?

– Vrem să petrecem o seară frumoasă?

– Exact. Şi ai făcut foarte bine invitându-i pe părinţii tăi şi pe fratele tău la Roma. O să vezi, o să pregătesc o cină pe care şi-o vor aminti toată viaţa... Lasă-mă să fac un plan şi apoi te sun ca să-ţi spun cât peşte trebuie să comanzi, de acord?

– Gianpi, dar mai e mai mult de o săptămână!

– Iubire, glumeşti? În zilele-astea pescăriile sunt luate cu asalt! E foarte bine că te plimbai prin lume ca un rebel cu Soaţa Ta, dar ar trebui totuşi să cunoşti regulile de bază pentru un Crăciun aşa cum trebuie... Ce vrei să găteşti pentru ai tăi pentru Ajun? Clătite? Hai, nu face mutre. Acum mă gândesc puţin la ce ne trebuie şi apoi te sun iar. Nu ştiu... Ar fi frumos să începem cu o paella, ce spui? Aşa vom aduce un omagiu vacanţei noastre de la Formentera, corect?

– Corect.

– Nu veni la mine cu tonul ăla, te rog. Bună-dispoziţie! Fericire! E Crăciun, s-a născut Isus, în staulul sărac acolo sus. Trăiască!

– Ce e asta?

– E o poezie pe care am învăţat-o în clasa a treia. Dacă ai fi văzut ce drăguţă eram...

– Îmi imaginez.

– Hei, azi cum o să-ţi petreci cele zece minute?

– Mă duc la târgul de vechituri.

– La târguşoară?

– Da. Apoi îţi povestesc. Pa!

– Pa, iubire. Dă-mi-l pe Ato, te rog. Vreau să fie asistentul meu în seara de Ajun.

Îl strig:

– Ato, vino! Mătuşa Piera e la telefon şi vrea să-ţi spună ceva.

Ato vine cât ai clipi, ca întotdeauna când e vorba despre Gianpietro.

Îi las să vorbească şi ies.

Unul dintre multele motive pentru care, atunci când sunt întrebată în ce cartier din Roma locuiesc, iar eu răspund cu jumătate de gură, toţi încep să ciripească „norocoaso!" este extraordinarul târg de vechituri care se organizează cu surle şi trâmbiţe o dată pe lună, la câţiva paşi de casa noastră. De casa mea, în fine.

E inutil să spun că, până acum, eu am refuzat mereu să merg acolo: marfă de radical chic, îmi spuneam mie şi Soţului Meu. Marfă de alternativi falşi. Cu totul altceva decât târgurile de vară din Vicarello: găseşti de toate pe tarabe, dar printre tarabe sigur nu găseşti persoane cu aerul ăla, plictisite până la lipsă de respect, cu feţele identice, foarte inteligente, foarte informate, corecte, indignate, imobile, bine intenţionate. E groaznic anticonformismul de masă, groaznic, conchideam în discursurile mele împotriva târgului.

Care, bietul, fără să mă urască înapoi, o duminică pe lună era acolo.

Şi încă mai este.

Acolo unde îmi voi petrece azi cele zece minute.

Oricât ar fi de rău, măcar voi găsi câteva cadouri de Crăciun: fiindcă dacă trebuie să fie Crăciun, să fie Crăciun! Mă gândesc. Aș putea cumpăra o cămașă gen Liberace pentru Gianpietro și o rochie new romantic, sau cum s-o zice, pentru mama.

Nu știu prea bine nici unde se află târgul ăsta faimos, iar cei cărora le cer indicații mă privesc uluiți, ca și cum n-aș ști unde se află Colosseumul.

Ajung în pasajul celei mai apropiate stații de metrou: ar trebui să fie aici, nu?

Nu.

– Domniță, hainele vor fi duminica viitoare, mă informează un tip care pare unul dintre hobbiții pe care i-am văzut ieri la cinema eu și Ato. Același corp de copil bătrân. Aceiași ochi plini de înțelepciune. Azi e rândul benzilor desenate vechi. Eu am manga din anii '32, aruncați o privire, și am și Taniguchi original.

Pot să-mi petrec aici, oricum, cele zece minute?

Sigur că da.

Arunc o privire la manga hobbitului, apoi încep să mă plimb printre tarabe, ușurată să nu mă regăsesc printre persoanele de care mă temeam și surprinsă să mă regăsesc printre persoane pe care nu mi le imaginam.

Curioase. Extaziate. Băieți, bunici, bunicuțe, fete. Toți scotocind pe tarabe, în căutarea unui anumit număr dintr-o bandă desenată care le lipsește, minunându-se sau regretând dacă nu-l găseau.

Și dacă cea mai periculoasă anticonformistă de masă aș fi eu? Mă întreb, în timp ce cumpăr o bandă desenată

cu Cyrano de Bergerac din 1958. Dacă tipul de persoane pe care nu le suport și de care e ticsit cartierul ăsta ar fi un pretext al fricii pe care mi-o suscită cartierul ăsta? Și dacă acest tip de persoane nu ar mișuna prin cartierul ăsta, ci prin întreaga lume, în general, și dacă teama pe care mi-o suscită acest cartier ar fi doar un pretext pentru teama pe care mi-o creează lumea în general? Și dacă acel tip de persoane de fapt nu ar exista? Și ar exista doar Eul, aș exista doar eu, care am nevoie de un tip de persoane pe care să le urăsc, pentru a mă proteja de mine însămi?

– Chiara?

Ridic ochii de pe tarabă și de la gândurile mele și întâlnesc privirea unei femei pe nume Gioia. Este prietena cea mai bună a unei prietene bune de-ale mele. O cunosc doar din vedere, dar îmi place mult: are un zâmbet contagios, ochi vii, și mi s-a părut întotdeauna o femeie puternică, liberă.

Dar acei ochi vii azi sunt umflați. Pustii.

– Mama, mama, unde este albumul cu figurine cu Dora exploratoarea? Juraseși că este! o trage de pantaloni o fetiță blondă de vreo cinci ani.

– Iubire, l-am văzut acolo, uite.

Și îi arată o tarabă. Fetița fuge într-acolo, iar Gioia se apropie de mine. Mă apucă de încheietură.

– Nu mai suport, Chiara, îmi șoptește la ureche. Îl găsisem în sfârșit. Pe el, da. Bărbatul potrivit. Așa se spune, nu? Gândește-te că i-l prezentasem până și fiicei mele... Îți dai seama? Eram împreună de zece luni. Zece. Și știi ce s-a întâmplat ieri? Facem dragoste, ca de obicei, minunat de bine, iar eu, în timp ce stăteam lipiți unul de altul, și ne răsfățam cu mângâieri, îl întreb ce va face de Crăciun.

Adică ce *vom face* de Crăciun. Iar el? Îmi răspunde: eu o să-l petrec la părinții logodnicei mele. Se mutase cu serviciul pentru câteva luni la Londra, dar poimâine se întoarce. Terminăm de aranjat o casă și o să ne mutăm împreună... Voiam să-ți spun de ceva vreme.

Fiica ei o strigă:

– Mama! E adevărat! Am găsit-o pe Dora! Cumpărăm și figurinele?

– Sigur, iubire. Vocea Gioiei sună spart. Apoi, se întoarce spre mine: De data asta credeam, știi? Chiar credeam.

Și mă strânge de încheietură și mai tare. O mângâi pe mână. Pe păr. Îi vine să plângă, dar nu poate: fetița continuă s-o strige, fericită, fluturându-și albumul cu Dora exploratoarea. Iar Gioia trebuie să-i zâmbească, îi zâmbește.

Aș vrea s-o iau în brațe, s-o mângâi să adoarmă, să adorm și eu împreună cu ea.

Aș vrea să-i spun că n-are de ales: în momente ca acesta trebuie să cadă – brațe, picioare, inimă, plămâni. Tot.

Trebuie să ajungi în prăpastie, trebuie să suferi.

Aș vrea să-i promit că încă nu știe, că acum nu-și poate încă imagina: dar va veni o zi în care va descoperi că a supraviețuit.

Și aș vrea să o anunț că nu va fi o descoperire frumoasă: îi vor rămâne douăzeci și patru de albume de ore și șase pachete de figurine de zece minute fiecare, cu care nu va ști ce să facă. Dar măcar va descoperi că va putea inventa măcar un pachet în fiecare zi, cu ceva prostesc pe care nu l-a mai făcut niciodată.

Nu va fi mare lucru, dar va fi totuși ceva. Prostesc. Pe care nu l-a mai făcut înainte. De la care poate să o ia de la capăt.

Fetița s-a întors lângă noi. Îi las numărul de telefon Gioiei și îl iau pe al ei.

Mă întorc spre casă, cu Cyrano și cu bănuiala, sau poate speranța, că trăim cu toții într-adevăr într-o bandă desenată: și în timp ce invoc un Joker care să vină și să ne răpească pe mine, pe Gioia și pe toți cei cu ochii umflați și inima sfâșiată din Gotham City al Crăciunului iminent, primesc un mesaj.

MARȘARIER? LA ȘASE, ÎN PARCAREA DE IERI?

17 decembrie, luni

soarele răsare la 7.32 şi apune la 16.40

două lampioane chinezeşti

– E ca şi cum... aceste zece minute ar declanşa un tăvălug.

– Explicaţi-mi mai bine, Chiara.

– Nu am înţeles încă prea bine nici măcar eu, doamnă doctor. Am senzaţia că fiecare zi îi transmite următoarei un fel de posibilitate. Care apoi poate nu se materializează. Dar are legătură cu imaginaţia sau cu perversiunea a ceea ce din comoditate numim viaţă. Să spunem aşa. Şi cu acceptarea faptului că noi suntem mult mai lipsiţi de imaginaţie, mult mai puţin perverşi decât ea. Ceva de genul ăsta.

– ...

– ...

– E de-ajuns o clipă, nu?

– Pentru ce, doamnă doctor?

– Pentru ca tiparele noastre emoţionale şi mentale, de care inconştientul se simte protejat, şi pe care le considerăm limitele identităţii noastre, să se dovedească în realitate a fi nişte limite.

– Trebuie să mă gândesc la asta.

– Gândiți-vă.

–...

–...

– ... De fapt, doamnă doctor, cum e posibil ca niciodată până acum să nu-mi fi dat seama că, la doi pași de casă, există un loc care se numește Casa Broderiei? Și că există reviste specializate pentru punctul cruce, dezbateri pe internet, școli de gândire?

– În același mod, cei care nu au nici o legătură cu literatura ar putea fi uimiți de recenzii, de topurile cu cele mai vândute cărți, de bătăliile editoriale despre care îmi vorbiți dumneavoastră...

– Lucruri care reprezintă lumea mea, în care îmi câștig existența.

– Și în vreme ce vă refugiați în lumea dumneavoastră, ce se întâmplă cu restul lumii?

– ... Știți, acum câțiva ani am scris o povestire. Însă n-am publicat-o niciodată.

– Și?

– Se numea *Egoland*.

– *Egoland*.

– Era vorba despre un oraș în care fiecare trăiește într-un palat roșu, albastru, verde, în fine, de o singură culoare, și toți sunt convinși că este unica posibilă și imaginabilă... Ciudat, nu?

– Ce?

– Era o istorioară despre pericolul conformismului și al ideologiilor. Eu, spre deosebire de locuitorii din Egoland, mă simțeam liberă, deschisă și independentă. Și când colo...

– Când colo?

– Când colo, mi se pare că acolo locuiesc şi eu.

– În Egoland.

– În Egoland.

– Chiara, acolo locuim aproape toţi. Dacă Egoland este orăşelul moştenirilor din copilărie, al nevrozelor cu tendinţe obsesive şi al ataşamentelor, e greu să evadezi de acolo.

– Asta dacă Egoland nu sare în aer, aşa cum mi s-a întâmplat mie acum un an.

– O mare ocazie.

– O durere nemaipomenită.

– ...

– Nemaipomenită.

– Dar gândiţi-vă, Chiara.

– Mă gândesc.

– Dacă Egoland nu ar fi sărit în aer, nu v-aţi fi dat niciodată seama că, dincolo de Egoland, persoanele cântă la vioară. Fură. Gătesc. Fac voluntariat în spital. Dincolo de Egoland se întâmplă foarte multe lucruri. Se întâmplă toate lucrurile.

– Dar asta nu înseamnă neapărat că tot ceea ce se află la exterior de Egoland mi se potriveşte.

– Cu siguranţă.

– De exemplu, cusutul m-a plictisit de moarte. Iar să dansez hip-hop chiar nu reuşesc.

– Şi cu toate astea?

– Cu toate astea faptul că există persoane care cos şi dansează mi se pare... frumos. Da. Mi se pare frumos.

– Mie mi se pare frumos că, brusc, deveniţi conştientă de existenţa acestor persoane.

– Sper doar că, în vria acestei conştientizări, să nu pierd din vedere propria existenţă.

– Adică?

– De exemplu, ieri m-am trezit brusc în timpul nopţii, cu un nod groaznic de teamă în gât... Mi-e teamă că dacă, povestea asta cu cele zece minute mă distrage de la rănile pe care le am în inimă, acele răni nu se vor vindeca niciodată, şi nu vreau să devin una dintre fiinţele umane care se plimbă prin lume contaminându-i pe ceilalţi cu elucubraţiile lor sau neştiinţa lor periculoasă...

– Obsesiile nu se supără dacă sunt neglijate, Chiara, ba dimpotrivă. Să le neglijezi este singura modalitate de a scăpa de ele.

– Şi confruntarea directă pe care trebuie să o avem cu părţile noastre întunecate, cu rănile noastre?

– Vorbim de un an cu acele răni, Chiara. Aveţi încredere în ceea ce v-au spus, şi mai ales în minciunile lor. Acum suntem într-o altă fază.

– Care?

– Nu ar fi o fază importantă dacă am şti deja cum s-o definim. Dar *Afară din Egoland* îmi place – deocamdată o putem numi aşa. Acum, spuneţi-mi despre noul roman. Merge bine?

– Da.

– Bine.

– Şi...

– Şi?

– Aproape că uitam: e o nebunie.

– Ce?

– Învăţ să şofez cu Soţul Meu.

– Să şofaţi?

– Da. Sâmbătă, în cele zece minute, am încercat să şofez. Cu el. Iar ieri am continuat cu lecţia a doua.

– Îmi pare că arătaţi ca şi cum v-aţi distrat.

– Mai degrabă sunt uluită. Dar apropo de confruntările necesare... Ceea ce n-am reuşit până acum să ne spunem privindu-ne în ochi, încercăm să ne spunem între un marşarier şi o parcare oblică.

– De exemplu?

– De exemplu, Soţul Meu susţine că nu este făcut pentru intimitate. Mai ales cu o femeie cum devenisem eu în ultima perioadă. Cum sunt.

– ...

– Însă nu crede în ceea ce spune.

– În ce sens, Chiara?

– În sensul că nu el e cel care vorbeşte.

– Şi cine să fie?

– Frica. Frica de limita de mişcări care ne mai rămâne atunci când găsim fericirea. În acel punct nu ai decât să te simţi bine, nu? Şi poate el nu e capabil.

– Explicaţi-mi mai bine.

– El este cel care m-a ajutat să capăt încredere în mine însămi, care, mai mult sau mai puţin conştient, mi-a liniştit nesiguranţa, m-a încurajat să trimit la o editură primul meu roman... Şi acum nu suportă persoana care am devenit tocmai datorită lui? E un paradox.

– Dar nu vi s-a întâmplat la fel, Chiara?

– Eu îl iubesc.

– Întrebaţi-vă însă dacă nu cumva şi dumneavoastră aţi făcut totul pentru ca el să devină o persoană pe care, de la

un moment dat, aţi început s-o refuzaţi. Un adult, în cele din urmă. Iubit, sigur. Foarte iubit. Dar pe care, în calitate de adult, l-aţi scăpat din mână. Din planurile dumneavoastră. Afară din Egoland e complicat să-i recunoşti pe cei care locuiau în palatul nostru de o singură culoare.

– Adevărat. Dar acum mi-aş dori ca acei doi adulţi, în numele Eului lor Primordial, cum îl numiţi dumneavoastră, să se împrietenească. Şi, crescând sau nu, oricum să îmbătrânească împreună.

– Din păcate şi din fericire, trebuie să vă doriţi amândoi acest lucru, Chiara.

– Şi Eul Primordial? La ce mai e de folos, atunci? Nu poate face totul singur?

– Din păcate şi din fericire, nu.

– Din păcate.

– Din fericire.

– Aceasta este ultima şedinţă înainte de vacanţa de Crăciun. Ultima din an.

– Mă întorc la Roma pe 2 ianuarie. Ne revedem pe 3?

– Perfect. Să aveţi o vacanţă minunată, doamnă doctor.

– Să inventaţi alte minunate zece minute, Chiara.

Şi lunea asta Ato rămâne să doarmă la mine. Se va întoarce mâine în Città dei Ragazzi.

El mi-a dat ideea: aseară, după a doua lecţie de şofat cu Soţul Meu, aveam nevoie doar să nu mai exist, să mănânc porcării şi să stau pe canapea să mă uit la un film. Ato e înnebunit după filmele poliţiste, Zemeckis, Tim Burton şi în special întreaga saga cu Harry Potter. Eu după Bergman,

Kubrick, Fellini, Tarantino şi comediile romantice. Dar desenele animate ne plac amândurora. Aşadar, cu o pungă de nachos şi un borcan de Nutella de jumătate de kilogram am văzut – el pentru a treia oară, eu pentru a patra – *Rapunzel,* cea mai spectaculoasă capodoperă Disney din ultimii ani: povestea prinţesei cu păr magic, victimă a mamei vitrege, care pentru a profita de puterea acelui păr o ţine prizonieră într-un turn. Însă o dată pe an, din acel turn Rapunzel zăreşte dansând în noapte, la orizont, lampioane. Iar eliberarea începe de-acolo. De la uimirea şi de la curiozitatea iscate de acele lampioane.

– Pentru petrecerea de majorat a surorii mele, în Eritreea, tata cumpărase o sută de lampioane şi la miezul nopţii le-a dat drumul să zboare, a spus Ato când Rapunzel, în sfârşit scăpată din turn, poate participa la spectacolul lampioanelor în loc să viseze la el de departe. Apoi: Încercăm şi noi, Chia'?

Le cumpăr „de la chinez", pe colţ între Via del Boschetto şi Via Urbana. Un alt magazin – din cartierul meu nou din această cetate eternă – pe care nu-l remarcasem niciodată. Dar când am ieşit din casă am sunat-o pe Cristina de la salonul de înfrumuseţare şi am întrebat-o unde aş fi putut găsi lampioane, iar ea mi-a răspuns imediat:

– La chinez, pe colţ între Via del Boschetto şi Via Urbana. Are de toate. Ai nevoie de un costum de Moş Crăciun? De un adaptor? De un fier de călcat? Găseşti la el.

Şi, într-adevăr, chinezul are şi lampioane. Luăm două.

Pe ambalaj scrie:

Lampioanele sunt foarte uşor de folosit, sigure şi ecologice. Datorită caracterului lor unic, trezesc emoţii de neuitat la petreceri particulare, căsătorii, evenimente sociale sau petreceri organizate de companii. Crescând numărul de lampioane în aer în acelaşi timp veţi avea o experienţă foarte plăcută. În timpul zborului de 10 minute, pot ajunge până la o altitudine de o mie de metri.

Şi înăuntru sunt instrucţiunile.

1. Scoateţi cu multă grijă lampionul din ambalaj.

Îl scoatem; Ato pe al lui, eu pe al meu. Cu multă grijă.

2. Fixaţi sursa de alimentare pe crucea metalică specială situată pe inelul de la bază.

Ato poate că nu se pricepe deloc să danseze hip-hop, dar, spre deosebire de mine, este foarte îndemânatic: şi fixează sursele de alimentare la baza lampioanelor.

3. Desfaceţi lampionul ţinându-l de inelul de la bază şi scuturaţi lampionul până se umflă.

Îl imit pe Ato care leagănă uşor lampionul pentru a-l face să se umfle... până se umflă.

4. Aprindeţi sursa de alimentare combustibilă, după care întoarceţi lampionul ţinându-l de extremitatea superioară.

Am din nou nevoie de Ato: aprinde mai întâi lampionul meu și apoi pe al lui.

5. Asigurați-vă că sursa de alimentare nu vine în contact cu hârtia lampionului.

– Te-ai asigurat?
– Da. Dar ai grijă și tu.
– Am grijă.

6. Odată aprinsă sursa de alimentare, așteptați 40–60 de secunde, până când lampionul se umflă complet. Nu lăsați lampionul pe jos pentru a evita să se lipească în cazul în care se scurge ceară din sursa de alimentare combustibilă.

Așteptăm. Lampioanele se umflă complet. Nu le lăsăm pe jos. Lampioanele nu se lipesc de pământ.

7. Dacă hârtia se găurește sau se arde, lampionul este compromis și nu poate zbura.

Nu se poate!

8. Dați drumul lampionului doar când se ridică singur și e umflat. În nici un caz nu forțați plecarea împingând lampionul în sus.

Ne ducem la fereastra de la bucătărie.
Și le lăsăm să zboare.
Fără să le forțăm.

9. Acum, admiraţi efectul magic şi spectaculos.

Lampionul lui Ato pleacă: sus, curajos şi rapid, se îndreaptă spre întuneric şi spre stele.

În schimb, al meu decolează şi pare să se îndrepte spre imobilul din faţă. Ştiam eu. Numai efect magic şi spectaculos nu: lampionul meu va avea destinul vieţii mele. Acum se face praf.

Lampionul se apropie de imobil. Mai mult. Şi mai mult.

Şi?

Trece o pală de vânt. Sau poate o bucată de nor. Vreo pasăre. Care îl face să se ridice.

Departe de imobilul din faţă, departe de al nostru, urcă, urcă şi se duce după celălalt.

Ato îmi zâmbeşte.

– Ce frumos!

În timp ce lampioanele dansează, strălucind, în noapte.

Şi mă gândesc la turnul lui Rapunzel.

Înăuntru – mama ei vitregă, certitudinile ei, fricile ei.

Afară – lumea întreagă.

Şi mă gândesc la Egoland.

Înăuntru certitudinile mele, fricile mele.

Afară?

Deocamdată, şi pentru încă zece minute, două lampioane.

Care dansează, strălucind, în noapte.

În vreme ce Ato zâmbeşte. Şi:

– Ce frumos! repetă.

18 decembrie, marți

soarele răsare la 7.33 și apune la 16.41

la casă, în librărie

Scrisul reprezintă, pur și simplu, singurul meu remediu împotriva existenței.

Dintotdeauna a fost așa, de când eram copilă și mă întrebau ce îmi doream în viitor: să scriu romane și să întâlnesc o mare iubire, le răspundeam.

Și timp de câțiva ani buni părea că cele două dorințe mi se împliniseră.

Însă, într-o zi, Soțul Meu a plecat. Și atunci am avut senzația că a luat cu el, împreună cu toată ființa mea, și scrisul. Cu atât mai mult în lipsa Rubricii Mele care mă ajuta să măsor trecerea timpului, ziua, și care mă ajuta să scot monștrii din cap și din inimă, ferecându-i în romane.

Apoi, brusc, monștrii, eliberați din lanțuri, au invadat totul. Visele, gândurile, picioarele, brațele, cafeaua.

– N-o să mai scriu niciodată, niciodată, îi repetam lui Gianpietro în fiecare dimineață, în vara asta, când m-a târât la Formentera.

Dar apoi a venit dimineaţa *aceea*. Când am simţit în mod misterios că nu mă mai durea atât de tare acolo unde mă durea de obicei. Sau că, poate, mă obişnuiam cu durerea. Şi că într-un fel sau altul puteam să merg mai departe.

Poate chiar asta făceam.

A doua zi, pe veranda casei din Formentera, am încercat să deschid din nou computerul: ideea cu cele două femei care trag cu ochiul fiecare la cumpărăturile celeilalte, legând fiecare propria insatisfacţie de căruciorul celeilalte îmi bătea la uşă de dinainte de dezastru. Am încercat să ascult din nou. Bătea cu timiditate, la început, bătea încet ideea. Oricum, scriam. Chiar şi numai pentru a nu sta degeaba. Pentru a face un lucru, *acel* lucru. Singurul care îmi dădea puterea să pot spune „eu" referindu-mă la mine. Singurul care putea să îmi înapoieze acel eu. Aşa plin de răni şi dezechilibrat mental cum era, cum este.

Şi mulţumită zilei cu oja fucsia şi inspiraţiei pe care mi-a dăruit-o Cristina de la centrul de înfrumuseţare cu imaginea vidului, în ciuda faptului că în continuare nu mai am o viaţă, măcar noul roman există.

Poate că o fi o porcărie, dar îl simt, în timp ce-l scriu.

Şi deocamdată mi-e de ajuns.

Acum câteva zile i-am expediat prima jumătate Giuliei, editorul meu, care astăzi m-a sunat pentru a începe să ne gândim la titlu.

– Eşti sigură că vrei să-l numeşti *Patru sute de grame de iubire, mulţumesc*?

– Da. Asta e ideea, nu? Cele două protagoniste cer cu disperare, fiecare în modul său, puţină iubire. Nu multă, doar

un pic. Nici măcar jumătate de kilogram. Și sunt dispuse chiar să-i mulțumească aceluia care le-o oferă.

– Sigur, sigur. Și apoi mai este metafora supermarketului, care așa apare chiar din titlu. Să știi că mie titlul îmi place, Chiara. Dar mă întreb dacă n-o să genereze confuzii, să nu ducă cu gândul la un roman siropos...

– Hm... Crezi?

– Din păcate suntem în Italia. Avem o țară provincială. Îți sugerez doar să te mai gândești la asta.

– Dar tu nu sesizezi disperarea nebună și categorică dintr-un asemenea titlu?

– Eu o sesizez, dar asta și pentru că am citit prima jumătate a cărții... Dar, fără să țină cont de asta, anumiți critici ar putea strâmba din nas. Să fie clar: dacă aș fi în locul tău, puțin mi-ar păsa, dar vreau doar să te avertizez. Și pentru că, din fericire, există cititorii...

– Crezi că și cititorii mei ar putea să fie alungați de un asemenea titlu?

– S-ar putea.

– ...

– Chiara?

– Da, da. Mă gândeam. Și dacă l-aș numi *Vid*?

– *Vid*?

– Cum ți se pare?

– Nu e rău, nu, dar...

– Dar e un titlu cu prea puțină personalitate.

– Da.

– În timp ce *Patru sute de grame de iubire, mulțumesc* are personalitate, dar riscă să fie înțeles greșit.

– Așa ca tot ceea ce are personalitate.

– Da.

– Să ne gândim. Vrei să accepți riscurile implicate de un titlu neobișnuit, dar care cu siguranță se face remarcat, sau preferi un titlu care poate nu va fi remarcat prea mult, dar te ține la adăpost de echivocuri? Asta e ideea.

– Asta este, da.

– Și amintește-ți că, oricum, singurii pe care nu trebuie să-i dezamăgești sunt cititorii tăi. Gândește-te la ei când te gândești la titlu.

– OK.

– Pa!

Mă întind pe pat.

Dar oare există cu adevărat „cititorii"?

Mă întreb adesea, mă întreb acum.

Și dacă există cu adevărat, cine sunt ei?

Oare caută personalitate într-o carte?

Se tem de așa ceva?

Într-adevăr: cine suntem? Firește, mă pun și eu în această postură: ce caut într-o carte? Ce nu accept. Ce legătură am, de exemplu, cu toți pasionații, asemenea mie, de Philip Roth? În ce măsură fac parte din armata „cititorilor săi"? Ce am, înlăuntrul meu, în comun cu ei? Și ce nu am, înlăuntrul meu, în comun cu pasionații de Asimov, de care nu am reușit niciodată să mă las cucerită cu totul? Mă gândesc la cel mai înfocat cititor al lui Asimov pe care-l cunosc și mă gândesc la cel care m-a contaminat cu dragostea lui pentru bătrânul Philip. Cu care dintre cei doi semăn mai mult? Cu amândoi. Cu nici unul.

Mă ridic, îmi pun pardesiul direct peste pijamaua pe care, din păcate, încă nu am găsit un motiv convingător pentru a mi-o scoate, și plec: mă duc la librăria Ibs, cea mai mare din cartier, aflată pe Via Nazionale, la primele numere.

La casă văd un domn la vreo cincizeci de ani, cu ochi deschiși la culoare, un zâmbet sincer și melancolic în același timp. După ecusonul pe care-l poartă pe cămașă descopăr că îl cheamă Giuseppe.

Mă apropii de el:

– Mă scuzați, Giuseppe.

– Da?

– V-ar deranja dacă m-aș așeza aici, la casă, lângă dumneavoastră, cuminte și fără să scot o vorbă, timp de zece minute?

– Poftim?

Îi explic repede chestia cu cele zece minute și dorința mea de a le petrece astăzi la casa dintr-o librărie.

Pentru a vedea dacă cititorii există.

Și, dacă există, pentru a încerca să înțeleg în sfârșit cine sunt.

Giuseppe este prea ocupat ca să mai pună întrebări: între timp s-a format o coadă destul de lungă.

Îmi face semn să mă așez lângă el și se reapucă de treabă.

Descopăr că, în zece minute, la exact o săptămână distanță de Crăciun, la patru după-amiază, într-una dintre cele mai mari librării din centrul Romei, oamenii cumpără:

La casa sopra i portici de Carlo Verdone
Storia di un corpo[1] de Daniel Pennac

[1] Traducere în limba italiană a romanului *Journal d'un corps*

Fai bei sogni de Massimo Gramellini
Sul guardare[1] de John Berger
50 sfumature di estasi. il manuale[2] de Marisa Bennett
L'inverno del mondo[3] de Ken Follett
Il Tao della fisica[4] de Fritjof Capra
Novecento de Alessandro Baricco
Un matrimonio inglese[5] de Frances H. Burnett
Cosmopolis de Don DeLillo
50 sfumature di estasi. Il manuale de Marisa Bennett
Il nuovo vocabulario italiano Zingarelli
Open de Andre Agassi
Inferno. In un mondo di guerra 1939–1945[6] de Max Hastings
Storia di un gatto e del topo che divento suo amico[7] de Luis Sepulveda

Aşadar, cine sunt „cititorii"?

Sunt fără îndoială persoane foarte diferite între ele.

Chiar şi singurele două care, în zece minute, au cumpărat aceeaşi carte, au puţine, foarte puţine în comun: una era

---

[1] Traducere în limba italiană a cărţii *Ways of Seeing* – în română *Feluri de a vedea*

[2] Traducere în limba italiană a cărţii *Fifty Shades of Ecstasy: Fifty Secret Sex Positions for Mind-Blowing Orgasms*

[3] Traducere în limba italiană a romanului *Winter of the World* – în română *Iarna lumii*

[4] Traducere în limba italiană a cărţii *The Tao of Physics: An Exploration of the Parallels Between Modern Physics and Eastern Mysticism* – în română *Taofizica. O paralelă între fizica modernă şi mistica orientală*

[5] Traducere în limba italiană a romanului *The Shuttle*

[6] Traducere în limba italiană a cărţii *Inferno: The World at War, 1939–1945*
Traducere în limba italiană a romanului *Historia de Mix, de Max y de Mex*

o fată de vreo douăzeci de ani, cu părul prins în coadă de cal, jeanşi foarte strâmţi, cu un cercel în formă de craniu şi celălalt în formă de schelet de peşte. Cealaltă – o doamnă de vreo şaptezeci de ani, îmbrăcată într-un sacou sobru, din stofă crem.

Suntem diferiţi, exact. Foarte diferiţi unii de ceilalţi. Citim de plictiseală, din curiozitate, pentru a fugi de propria viaţă, pentru a o înfrunta, pentru a şti, pentru a uita, pentru a domestici monştrii din cap şi din inimă, pentru a-i elibera.

Nu ne asemănăm deloc, chiar dacă ţinem în mână, iubim, urâm, şi dacă de Crăciun vom dărui cui ne e mai drag aceeaşi carte.

Nu ne asemănăm deloc.

În mod fatal, tocmai pentru asta, da: nu e nici un dubiu.

Existăm.

Şi poate asta vrea să spună editorul meu, când îmi sugerează să mă gândesc la cititorii mei.

Este un mod de a-mi transmite alege tu titlul şi gata, alege tu fiecare dintre cuvintele noului tău roman, astfel încât să fie fiecare identic doar cu sine însuşi.

Aşa cum eram noi, toţi, în acel şir, în faţa şi în spatele acelei case de marcat. Identici doar nouă înşine, cu speranţa de a i-o încredinţa unei alte poveşti pe a noastră. Pentru a o pierde, pentru a o regăsi.

Pentru a contracara, în vreun fel, existenţa.

19 decembrie, miercuri

soarele răsare la 7.20 şi apune la 16.40

seminţe de lăptucă şi piper

– Aşadar, iubire, du-te la pescărie şi comandă fructe de mare pentru şase persoane, o doradă roşie de un kil şi jumate...

Vocea lui Gianpietro se aude tare, cu un timbru răguşit, la robotul telefonic. Mă răsucesc în pat, care de fiecare dată când mă scol mi se pare mai mare, când de fapt eu sunt cea care e prea singură, mă întind spre noptieră şi ridic receptorul:

– Cât e ceasul?

– E şapte. Credeam că eşti deja în picioare.

– Când colo eu nici nu mi-am băut cafeaua, iar tu mă baţi la cap cu peştele.

– Hai, iubire, fii cooperantă, te rog din suflet. Vrem sau nu o cină de Ajun perfectă?

La Vicarello, cea care avea grijă cel mai adesea de cina noastră era mama. Cam pe la şapte seara traversa grădina

de legume care separa cele două case şi ne aducea o tavă de chiftele la cuptor sau lasagna, legume din grădină fierte sau făcute pe grătar.

Deşi nu se pricepea deloc la grădinărit, şi Soţul Meu a fost mereu un bucătar bun. Iar în cele câteva luni în care am locuit împreună în casa asta, în cartierul ăsta, el se ocupa de cumpărături şi de inventat feluri de mâncare.

Aşadar, poate că am învăţat să fac clătite şi tiramisù, dar nici măcar nu ştiu unde aş putea găsi o pescărie în zona asta.

Ca de obicei, o întreb pe Cristina de la salonul de înfrumuseţare.

– Sunt două, îmi răspunde ea. Dar cea mai bună se află chiar la capătul străzii tale. Mergi tot înainte şi o să dai de ea.

Când dau de pescărie, spre deosebire de ceea ce mi s-a întâmplat la Casa Broderiei, îmi dau seama că da, cu siguranţă, am trecut prin faţa ei de mai multe ori. În fine, o parte din creierul meu ştia foarte bine unde se află. În mod evident, locurile, la fel ca şi persoanele, se activează şi demonstrează că sunt pe lume nu numai pentru că există un spaţiu pentru ele, ci şi pentru că au un sens, doar atunci când suntem disponibili să-l înţelegem. Atunci când avem nevoie de ele.

E limpede că este o afacere de familie: în faţa tejghelei stă un băiat în jur de treizeci de ani care a furat statura de la bărbatul casei, iar figura de la doamna sa, care stă cocoţată pe un scaun, la intrare, împărţind reţete-n dreapta şi-n stânga.

– Dacă vreţ' un aperitiv mai deosebit, puteţ' să luaţ' carpaccio de biban de mare, carpaccio de somon, să le

împletiţ' împreună şi să faceţ' ca nişte trandafiri mici, explică ea unui grup de trei clienţi care o urmăresc de parcă ar fi un guru. Apoi adăugaţ' nişte mandarine, salată asortată, o sută de grame de struguri rosé şi aţ' terminat. Dar dacă presăraţ' deasupra un pic de piper iese şi mai bine. Cu piper e mereu mai bun.

O tânără care probabil că are cam aceeaşi vârstă cu mine, dar cu mina uneia care e de-a casei într-o pescărie, intră în acel moment şi îi cere doamnei să ia de la capăt reţeta. Şi femeia o ia de la început. Fata ia notiţe.

Gianpietro avea dreptate: toţi sunt aici pentru cina din Ajun.

– Aveţi noroc, îmi spune bărbatul casei când îi las acontul pentru fructele de mare şi doradă. În după-amiaza asta luăm ultimele comenzi pentru 24.

– Deja?

– Credeţi că Crăciunu' vă aşteaptă pe 'mnevoastră, don'şoară? intervine soţia de pe scaunul ei înalt. Nu stă după nimeni.

Fac drumul înapoi spre casă.

Mă gândesc la cinele improvizate de soţul meu. La legumele la grătar ale mamei. La toate lucrurile pe care ceilalţi le fac în locul nostru, pentru noi: ar trebui să le fim recunoscători? Cu siguranţă. Chiar dacă aceleaşi persoane, în timp ce ne scapă de o povară, ne lipsesc de posibilitatea de a trăi o experienţă. E vina lor? Uneori. E vina noastră? Întotdeauna.

Mă gândesc la Crăciunul care „nu stă după nimeni".

Şi în vreme ce mă gândesc şi merg, merg şi mă gândesc, iat-o: o florărie.

Ca şi în cazul pescăriei, o parte din creierul meu a ştiut dintotdeauna că se afla aici, pe strada mea. Dar, la fel ca pescăria, îmi pare că a fost construită noaptea şi a fost deschisă abia acum. Când am eu nevoie de ea.

Intru cu aplomb şi îi explic proprietarei, care pare o vikingă înaltă şi masivă, cu nişte ochelari minusculi, cu lentile curcubeu, prevăzuţi cu accesorii antialunecare:

– Aş vrea să încerc să cultiv.

– Ce să cultivaţi?

– Hm. Piper? îi arunc, sub influenţa doamnei de la pescărie: „Cu piper e mereu mai bun".

– Piperul se cultivă în martie, tună vikinga.

– Ah! zic eu.

Dar în realitate mă întreb: şi dacă ar fi doar opinia ei?

De vreme ce lucrez cu cuvintele, sunt obişnuită cu relativitatea şi nu mă prea încred în adevărurile definitive. Chiar dacă şi mai ales dacă au legătură cu efecte legate în mod natural de cauze. Poate pentru că, atunci când ne-a căsătorit, primarul din Vicarello ne promisese mie şi Soţului Meu „până când moartea vă va despărţi". Definitiv. Şi în schimb viaţa ne-a despărţit. Aşadar:

– Nu contează, îi spun florăresei. Iau oricum seminţele de piper.

– Dar dacă aţi încerca lăptuca? insistă ea. Este perioada ideală pentru cultivare.

„Doamnă, eu am zece minute pe care să le folosesc făcând ceva nou pentru mine şi, pentru că astăzi, brusc, am avut această îndoială, care mă râcâie pe creier – dar, oare, ceilalţi, atunci când fac ceva pentru noi, ne dau sau de fapt ne văduvesc de o ocazie? – aş vrea să încerc să plantez ceva.

Tocmai eu care m-am născut și am crescut lângă o grădină mare de legume. În care au muncit însă întotdeauna părinții mei, pentru mine." Asta aș vrea să-i răspund.

Dar rostesc doar:

– OK. Dați-mi, vă rog, o punguță de semințe de piper și una de lăptucă, atunci.

– Perfect.

– Și o pungă de pământ.

– Ghivece aveți?

– Nu.

– Iată-le aici. Să le țineți într-un loc uscat. Unde să nu fie nici prea cald, nici prea frig. Pământul trebuie să fie mereu umed, aveți grijă.

– Da.

– Pentru piper trebuie să așteptați măcar până la sfârșitul lui februarie.

– Vedem.

– Veți vedea.

E excitant. Da. Să-ți înfigi mâinile într-un sac plin de pământ și să umpli două ghivece este excitant. youporn nici nu se compară. Fiori neașteptați îmi urcă pe șira spinării. De mai bine de un an nu-mi mai aminteam că am un trup.

Când de fapt poate că încă îl mai am.

Cine știe dacă mama și tatăl meu încearcă acest sentiment, când lucrează în grădină: plăcerea asta copilărească, sălbatică, tentația asta de a-ți afunda și picioarele, fața, totul, în pământul proaspăt. Până ce uiți de tine și astfel îți amintești de un alt sine. Mai periculos, mai profund. Caraghios, etern și extrem de nou.

Atâtea lucruri! Dacă ai mei simţeau asta, aşa mi-aş putea explica motivele lor. De ce, de exemplu, nu mă puneau să lucrez în locul lor.

Când fac ceva pentru noi, ceilalţi ne oferă sau, în realitate, ne fură o ocazie?

Cine ştie. Nu o ştim nici noi, cei care le încredinţăm acel ceva celorlalţi. Nu o ştiu nici ceilalţi, care fac acel ceva pentru noi.

Îmi implânt iarăşi mâinile în sac. Acopăr seminţele cu alt pământ, aşa cum scrie pe punguţe. Îl umezesc, aşa cum m-a sfătuit florăreasa. Şi aşez cele două ghivece pe o etajeră, în bucătărie. Unde nu bate soarele. Dar nu este niciodată frig.

– Nu-i aşa că o să rezişti? şoptesc la urechea ghiveciului cu seminţele de piper. O să rezişti, nu-i aşa?

Şi îmi cufund iarăşi mâinile în sac. Iar. Şi iar.

20 decembrie, joi

soarele răsare la 7.34 şi apune la 16.42
luna în primul pătrar 6.20

un scutec de unică folosinţă

Errico Buonanno a făcut numeroase lucruri originale şi valoroase: cărţi precum *Piccola serenata notturna*, *Sara vero* sau *La sindrome di Nerone*[1] şi doi copii.

Primul, Peppino, are un an şi o lună, iar eu sunt naşa lui. Cel de-a doilea, Carletto, s-a născut acum trei săptămâni.

Errico şi Claudia, la fel ca şi mine şi Soţul Meu, sunt împreună din ultimul an de liceu.

Însă ei rezistă.

Noi facem şcoala de şoferi.

Nu-l cunoscusem încă pe Carletto, dar iată-l: inocent, speriat, nou-născut în braţele mamei sale.

Claudia are părul tuns foarte scurt, poartă obişnuita salopetă din denim, obişnuiţii pantofi sport vechi, o mie

[1] *Mică serenadă nocturnă*, *O fi adevărat*, *Sindromul lui Nero*

de pistrui şi fără vreo umbră de machiaj – pare o copilă. Şi cu toate astea este un oculist foarte bine cotat. Care se plimbă tot timpul la Miami pentru a participa la convenţii internaţionale. Care, într-o vară, s-a dus pe nepusă masă în Uganda cu Medici fără Frontiere. Care, la treizeci şi doi de ani, cu trei săptămâni în urmă, a născut pentru a doua oară. Iar acum zâmbeşte, gata să-şi pună băieţii la dispoziţia celor zece minute ale mele.

– Vrei să-i schimbi scutecul lui Peppino sau lui Carletto? mă întreabă ea.

– E vreo diferenţă?

Errico şi Claudia se privesc, cu un aer complice.

– E o diferenţă enormă, răspunse Errico. Lui Carletto nu i-a căzut încă buricul şi trebuie să fii atentă, să-l ştergi bine. Are caca verde, lichid şi cu miros de intestin de viţel.

– În schimb, al lui Peppino e ca al nostru, intervine scurt Claudia. Dar, dacă te îndrum eu, în zece minute poţi să-i schimbi pe-amândoi.

Începem cu Peppino.

Probabil că sunt subiectivă, pentru că e singurul meu fin şi pentru că ţin sincer la părinţii lui, dar cred că este cu adevărat cu copil excepţional. Extrem de sigur că este iubit, curios, şiret, nebunatic.

Acum, de exemplu, mă studiază de parcă aceste zece minute ar fi ale lui, şi el ar fi autorul experimentului. Dar, din fericire, îi plac experimentele. Şi se distrează dând din picioare, întins pe masa de schimbat.

– Scoate-i pantalonaşii, mă îndrumă Claudia. Bine. Apoi desfă body-ul şi desfă scutecul.

Într-adevăr, caca unui copil de un an nu e cu nimic diferit de al nostru. Nici în bine, nici în rău, cum se spune.

– Acum apucă ambele picioare cu o mână, ridică-le și scoate scutecul murdar.

Peppino e de partea mea și face totul să pară firesc.

– Unde se aruncă scutecele murdare? întreb. Și este una dintre multele întrebări pe care, datorită sau din cauza celor zece minute, descopăr că nu mi-am pus-o niciodată.

– În anumite regiuni există un tomberon special, îmi explică Errico. Dar aici se aruncă în gunoiul menajer. Și, pentru moment, într-o pungă pe care o ținem pe balcon.

Continui. Îi șterg pe Peppino cu șervețele umede, îl ung cu cremă hidratantă, îl ridic din nou ținându-l de picioare, îi trag scutecul curat sub poponeț și îl lipesc.

Errico a cronometrat cât a durat operațiunea: șase minute.

Trec la Carletto. Mișcările sunt aceleași, dar mai am de curățat cordonul ombilical. Claudia mă învață să îndepărtez pansamentul vechi și să umezesc cu spirt unul nou, după care să-l înfășor în jurul cordonului ombilical.

Îmi ia șapte minute.

– Cum m-am descurcat?

– Foarte bine, îmi garantează Errico și Claudia.

Din păcate, Peppino și Carletto nu-și pot spune părerea: întotdeauna am avut senzația că în prezența mea copiii se simt bine, dar nu pentru că se simt protejați. Ci pentru că simt plăcerea de a trebui să se protejeze singuri. Pentru că, de fapt, se află printre cei de vârsta lor.

Claudia face un ceai, eu mă arunc pe canapea cu Carletto pe burtă, Errico și Peppino se joacă frumos cu o vacă și un

porc din cauciuc pe care li le-am adus eu, drept avans din cadoul de Crăciun.

– Cine știe de ce, în atâția ani, nu v-am luat niciodată interviu pentru Rubrica Mea, le spun.

– Pentru că suntem foarte normali, răspunde Claudia.

– Exact.

În timpul „*Prânzurilor de duminică*", am oferit spațiu oricărui model de familie. Timp de un an, ziarul îmi permisese chiar să merg în străinătate: și am luat prânzul cu mormoni fundamentaliști, în haremul unui șeic, într-un orfelinat din Yushu, în Tibet.

Brusc, mă întreb dacă, în viteza de a mă confrunta cu infinitele variații pe care viața le permite în cadrul unei conviețuiri, nu am pierdut cumva din vedere fundamentele care apropie între ele toate familiile.

De exemplu, toleranța.

Faptul că suporți mirosul de caca al celorlalți.

Faptul că luăm de bună ideea că ceilalți sunt marea noastră oportunitate, sigur, dar sunt, de asemenea, și cel mai mare izvor de pericole, disperarea noastră, o problemă groaznică.

„Am fugit pentru că deveniseși insuportabilă, Mister Magoo."

Îmi amintește Soțul Meu în timpul fiecărei lecții de șofat. Chiar și ieri, în timp ce mă forțam să schimb vitezele fără să calc ambreiajul.

– Deveniseși insuportabilă.

De parcă nu ar fi dreptul lui Carletto să facă un caca verde cu miros de intestin de vițel, de parcă n-ar fi dreptul lui Peppino să se joace cu vaca și porcul tocmai acum când

Errico ar vrea să stea liniştit pe canapea să-şi bea ceaiul, de parcă n-ar fi dreptul lui Errico să fie ispitit să facă bucăţi vaca şi porcul, de parcă n-ar fi dreptul tuturor, din când în când, să fie nesuferiţi. Să duhnească. Să aibă limbariţă. Să fie muţi. Uşor idioţi. Insuportabili.

– Poate eu şi Soţul Meu nu ne aşteptam, mă gândesc cu voce tare.

– La ce? mă întreabă Claudia.

– La faptul că celălalt poate exista indiferent de noi. Că nu se află în mod exclusiv la dispoziţia noastră.

– Şi tu ai fi gata, acum, să ţii cont de asta? întreabă Errico, în timp ce Peppino, deja plictisit de vacă şi de porc, insistă să-şi vâre mâinile în ceainic.

– Dacă el ar fi gata, da. Aş fi pregătită, răspund. Dar mă tem că el e de aceeaşi părere.

– Dar, oricum, unul din voi trebuie să facă primul pas, spune Claudia, însă fără să pretindă că judecă pe cineva: se exprimă suav, asemenea unui oracol.

– Eu sunt prea rănită de abandonul lui pentru a mă duce prima spre el, recunosc.

– Atunci, încearcă să înţelegi dacă o poate face el. Claudia cea dintotdeauna. La fel de gingaşă. Dar măcar dă-i şansa să încerce.

– Mi-aş dori. Dar e limpede că nu reuşesc.

– Ştii, în primele luni, de îndată ce rămânea singur în cameră, în pătuţul lui, iar noi eram aici, în living, Peppino începea să plângă isteric.

– Şi voi?

– Noi eram cu inima şi urechile frânte, dar îl lăsam să plângă. Era singurul mod în care putea învăţa să doarmă şi fără ca noi să fim în aceeaşi cameră.

– Şi a învăţat?

– Da. Brusc, oracolul dispare şi oculistul îi ia locul – soseşte medicul. Soseşte diagnosticul. Medicamentul potrivit, unicul posibil: E greu să nu fim la dispoziţia celor pe care-i iubim, Chiara. Dar uneori ni se întâmplă. Acea disponibilitate infinită nu ne ajută nici pe noi, nici pe ei.

Ies din casa lui Errico şi a Claudiei şi mă îndrept spre metrou. În jumătate de oră aş avea o altă lecţie de şofat cu Soţul Meu.

Ar trebui să mă sui în metroul care circulă pe linia A, pentru a ajunge în parcarea colegului său.

Mă sui în metroul de pe linia B: mă întorc acasă.

Soţul Meu mă sună imediat, la cinci minute după ora întâlnirii noastre: nu întârzii niciodată, mai ales dacă este vorba despre el. Iar el ştie bine asta.

Nu-i răspund.

Ajung acasă, amuşinez piperul meu, lăptuca mea.

Îmi fac unghiile cu oja roşie pe care am cumpărat-o de la Cristina în după-amiaza asta.

Nu-mi place, o şterg şi încerc una azurie. Îmi place.

Soţul Meu continuă să mă sune.

Pun mobilul pe silenţios şi scot telefonul fix din priză.

Îmi fac o clătită cu prosciutto, folosind aproape acelaşi procedeu ca pentru a face clătitele dulci.

Mănânc şi încerc să dorm.

21 decembrie, vineri
SOLSTIȚIUL DE IARNĂ
soarele răsare la 7.34 și apune la 16.42

nu știu cine ești: te iubesc

Și dacă mayașii ar avea dreptate? Dacă ziua de azi ar fi cu adevărat ziua de azi, dacă ar fi 21 decembrie 2012?

Care este ultimul lucru pe care nu l-am mai făcut niciodată și pe care mi-aș dori să-l fac?

Nu știu. Pentru că aș face un lucru pe care l-am mai făcut deja, ăsta e adevărul: mă gândesc în timp ce alerg pe bandă, în sala de sport. În agitația cuvintelor prea multe, prea multe, între mine și Soțul Meu, cu atât mai mult după după-amiaza de ieri din casa familiei Buonanno, aș vrea să mă întorc în vremea în care nu existau decât acelea două. Simple. Care le erau de ajuns tuturor celorlalte.

Aș vrea, dacă el nu le mai poate spune, să mi le spună cineva.

Aș vrea să le spun cuiva, dacă lui nu mai pot.

Așadar, opresc banda rulantă. Mă duc în vestiar și iau celularul. Scriu un mesaj: TE IUBESC. Apoi mă întorc în

sala de fitness şi mă apropii de un tip care pedalează cu zelul cuiva care pare hotărât să se pună la adăpost când vine sfârşitul lumii.

– Mă scuzaţi...

Tipul se opreşte şi se întoarce spre mine: este chinezul! Proprietarul magazinului din care am cumpărat lampioanele. Habar n-aveam că venea şi el la sala asta de sport. Fusese foarte amabil cu mine în acea zi. Dar acum e în mod clar deranjat pentru că a trebuit să-şi oprească antrenamentul. Zâmbesc. El nu.

Îi întind mobilul.

– Aţi putea alege un nume la întâmplare din agenda mea telefonică şi să trimiteţi mesajul pe care tocmai l-am tastat?

Mă fixează în continuare cu acea vagă ostilitate, fără să se mişte.

– E un fel de ruletă rusească... În fine, fac un fel de experiment steinerian, dar e mult de povestit. Ideea e că în fiecare zi trebuie să fac un lucru nou timp de zece minute, iar azi, pentru că ar putea veni sfârşitul lumii, aş vrea să spun te iubesc cuiva, la întâmplare, pentru a vedea ce efect...

Chinezul îmi înşfacă celularul, studiază rapid agenda, alege un nume, trimite mesajul. Îmi înapoiază telefonul şi se reapucă de pedalat. Tot fără să scoată un cuvânt.

Îi mulţumesc şi mă întorc în vestiar. Acum va trebui să rămân timp de zece minute faţă în faţă cu efectul acestei rulete ruseşti sub formă de mesaj.

Oare cui o fi fost trimis TE IUBESC-ul meu? Editorului meu? Directorului de ziar care m-a concediat? Persoanei responsabile de Ato? Acelei anumite persoane care? Celeilalte?

Soţului Meu?

Sunt agitată, în fibrilaţii.

Trec şapte minute şi apoi iată-l: bip-bip.

Mesajul i-a fost trimis lui Mattia, un prieten din Lecce cu un suflet profund şi delicat. L-am cunoscut la lansarea unui roman de-ale mele, cu ani în urmă. S-a apropiat de mine pentru o dedicaţie şi am început să vorbim despre părinţi, despre copii. Adică despre tot ce iubesc. Şi ce iubeşte şi el.

E TOTUL ÎN REGULĂ, CHIARA MEA? îmi răspunde el.

Trebuie să mai aştept încă trei minute înainte de a-l suna să-i dau explicaţii.

Aştept.

Unul.

Două.

Trei.

Îl sun şi lămuresc lucrurile.

Dar realitatea e că, dacă azi s-ar sfârşi lumea, aş fi spus „te iubesc" şi aş fi primit în schimb un răspuns de genul „e totul în regulă?"

De parcă nu ar fi normal să spun „te iubesc", nu aş fi eu normală spunând asta.

Ca şi cum nu mi-ar mai fi permis s-o spun.

Şi?

Încep să plâng. Încet. Apoi tare. În vestiarul sălii de sport.

Scriu un alt mesaj.

De data asta îl trimit tuturor celor din agenda mea. În afară de directorul care m-a concediat şi câţiva alţii. În afară de Soţul Meu. Îl trimit celor cu care am împărţit

locuința: lui Carlo care astăzi stă la Bruxelles, Alessandrei care locuiește la Torino, lui Vincenzo bucătarul, lui Igor actorul. Și apoi și altora. Lui Rodrigo, lui Manuel, lui Roberto. Lui Michele, pe care l-am cunoscut când prietenul meu Rocco a murit în cel mai stupid dintre accidentele rutiere, pentru că îl iubea pe Rocco, la fel ca și mine. Verilor lui Rocco, Ivan și Tatiana. Verișoarelor mele, Michelle și Carolina. Elisei18, surorii ei, părinților ei, mătușii ei, unchiului ei, lui Francesco, iubitul ei, care are un restaurant la Florența. Gioiei, pe care am întâlnit-o la târgul de Crăciun. Lui Errico și Claudiei. Persoanelor care, atunci când viața mea nu mai avea sens, continuau să i-l dea: Giadei, Francescăi, Annalisei, lui Nolan, Annalenei, Laurei, lui Luz, lui Alessandro, lui Walter. Lui Francesco și Annei lui. Robertei și lui Claudio. Danielei, lui Roberto, lui Davide și lui Alessandro. Lui Fabiano și Mariei Chiara. Ericăi și lui Marco. Lui Eugenio și lui Claudio. Lui Rachele și Serenei, cele două Ebernies. Și altora. Albertei, chiar dacă stă în Africa – cine știe, ar putea face o nebunie și să ia, în ultima clipă, un avion. Anastasiei, Antonellei, lui Antonio. Lui Carlo C., Chiarei, Clarei. Eleonorei, Elettrei, Enricăi, Federicăi, lui Fulvio, lui Irene. Lui Lorenzo, Loulei, lui Luciano, Luisei. Lui Luca și lui Guido, care sunt suporteri ai Romei, asemenea mie. Lui Niccolò, Nicolei, lui Nicole. Lui Paolo, Patriziei, lui Patrizio. Robertei, lui Roberto. Colegilor mei de liceu: lui Emiliano, lui Valerio, lui Davide, lui Filippo, Gaiei, colega mea de bancă din generală care mi-a explicat cum se sărută cu limba. Fratelui meu, fostei lui iubite, colegilor lui de la universitate. Danielei, proprietara casei din Formentera în care am stat cu Gianpietro în

vara asta. Familiei Torpedoni care locuieşte într-un microbuz galben, bărbatului multidivorţat care trăieşte pe youporn, tuturor protagoniştilor Rubricii Mele „Prânzuri de duminică“ Vecinilor mei de la Vicarello, vânzătorului de ziare, barmanului, iubitei barmanului. Tapiţerului, soţiei lui, fiicei lui, Ilaria. Claudiei, care o duce pe Laika la plimbare. Lui Silvestro, Silviei, lui Sylvie, Susannei. Giorginei, Giuliei, lui Giuliano. Maddalenei, lui Marco, lui Mario. La biroul de presă al editurii care-mi publică romanele, editorului meu, corectorilor. Responsabililor de la Città dei Ragazzi, lucrătorilor. Cristinei şi Tizianei de la salonul de înfrumuseţare. Valentinei, Vanellei, Wandei. Lui Giorgio.

PE 25 DECEMBRIE, DE DUPĂ-AMIAZĂ PÂNĂ CÂND VREI TU, TE AŞTEPT LA MINE ACASĂ. HAI SĂ FACEM CRĂCIUNUL ÎMPREUNĂ.

Acest mesaj se duce către lumea întreagă.

Hai să facem Crăciunul împreună.

Te rog.

Nu mă lăsa singură.

22 decembrie, sâmbătă

soarele răsare la 7.35 şi apune la 16.43

tunsul

Pentru Ato, azi începe vacanţa de Crăciun.

Cu acordul responsabililor de la Città dei Ragazzi, o va petrece aici, la mine.

Mi se pare ziua ideală pentru a face un lucru pe care îl amână de prea multă vreme: asta pentru că eu sunt cea care trebuie să-l facă.

– Nu prea scurt, te rog, mă imploră el.

– Nu-ţi face griji. Deja pari un tufiş. Ai încredere în mine, îl liniştesc.

Îl pun să stea pe un scaun, îi aşez un prosop pe umeri şi îi tai o buclă. Apoi alta. Buclele lui Ato sunt foarte multe, atât de lungi, încurcate şi nebune.

Îmi fac de lucru cu foarfeca timp de zece minute.

Până când un covor de bucle ca pana corbului se întinde în bucătărie.

– Am terminat, îl anunţ.

Dar înainte să apuc să admir în tihnă opera mea de artă, el sare în picioare şi fuge în baie să se vadă în oglindă. Se întoarce în bucătărie dezamăgit.

– Ce s-a întâmplat?

– Zici că sunt Dudley, vărul lui Harry Potter.

Are vocea spartă a cuiva care se forţează să nu plângă, dar chiar şi-ar dori s-o facă.

– Un Dudley negru. Asta sunt. Sunt oribil.

– Nu ştiu cine este acest Dudley, dar în mod clar nu eşti oribil. Uită-te bine, eşti foarte drăguţ.

E adevărat: poate am exagerat un pic, şi mai ales pe la urechi, unde aproape că l-am ras. Dar pare mai mare. Mai mândru. Şi mai deosebit.

– Hm, aşa o fi. Îşi trage nasul. Dar mie nu-mi plac deloc schimbările. Ştii ce vreau să spun, Chia'?

23 decembrie, duminică

A 4-A ZI DE ADVENT

soarele răsare la 7.36 şi apune la 16.44

vocile din discursurile celorlalţi

Mă trezesc şi-l găsesc pe Rodrigo în bucătărie, făcându-şi de lucru cu căştile şi o ciudăţenie. A ajuns azi-noapte, după un concert la Viterbo. I-am lăsat cheile sub preşul de la intrare şi încă nu ne întâlnirăm.

– Eşti deja în picioare?

– De fapt sunt pe cale să mă bag în pat.

– Ah.

– Dar sunt nebun după microfonul ăsta.

Mi-l arată: e un microfon unidirecţional profesional, capabil să amplifice orice conversaţie de pe o rază de două sute de metri.

– Este al unui prieten care e tehnician de sunet şi mi l-a împrumutat până în seara asta. Are nevoie de el pentru fondul muzical al unui videoclip experimental, dar de obicei e folosit de detectivii particulari. Înţelegi? Eşti într-un

restaurant şi poţi asculta tot ce spun oamenii de la celelalte mese. Chiar dacă şoptit.

– Rodrigo?

– Hm?

– Tu acum te duci să te odihneşti, nu?

– Da.

– Pot să folosesc eu microfonul unidirecţional? Doar pentru zece minute?

Rodrigo se duce la culcare, iar eu ies, cu microfonul în geantă şi căştile la urechi.

Şi mă plimb prin cartier. Cartierul odios.

Cu care însă, în ciuda mea, în ciuda lui, încep să mă obişnuiesc puţin.

Îmi dau seama abia acum: în timp ce trec prin faţa pescăriei. Şi o recunosc. Trec prin faţa florăriei. Înăuntru, vikinga aranjează stele de Crăciun pe tejghea – o recunosc pe ea şi recunosc tejgheaua. Trec prin faţa Casei Broderiei, prin faţa chinezului. O recunosc, îl recunosc.

Dorinţa se naşte din ceea ce observăm în fiecare zi, îi şopteşte Hannibal Lecter lui Clarice Starling în *Tăcerea mieilor*, pentru a o face să înţeleagă că nu trebuie să caute prea departe: asasinul este vecinul victimelor.

Aşa e? Dacă voi continua să privesc acest cartier, să interacţionez cu florarii săi, cu pescăriile sale, cu târgurile de duminică, voi sfârşi prin a-mi dori să locuiesc aici sau cel puţin voi accepta s-o fac?

Şi dacă o voi face, va fi un eşec sau o victorie? O victorie, fără îndoială, ar spune doctoriţa T. Dar „orice schimbare cere sacrificii, chiar şi pentru a deveni mai bun". Oare cine spunea

asta? Hannibal Lecter? Nu. Cred că Pier Paolo Pasolini. Și a spus-o în modul său, ieri, Ato, după ce l-am tuns.

Îmi continui plimbarea și, pentru a-mi alunga gândurile, pornesc microfonul.

Impactul este nimicitor: brusc sunt peste tot. Sau, mai bine spus, brusc, totul este în urechile mele. Cântecul lui Patty Pravo pe care vikinga îl fluieră, în timp ce aranjează magazinul. Taifasul clienților care stau la coadă la pescărie. Discuțiile tuturor celor care stau la barul din piațeta centrală, unde mă așez și eu și comand un cappuccino. Îndrept microfonul când spre o masă, când spre alta. Și stau și ascult. Cu ochii închiși.

– Unde e stația de autobuz care duce direct la noul Târg de Crăciun de la Roma?

– Pe Via Nazionale, cred.

– Ba nu, e pe Via Cavour.

– Ce îi faci cadou lui Paolo de Crăciun?

– Un tricou. De la Timberland.

– Tocmai am cumpărat ieri pantofi de trekking de la Timberland.

– Ai văzut pe twitter ce nebunie, după ce Berlusconi a fost invitat la emisiunea lui D'Urso?

– Selvaggia a scris: D'URSO CARE PRETINDE CĂ E PRIETENA FEMEILOR, DE CE NU-L ÎNTREABĂ PE SILVIO DE CE NU LE-A LĂSAT PE FIICELE LUI MINORE SĂ MEARGĂ LA CINEMA CU PRIETENELE?

– Eu am scris: ÎN EVUL MEDIU ERA CIUMA BUBONICĂ, ACUM O AVEM PE BARBARA D'URSO.

– În schimb, eu am scris RUȘINE. Și gata.

– Chiar crezi că ar mai fi cineva dispus să voteze cu el?

– Vreau să sper că nu.

– Ce e în storcător?

– În după-amiaza asta Monti va pune pe twitter manifestul campaniei electorale.

– Portocală, morcov şi ghimbir.

– Am făcut noul abonament la Tim. Zece euro, cu patru sute de minute incluse, o mie de sms-uri, doi GB de internet.

– Belen e frumoasă, e simpatică, dansează, nu poartă chiloţi, aşa a zis Emma.

– Dar ea a răspuns la emisiunea Simonei Ventura: „Există persoane care îşi pot permite să facă asta".

– Ce idioată.

– Mie îmi place de ea.

– Ai citit articolul din *Repubblica*? Angajaţii de la Apple spun că Steve Jobs era fascist.

– De fapt, înainte, când călătoream cu trenul eram dispuşi să socializăm. Acum, din cauza lui, stăm toţi cu nasul în iPad.

– E absurd cum a primit Marquinos cartonaşul roşu.

– Dar de ce te legi atât de viaţa asta?! Soseşte ca o cometă, îşi face loc printre discuţiile pe care oamenii le poartă în timp ce există, duminica, cu două zile înainte de Crăciun. Un urlet. Îmi răneşte timpanele, trebuie să micşorez volumul microfonului. Ce mai vrei de la Dumnezeu, hm? Maimuţele din copacul tău sunt mereu aceleaşi, la naiba! Mereu aceleaşi!

E nebuna. Fără exces de imaginaţie, i s-a spus aşa în cartier. Cristina de la salonul de înfrumuseţare mi-a povestit că face parte dintr-o familie foarte bogată şi nobilă şi că,

la un moment dat, a renunțat la tot. La blazon, la vila din Parioli, la soț, la fiică. La judecată. Și s-a apucat să hoinărească. După ce m-am mutat aici, de fiecare dată când mă întâlneam cu ea, aveam impresia că-mi promitea ceva amenințător și inevitabil.

Își implânta privirea neagră, penetrantă, în ochii mei, clătina din capul cu păr alb, se lua de Dumnezeu, își ștergea chipul osos pe mâneca albastră a caftanului său elegant, iar mie mi se părea că știa. Mi se părea că mă întreabă: „De când nu mai faci dragoste cu Soțul Tău? De când nu mai ieșiți singuri să mâncați în oraș? De când nu te mai întreabă ce faci? De când tu nu-l mai întrebi ce face?"

Și atunci când Soțul Meu a dispărut la Dublin, am avut siguranța că Nebuna se aștepta la asta. Că îi părea rău. Sau poate îi era un pic scârbă. Că se gândea: „Uite-o și pe-asta: își făcuse iluzii că era pe lume și scăpase basma curată. Cine se credea?!"

– Dacă nu ești Francesco de Gregori, nu ești Francesco de Gregori! Dacă ai fi Francesco de Gregori, ai fi doar Francesco de Gregori! Și gata! Kaputt! continuă să-mi țipe în urechi, acum, chiar dacă în realitate nu face decât să se certe în barbă, ca de obicei, cu ea însăși, ghemuită pe treptele bisericii din fața barului.

– Francesco de Gregori *forever*, ești fericit? Biet hipopotam... Ori înăuntru, ori afară, dar dacă stai în poarta grădinii zoologice încurci traficul, dă-te din drum!

Și știu că nu e drept. Știu că e prea ușor așa. Dar de când am pornit microfonul, adică de șapte minute, mai exact, acestea sunt primele cuvinte care mă liniștesc. În privința umanității întregi. Se ridică în zbor deasupra

mesajelor pe tweeter împotriva Barbarei D'Urso, împotriva lui Berlusconi, deasupra a ceea ce a declarat Belen, deasupra discuțiilor despre Steve Jobs, se cațără, absurde, fosforescente și sfinte, sus, mereu mai sus, de parcă ar fi lampioane, vulturi, baloane de săpun, în timp ce realitatea se tăvălește în abonamentele ei la Tim, pentru a fi din ce în ce mai ușor să-ți transmiți, în timp real, cine știe ce lucru extrem de important, se tăvălește în inteligența sa, în indignarea sa, în tâmpeniile sale. Și noi împreună cu ea.

Aș fi făcut orice pentru ca realitatea să nu se insinueze niciodată între mine și Soțul Meu.

Te duci tu la poștă?

Dacă îmi dai o mână de ajutor, poate reușim să chemăm femeia la curățenie o singură dată, nu de două ori, ce zici?

Mi-ai pătat singurul fular care-mi plăcea, la naiba!

Mama ta nu te-a învățat să golești mașina de spălat?

Dar a ta nu te-a învățat să nu întrebi tâmpenii?

Prostule.

Proasto.

Du-te dracului.

Orice, aș fi făcut orice. Și cu toate astea, cine știe când, cine știe cum, am fost distrasă. Am lăsat garda jos. Realitatea s-a insinuat între noi. Și s-a dovedit mai puternică.

DE CE NU-MI MAI RĂSPUNZI? mi-a scris Soțul Meu, în noaptea asta, după ce m-a sunat fără încetare, în ultimele trei zile.

PENTRU CĂ DACĂ NU EȘTI FRANCESCO DE GREGORI, NU EȘTI FRANCESCO DE GREGORI! ȘI DACĂ AI FI FRANCESCO DE GREGORI, AI FI DOAR

FRANCESCO DE GREGORI! GATA! KAPUTT! îi răspund acum.

ADICĂ? îmi scrie el, imediat.

ADICĂ, ALEGE: ORI ÎNĂUNTRU, ORI AFARĂ. FIINDCĂ DACĂ STAI ÎN UȘĂ BLOCHEZI TRAFICUL.

În timp ce toți ceilalți continuă să discute, convinși, între ei, șoptindu-mi, fără s-o știe, în urechi.

– Dar iPad-ul e foarte util.

– Câți followeri ai, Fini?

– Un fresh de morcov cu portocale, mulțumesc. Dar fără ghimbir.

– Eu am ajuns la aproape două mii.

– Știi și tu că De Gregori e finlandez. Sau crezi că nu? Crezi c-o fi siberian?

24 decembrie, luni

soarele răsare la 7.36 şi apune la 16.44

asemenea lui moş crăciun

Eu şi Ato mergem la gară, pentru a-l conduce pe Rodrigo, care pleacă, şi pentru a-l întâmpina pe Gianpietro, care soseşte.

Pentru că.
Mâine.
E.
Crăciunul.

Chiar dacă, timp de optsprezece din cei treizeci şi cinci de 24 decembrie ai mei, eram pe undeva prin lume, cu Soţul Meu, iar acum nu mă aflu prin vreo ţară ciudată, Soţul Meu nu e lângă mine.

Chiar dacă, timp de treizeci şi patru din cei treizeci şi cinci de 24 decembrie ai mei, pe paşaport, pe undeva, prin lume, la domiciliul meu era trecută adresa din Vicarello.

Chiar dacă, timp de opt din cei treizeci şi cinci de 24 decembrie ai mei, căutam inspiraţie pentru Rubrica Mea, pe undeva, prin lume, asta e.

Astăzi e oricum 24 decembrie. Dar, mai ales.

Mâine.

E.

Crăciunul.

Iată-l venind spre noi pe peron, în sfârşit, cu coapsele legănându-se, cu braţele întinse şi o eşarfă de catifea mov cu galben la gât.

– Eşti splendidă, îmi spune.

– Eşti splendidă, îi spun.

De când îl cunosc pe Ato, nu l-am mai văzut niciodată atât de vesel. Râde, văzând-o în sfârşit în carne şi oase pe mătuşa Piera, râde în timp ce vorbeşte, râde în timp ce ascultă.

Gianpietro este un adevărat bipolar: dispoziţia lui variază de la un entuziasm exagerat şi contagios, la abisuri nesfârşite de melancolie.

La început, când locuiam împreună, când mă întorceam acasă puteam să-l găsesc repetând coregrafia unui dans văzut la televizor ori leşinat pe canapea, cu ochii lipiţi de tavan.

Decât să se plictisească, preferă să se scufunde într-un abis şi să-şi facă rău.

Eu nu sunt foarte diferită de el, iar convieţuirea noastră a fost exaltantă, dar foarte dificilă. Dacă, în mod fatal, ajungea la un extrem pozitiv în acelaşi timp cu mine, era

sărbătoare, în suflet şi peste tot. Însă dacă, dimpotrivă, coincideau extremele noastre negative, puteam ajunge să nu ne spălăm zile întregi şi să contemplăm tavanul împreună, făcând concurs de care găseşte mai repede, acolo sus, indiciul extrem al inutilităţii existenţei noastre.

Nu din întâmplare, prietenia noastră a devenit mai trainică de când Gianpietro a plecat să lucreze la Palermo: aflaţi la distanţa de siguranţă, reuşim să dăm ce-avem mai bun din noi, chiar şi atunci când unul din noi se confruntă cu perioada cea mai grea.

Oricum, din fericire, în ultimele săptămâni l-am simţit mereu activ, implicat, minunat.

Iar astăzi, din tren a coborât versiunea lui cea mai strălucitoare.

– Soaţa Ta? mă întreabă în timp ce ne îndreptăm spre casă.

– Nu-i răspund la telefon de patru zile.

– De ce?

– Pentru că trebuie să se hotărască. Ori înăuntru, ori afară. Dacă rămâne în uşă blochează traficul.

– Bună asta.

– Nu e a mea, e de la Nebuna cartierului.

– E bine.

– Mi-e dor de el mereu, Gianpi. Mereu. Dar nehotărârile şi fricile lui, după tot ce s-a întâmplat, mă fac doar să-i simt şi mai puternic nostalgia. Nostalgia după noi, îmi dau seama acum, în timp ce rostesc cuvintele.

– Te cred, iubire. Şi eu am încetat să-l mai sun pe tatăl meu, acum mulţi ani, cam din acelaşi motiv, îmi spune Gianpietro. Iar vocea lui e lipsită de înfloriturі. Dar revin

imediat: Acum mergem la pescărie să luăm fructele de mare și dorada, hai. Și apoi să facem rost de trei costume de Baba Crăciun.

– De Moș Crăciun?

– Mda. Unul pentru mine, unul pentru tine și unul pentru nepoțica mea. Scuze, ce voiai să faci azi în cele zece minute?

– Să-mi invit familia la cina din Ajun mi se părea deja ceva îndeajuns de nou.

– Mai bine să ne plimbăm prin cartier îmbrăcați în Baba Crăciun, timp de zece minute. Hai! Apoi ne dăm drept persoane serioase și ne gândim la cină. Vrei?

„Ai nevoie de un costum de Moș Crăciun? De un adaptor? De un fier de călcat? El îl are", îmi spusese Cristina când îmi vorbise prima dată despre magazinul chinezului.

Așadar, în timp ce Gianpietro ia peștele, mă întorc acolo.

– Aveți trei costume de Moș Crăciun? întreb, sperând ca bărbatul să nu o recunoască în mine pe colega enervantă de la sala de sport din urmă cu trei zile.

Dar:

– Vrei să trimit mesaj nou cu telefon tău? mă întreabă el, imediat.

– Nu, mulțumesc. Îmi cobor privirea. Îmi cer scuze pentru ce s-a întâmplat. Era un experiment, nu voiam să vă deran...

– Nu m-ați deranjat, mă întrerupe el. În ziua aceea eu foarte foarte nervos. Soția mea picior rupt și mare confuzie, și acasă și aici la magazin, fără ea să ajute. Și, colac deasupra

pupăză, apoi, fiul meu plecat Cagliari, la iubita, de Crăciun. Soţia tristă. Soţia mea tristă şi picior rupt.

– Îmi pare rău, îi spun. Dar mâine magazinul e închis, nu?

– Da, mâine singura zi din an în care închide magazin.

– De ce nu veniţi la mine, împreună cu soţia dumneavoastră? Am invitat câţiva prieteni. De după-amiază încolo, puteţi veni când vreţi.

– Mulţumesc, doamnă. Dar nu vreau să invadez.

– Nu invadaţi deloc, serios. Nici pentru mine nu va fi o zi uşoară, aşadar, cu cât suntem mai mulţi, cu atât mai bine.

– De ce nu uşoară? Fiul tău nu petrece Crăciun cu tine şi familie? Tu tristă? Tu picior rupt?

– Da. Într-un anumit sens, da. Eu tristă. Eu picior rupt.

Tragem pe noi, peste haine, pantalonii roşii şi haina. Şi ne punem căciula cu ciucure.

Natura sfioasă a lui Ato se răscoală.

– Nu vreau să pun barba. Dacă mă întâlnesc cu un coleg de clasă? Mi-e ruşine.

– Nu fi toantă, lipeşte-ţi barba, hai, îl convinge mătuşa Piera. Sunt doar zece minute. Mascaţi aşa nu ne va recunoaşte nimeni. Şi eu am o reputaţie de apărat, ce crezi?!

Cert e că ieşim.

Prin cartier.

De parcă am fi Moş Crăciun.

Multiplicat de trei ori.

Fără burtă, fără grabă, fără inima tresăltând de bucurie, gata s-o împrăştiem prin lume.

În inimă, acest trio Moş Crăciun are găuri, sfâşieturi, vânătăi, are o căsnicie în criză, un tată incapabil să înţeleagă, o familie pierdută în Eritreea.

Şi nevoia de a face să zboare următoarele zece minute.

Ato îşi lipeşte ochii de cadranul ceasului, aşteptând cu nerăbdare să treacă.

În schimb, eu şi Gianpietro ne bucurăm un pic de moment: nu atât de faptul că suntem Moş Crăciun, ci mai mult decât orice de faptul că suntem noi, cred.

Îmi dau seama imediat că dacă, într-o dimineaţă ca atâtea altele, în centrul Romei, poţi merge cu spatele fără ca vreo persoană să fie atentă la tine, în dimineaţa de Ajun trebuie să fii atent la ceea ce faci.

Pentru că nu vei trece neobservat.

– Mami! Uite!

– E Moş Crăciun!

– Sunt trei!

Copiii ne arată cu degetul, pe stradă. Unul bate din picior, îşi trage mama de fustă.

– Vreau poză! Poză! urlă.

Firește, eu şi Gianpietro ne punem la dispoziţia sa.

Ato preferă să facă fotografia.

Ne continuăm plimbarea.

Gianpietro îşi aprinde o ţigară.

Eu primesc un telefon şi rămân lipită de celular.

Ato ne atrage atenţia:

– Moş Crăciun nu face lucrurile astea.

Are dreptate.

Gianpietro stinge ţigara.

Eu opresc celularul.

Ajungem la piaţeta din centrul cartierului, ne aşezăm pe treptele bisericii, iar Gianpietro intonează în şoaptă şi apoi ridică vocea:

– *Jingle bells, jingle bells...*

– Nu, te rog. E prea mult, sare Ato, ascunzându-şi faţa între genunchi.

Gianpietro insistă:

– *Jingle bells, jingle bells,* cântă. Şi cu cât se ruşinează mai mult Ato, cu atât el strigă mai tare: *Jingle all the way...*

Până când Ato îşi ridică faţa dintre genunchi. Şi cântă şi el. Şi mă alătur şi eu.

– *Jingle bells, jingle bells, jingle all the way.*

Ghemuiţi pe treptele bisericii din piaţeta cartierului.

Cu hainele noastre roşii, cu bărbile noastre albe lipite.

– *... oh what fun it is to ride in a one-horse open sleigh...*

O doamnă aruncă un euro la picioarele noastre.

Un copil aruncă doi.

În zece minute, strângem treisprezece.

Costumaţi în Moş Crăciun, în dimineaţa de Ajun, plimbă-te prin centrul Romei şi nu te preocupa de posibilitatea ca nimeni să nu te bage în seamă.

Gândeşte-te, în schimb, la un fel de gratitudine: pentru că toţi, în felul lor, au nevoie să se împace cu Crăciunul iminent.

Gândeşte-te la un fel de compasiune: pentru că, dacă te-ai îmbrăcat aşa, este evident că primul care are nevoie să se împace cu Crăciunul iminent eşti chiar tu.

– Totul este foarte bun.

– Este foarte bun totul.

Comentează părinții mei.

Într-adevăr, Gianpietro s-a întrecut pe sine însuși în seara asta. Paella a fost perfectă, la fel și dorada și cartofii prăjiți, perfect și sosul cu anșoa și oțet balsamic pe care l-a experimentat azi.

Cu mult înainte să sosească părinții mei, am început să beau prosecco. De obicei, îmi e de ajuns o jumătate de pahar pentru a mă ameți, dar acum, nici nu începuse bine cina, și terminasem deja singură o sticlă.

Astfel, la momentul desertului – tiramisù – nu-mi dau prea bine seama cine este cea care ridică al miilea pahar și strigă, cârâind, cu chipul descompus:

– Crăciun Fericit!

Dar aș putea fi eu.

Mă urmează cu toții, e evident că nu așteptau decât permisiunea pentru a face asta:

– Crăciun Fericit, spune tatăl meu.

– Crăciun Fericit, spune mama mea.

– Crăciun Fericit, spune fratele meu.

– Crăciun Fericit, spune Gianpietro.

– Crăciun Fericit, spune Ato.

– Crăciun Fericit, repet eu. Crăciun Fericit.

25 decembrie, marți
CRĂCIUNUL
soarele răsare la 7.36 și apune la 16.44

crăciun cu cine vrei

Eu, Ato și Gianpietro am mâncat la prânz ce ne mai rămăsese din Ajun.

Apoi, începând cu două după-amiază, a început să sosească lumea. La patru noaptea interfonul încă mai suna.

Crăciunul ăsta a durat șaisprezece ore.

Dar timp de zece minute, spre ora opt seara, m-am așezat într-un colț al camerei de zi, tolănită într-un fotoliu, și i-am privit: pe toți.

Pe cei care au primit acum trei zile mesajul meu: „PE 25 DECEMBRIE, DE DUPĂ-AMIAZĂ PÂNĂ CÂND VREI TU, TE AȘTEPT LA MINE ACASĂ. HAI SĂ FACEM CRĂCIUNUL ÎMPREUNĂ". Și care azi sunt aici. Au reușit. Chiar dacă au trebuit să ia un tren în cursul zilei de la Milano, ca Rodrigo. Un avion de la Bruxelles, precum Carlo, fostul meu coleg de locuință. De la Torino, precum Alessandra, cealaltă fostă colegă, amazoana. Au reușit.

Colegi de la școala generală, de la liceu, protagoniști ai Rubricii Mele, editorul meu, oameni întâlniți din întâmplare, oameni întâlniți pentru totdeauna, chiar și chinezul și soția lui. Au reușit. Au adus pannettoni, pandori, torroni, au adus sticle de vin, salamuri, cadouri pentru Ato. Îi privesc mâncând, bând, discutând, plângându-se, împărțind un scaun, pentru că ăsta este spațiul, îi privesc cum se uită la televizor, cum se întind pe jos, pe burtă, pentru că au exagerat cu masa de prânz, îi privesc adormind pe brațul canapelei, aprinzându-și o țigară.

Nici unul dintre ei nu e Soțul Meu.

Dar sunt cu toții aici. Pentru a sărbători Crăciunul. Cu mine.

Și sunt optzeci și nouă.

Sunt mulți.

Sunt foarte mulți.

Ei?

De când viața mea e goală, nu mi-am dat seama că era atât de plină.

26 decembrie, miercuri
soarele răsare la 7.37 şi apune la 16.45

tel verde

În timp ce casa dădea pe-afară de invitaţi şi de Crăciun, pe la ora două dimineaţa m-am închis în baie cu Annalisa.

Să vorbesc despre Soţul Meu.

Apoi m-am încuiat cu Giada în camera lui Ato.

Să vorbesc despre Soţul Meu.

A venit şi Annalena, a venit şi Nolan.

Să vorbească despre Soţul Meu.

Şi, odată plecaţi toţi, în loc să vorbim despre petrecere, la cinci dimineaţa, ce-am făcut cu Gianpietro?

Am vorbit despre Soţul Meu.

De un an, nu fac altceva.

Pentru că dragostea este cu adevărat perfidă.

Când există, vorbeşti cu o singură persoană despre toate celelalte.

Când intră în criză, vorbeşti cu toate celelalte despre o singură persoană.

Singura cu care nu mai reuşeşti să vorbeşti.

Și, zi după zi, iată că nu mai e cu adevărat o persoană, acea persoană: pentru că ai vorbit despre ea în loc s-o trăiești, devine un punctuleț. O hologramă.

Ceva neclar, înșelător, frivol.

Annalisa și Giada sunt cele mai bune prietene ale mele, mă gândesc în timp ce aranjez bucătăria, devastată după invazia de ieri, și dau cu mopul.

Înaltă și ușoară ca nimeni alta, Annalena scrie pentru revista în care apărea și Rubrica Mea. E ca și cum am fi fost colege de școală timp de opt ani, și în mod ideal încă mai suntem acolo, împărțim aceeași bancă și, atunci când nu se uită nimeni, facem schimb de copiuțe pentru lucrările pe care ni le dă idioata aia de Profesoară Realitate. În mod evident și din păcate, de un an și jumătate, copiuțele sunt toate legate de căsnicia mea.

În ceea ce-l privește pe Nolan, el este martorul nostru de la nuntă.

Pe scurt, pentru moment, și pentru ei Soțul Meu este un punctuleț, o hologramă.

Prea drag, dintotdeauna, și prea departe, acum, ca să mai fie el cu adevărat, cel la care ne referim, atunci când zicem „el".

Chiar și doctorița T. îmi este utilă tocmai pentru că mă cunoaște bine, sigur: dar, din același motiv, judecata sa nu riscă să fie viciată de faptul că-mi cunoaște atât de bine inconștientul, atunci când emite o părere despre căsnicia mea?

Poate, cine știe, mi-ar face bine să povestesc totul, de la capăt, cuiva pe care nu-l cunosc.

Care nu-l cunoaște pe Soțul Meu.

Pentru a înțelege cum se vede de afară povestea noastră.

Și atunci, azi aș putea să-mi petrec așa cele zece minute.

Sigur că da.

Las mopul jos, pornesc computerul și scriu pe Google: TEL VERDE AJUTOR.

Oare o exista așa ceva, în ciuda avalanșei de aplicații de chat, în ciuda facebook-ului, în ciuda instagram-ului, în ciuda posibilităților infinite și rapide aflate la dispoziția cuiva care are o problemă, de a spune lumii „salut, am o problemă!" și de a primi din oficiu sau dintr-un sentiment de îngrijorare, nu contează, „ce problemă?"?

Oare o fi rezistat un astfel de serviciu?

Există și rezistă.

Formez numărul.

Se aude o melodie cântată la pian care probabil că ar trebui să creeze starea de seninătate.

Mie îmi dă un ușor sentiment de neliniște.

– Alo?

– Bună ziua. Mă numesc Chiara.

– Bună ziua, Chiara. Eu sunt Barbara, te ascult, ce te frământă?

– Eu și soțul meu ne cunoaștem de când aveam optsprezece ani, iar acum avem treizeci și șase.

– Da.

– Ne-am iubit mult. Poate chiar prea mult. Și ne mai iubim încă.

– Sunteți norocoși.

– Nu știu, Barbara, dacă suntem norocoși. Nu mai știu nimic.

– De ce? Îmi poți povesti ce s-a întâmplat?

– Sigur. Acum zece luni, soțul meu, pe când era la Dublin, mi-a dat un telefon și m-a părăsit.

– Cred că a fost îngrozitor.

– Timp de cel puțin șase luni n-am putut să-mi revin. Nu mai știam nici unde-mi era părul. Unde mi-erau cheile. Dinții. Am slăbit nouă kilograme.

– Așadar, acum ai trecut peste traumă?

– ... Da. Dacă prin asta te referi la faza în care nu-mi aminteam nici unde-mi erau dinții, da, aceea a trecut. Și am recuperat patru kilograme. Dar, dintr-un anumit punct de vedere, faza pe care o traversez este și mai dificilă.

– De ce, Chiara?

– Pentru că acum înțeleg ce se întâmplă.

– Și?

– Ceea ce se întâmplă nu-mi seamănă.

– Crezi că ai putea să-mi explici mai bine ceea ce se întâmplă?

– Soțul Meu s-a întors.

– Nu voiai să se întoarcă?

– Nu. Adică, da. În toate lunile în care n-am mai știut de el, nu mi-am dorit altceva.

– Și?

– Și voiam să se întoarcă pentru a fi împreună cu mine.

– Și în schimb?

– Când colo nu s-a întors pentru a fi împreună cu mine.

– Atunci, de ce s-a întors?

– Pentru a fi împreună cu mine, sigur. Dar el încă nu știe asta.

– Cum e posibil?

– Este confuz.

– Tu eşti sigură că-l mai vrei, după ceea ce ţi-a făcut?

– De ce mă întrebi, Barbara? Vrei cumva să insinuezi că, în realitate, caut doar un mod de a ne despărţi mai bine decât am făcut-o atunci? Şi că el face acelaşi lucru?

– Voiam doar să spun că...

– Dar nu e posibil să ne despărţim bine, din păcate.

– Crezi?

– Cred, Barbara. Cred. Nu e posibil pentru nimeni. Şi, oricum, nu e posibil pentru noi doi.

– Sigur, după atâţia ani... Te înţeleg, Chiara.

– Nu, timpul petrecut împreună nu e cel mai important.

– Ce vrei să spui?

– Că, şi dacă l-aş fi întâlnit ieri pe Soţul Meu, astăzi mi-ar fi necesar. Imediat mi s-a părut aşa. Necesar. Sufletele noastre pereche sunt în realitate unul singur, înţelegi?

– Eşti extraordinară, Chiara.

– Nu, nu e adevărat, Barbara. Sunt absolut mediocră. Dar Soţul Meu a găsit în mine acel loc special în care, dacă suntem atinşi, reuşim să ne simţim măcar puţin speciali. Ba chiar fantastici, în anumite momente. Acasă... Da. Reuşim să ne simţim în sfârşit acasă, dacă suntem atinşi în acel punct special. Înţelegi?

– Înţeleg.

– Şi când o fiinţă umană te atinge acolo, e greu să te lipseşti de ea. Ţi-e teamă să nu te pierzi pe tine însăţi pierzându-l pe el.

– Dar nu e aşa. Tu eşti tu. Cu sau fără soţul tău.

– Hmm.

– Ai un loc de muncă?

– Da, sunt scriitoare. Am avut o rubrică într-un săptămânal până acum câteva luni, apoi m-au concediat şi i-au dat spaţiul meu din revistă Taniei Melodia, pentru sfaturi pentru îndrăgostiţi.

– Câştigătoarea morală de la *Big Brother*?

– Ea, da.

– O tipă cool. A avut trei aventuri în timp ce era în Casă.

– Două în acelaşi timp, ştiu.

– Chestii pe care de obicei le fac bărbaţii. Dar ea ne-a răzbunat pe toate.

– Mda.

– ...

– ...

– Te simţi puţin mai bine, Chiara?

– Da, cu siguranţă. Mulţumesc, Barbara.

– Mă bucur. Sună când vrei. Acest serviciu este activ non-stop.

– Mulţumesc.

– An Nou fericit.

– An Nou fericit şi ţie.

– Şi, te rog, ţine minte că tu eşti tu, cu sau fără soţul tău.

Închid apelul.

A durat douăsprezece minute.

Ce ciudat.

Credeam că o să-mi spună ceva nou cuvintele unui străin care comentează povestea mea şi a Soţului Meu.

În schimb, eu sunt cea care a spus lucruri noi, vorbind cu un străin despre noi.

Care noi?

Doi oameni care s-au iubit mult, poate prea mult.

Care încă se mai iubesc.

Și ar putea avea ocazia să se împace.

Dar poate caută ocazia de a se despărți mai bine.

Ceea ce nu este posibil.

Nici pentru ei, nici pentru altcineva, dacă suntem atinși în acel punct.

În care riscăm să ne simțim, în sfârșit, puțin speciali.

Fantastici, în anumite momente.

Acasă.

27 decembrie, joi

soarele răsare la 7.37 și apune la 16.46

arcanele majore

Legătura mea cu magia și ezoterismul a fost mereu controversată.

Nu mă îndoiesc că există ceva mai mare decât noi, independent, care vede în viitor. Ba dimpotrivă. Sunt sigură de asta.

Însă tocmai din acest motiv, cred că acel ceva nu trebuie deranjat, întrebat, cred că trebuie lăsat acolo unde e.

Sperând să fie îngăduitor și să ne răsplătească, la rândul său, cu același respect.

De când mama sa i-a abandonat pe el și pe tatăl său pentru o ghicitoare în cărți, acum douăzeci de ani, Soțul Meu a dezvoltat o alergie față de oricine era interesat de posibilitatea unui dialog cu supranaturalul.

Și m-a molipsit și pe mine.

Cert este că, nu din întâmplare, Gianpietro mi-a făcut cadou de Crăciun un pachet de cărți de tarot.

„Fugi şi tu de el. Cu o ghicitoare în cărţi sau cu cine ai chef (eu fac lobby pentru Javier Bardem...), dar fugi", mi-a scris pe bilet, pe post de urare.

A ales un pachet de tarot special. Cărţile au fost desenate în 1986 de un artist austriac – se numesc Eclectic Tarot.

Încă nu am avut timp să mă uit mai bine la ele, dar în dimineaţa asta Ato şi Gianpietro nu dau semne să se trezească, în casă s-a instalat un fel de pace, iar eu am zece minute pentru a învăţa ceva nou.

Aşadar, mă apuc să studiez cărţile.

Sunt şaptezeci şi opt. Împărţite în Arcane Majore şi Arcane Minore, după cum descopăr studiind instrucţiunile. Arcanele Majore sunt douăzeci şi două şi „pot fi considerate etape de-a lungul drumului vieţii şi al conştiinţei de noi înşine". Arcanele Minore sunt cincizeci şi şase, împărţite în cele patru semne, asemenea cărţilor de joc obişnuite.

Trebuie să aleg cu care dintre Arcane să încep şi nu am nici o îndoială – desenele de pe Arcanele Majore sunt atât de vii, de fascinante... Magul, Papesa, Împărăteasa, Împăratul, Stelele, Luna, Soarele, Roata Norocului, Spânzuratul. Universul de simboluri, promisiuni şi avertizări se desface dinainte-mi, asemenea unei feţe de masă colorate, pe tăblia din bucătărie şi în mintea mea.

Iau câte o carte pe rând, citesc explicaţia în instrucţiuni, fac un rezumat cu cuvintele mele şi o transcriu pe un caiet.

Tocmai am terminat, când Ato apare în sfârşit în pragul uşii de la bucătărie.

– Ai devenit vrăjitoare, Chia'? mă întreabă.

Cu o mină serioasă, de parcă în opinia lui aş putea deveni într-adevăr orice, cu condiţia să încerc.

Zâmbesc.

– Cine ştie? Pune-mi o întrebare, alege o carte şi să vedem.

Îi întind pachetul. Ato nu se mişcă. Se clatină pe picioarele lungi. Îi e frică?

– Mi-e frică, recunoaşte.

– Dar e doar un joc, îi explic. Doar nu crezi că am avut timp să învăţ serios să citesc cărţile de tarot.

– Harry Potter spune că magia e periculoasă. Cu cât o iei mai mult în râs, cu atât te ia şi ea mai mult la rost. La fel face şi un coleg din clasa mea. Dacă îi faci o glumă, te ia la bătaie. Anumite lucruri e mai bine să nu le răscoleşti.

Exact ceea ce am gândit şi eu dintotdeauna.

Dar cele zece minute folosesc şi la asta: să nu gândeşti, cel puţin pentru un moment, ceea ce ai gândit întotdeauna.

Aşadar, fac eu pe cobaiul.

– Ce trebuie să fac pentru a ieşi din nisipurile mişcătoare în care s-a transformat viaţa mea? întreb cu voce tare.

Amestec Arcanele Majore şi aleg una.

Nebunul.

Îmi consult notiţele şi aflu: „Nebunul te sfătuieşte să nu te opui schimbării şi să te laşi dus de val".

Acum, simt cum un fior rece îmi traversează şira spinării.

Salvator, gata să mă transporte imediat în altă parte, sună celularul.

Este doctorul Carmine Pisacane, responsabilul lui Ato din Città dei Ragazzi. Un bărbat charismatic, care reacţionează în faţa durităţii întâmplărilor pe care le înfruntă în fiecare zi cu o atitudine blândă şi un aer visător.

– Bună ziua, Pisacane.

– Bună ziua, Chiara.

– La mulți ani.

– La mulți ani. Ato se simte foarte bine, vreți să vorbiți cu el?

– Nu, Chiara. Aș vrea să vorbesc cu dumneavoastră.

Nu mai auzisem niciodată acest ton în vocea lui Pisacane. Ce fel de ton? N-aș ști să explic. Oricum, unul pe care nu-l mai auzisem niciodată înainte.

– E totul în regulă, Pisacane?

– E în regulă, Chiara. Nu vă faceți griji.

Prea târziu.

– Ce se întâmplă?

– Nimic grav, Chiara, serios. Dar aș vrea să stabilim o întâlnire. Ce spuneți de 2 ianuarie, pe la ora 11? Sunteți liberă?

– ... Sunt liberă, da.

– Chiara, stați liniștită. E totul în regulă, vă asigur. Trebuie doar să ne consultăm în legătură cu viitorul lui Ato.

Doar? Trebuie *doar* să ne consultăm în legătură cu viitorul lui Ato?!

Mă prefac că nu s-a întâmplat nimic. Pentru că Ato se află în fața mea și mă privește.

– Perfect, atunci ne vedem pe 2.

– Un An Nou fericit, Chiara.

– An Nou fericit, Pisacane.

Închid apelul. Ato așteaptă cu sufletul la gură explicația mea.

– Ce se întâmplă? mă întreabă îngrijorat. S-a supărat pe mine? Am făcut ceva rău? Trebuie să mă întorc imediat în Città? Nu pot rămâne aici până la sfârșitul vacanței?

– Ba da, stai liniştit. Voia doar să îmi ureze Sărbători Fericite.

– Ah.

– E-adevărat.

Ato nu e prea convins.

Îi întind din nou pachetul de cărţi.

– Dacă nu ai încredere în mine, ia o carte şi întreabă tarotul ce voia să mă întrebe Pisacane. Hai.

Râde.

Râd şi eu.

Se trezeşte şi Gianpietro, încântat să mă vadă folosindu-i cadoul. Trage o carte, dar răspunsul pe care-l primeşte nu-l convinge şi trage alta. Astfel, Ato uită repede de telefonul lui Pisacane.

Însă eu nu reuşesc să mă gândesc la altceva întreaga zi.

Dar, indiferent de ceea ce trebuie să-mi spună Pisacane, indiferent de ceea ce se va întâmpla, nu te opune schimbării, îmi repet.

Lasă-te dusă de val.

Nu te opune schimbării.

28 decembrie, vineri

soarele răsare la 7.37 şi apune la 16.47

aş vrea, aş vrea

Gianpietro îşi va petrece Revelionul la noul său iubit. Nu cel împreună cu care am fost vara asta la Formentera. Altul. Cel potrivit, în opinia mea. Chiar şi ultimele cărţi de tarot pe care i le-am citit ieri, înainte de a merge la somn, o spun: sau cel puţin aşa am interpretat cartea Soarelui, a Roţii Norocului şi a Lumii pe care le-a tras, una după cea-laltă. Dar o spun mai ales ochii lui Gianpietro în timp ce vorbeşte despre el. Şi faptul că foloseşte masculinul când vorbeşte despre el.

„E inginer, e rus", sunt singurele lucruri pe care mi le-a povestit.

A fost de-ajuns. Nu e rusoaică, e rus. Şi e inginer. În sfârşit, e ceva diferit de data asta. În sfârşit e ceva.

Astfel că, astăzi, Gianpietro va merge după el la Florenţa, unde s-au mutat bunicii lui, şi va petrece acolo ultimele zile ale anului. Cu bunicii lui Mihail.

Îl însoțim la gară și, când trenul se depărtează, Ato face fața lui de luni dimineața.

În dimineața asta și eu m-am trezit într-o dispoziție proastă: nu doar din pricina plecării lui Gianpietro și a apelului misterios al lui Pisacane, dar și pentru că ieri s-a împlinit o săptămână de când mi-am încrucișat, pentru ultima dată, privirea cu ochii sălbatici ai Soțului Meu, de când i-am ascultat vocea catifelată, de când am respirat mirosul familiar al sacoului său, al mașinii lui.

Iar astăzi s-au împlinit o săptămână și o zi.

Adică, timpul trece, iar el nu. Nu trece.

Și nici măcar nu mă sună să-mi spună m-am mai gândit.

Să fim din nou împreună. Cu adevărat și pentru totdeauna.

Dar nu reușesc să-l sun nici măcar eu, ca să-i spun.

Să fim din nou împreună. Cu adevărat și pentru totdeauna.

– Uite, Chia', un brad frumos ca al nostru, spune Ato, arătând spre bradul uriaș care în fiecare an tronează în fața gării Termini.

Acum câteva zile, prea entuziasmat de venirea mătușii Piera, nu-l remarcase.

Ne apropiem de el. În mod firesc, e de departe mult mai maiestuos decât al nostru. E un brad adevărat, înalt și impunător. De fiecare creangă atârnă mănunchiuri de bilete. Citesc câteva. Sunt rugăciunile pentru Anul Nou pe care fiecare persoană care trece pe-aici le are în suflet, le scrie și apoi le agață în brad.

Și pentru că astăzi tocmai asta îmi lipsește, o speranță oarecare, îl întreb pe Ato:

– Mă cronometrezi?

Nici măcar nu mai am nevoie să precizez cât, firește.

Încep să citesc cu voce tare:

Aș vrea ca Roma să câștige campionatul ăsta sau măcar să ajungă în Champions League sau, oricum, ca Francesco să bată acest record.

Ca Noul An să le dea bogaților capacitatea de a înțelege că nu e frumos să fii bogat într-o țară în care domnesc sărăcia și boala.

Un cocoșel pentru profa de matematică, poate așa se potolește.

Ca Luca să rămână mereu așa cum e acum.

Să mi se schimbe viața.

Să termin cu bine examenele.

O grămadă de bani pentru a mă plimba prin lume.

Să moară toți oamenii politici.

Să am aripi.

Un an activ din punct de vedere sexual.

Am distrus ceea ce aveam într-o singură noapte, aș vrea, te rog, să recapăt tot.

Bella, 2013.

O iubită. Dacă o găsești, să mă sune la 3663135794.

Baby amore pipi și caca și Monopoli.

Ca unchiul Antonello să se facă bine.

That my family in Vietnam is always happy.[1]

Un iubit frumos muzician (gata cu rapperii de rahat).

Echilibrul meu.

[1] Ca familia mea din Vietnam să fie mereu fericită (în limba engleză în original)

Ca Manuel să n-o mai chinuie pe Sabrina.

De mai mult de zece ani sunt alungat din toate locuințele, din toate concursurile de angajare, nu mai am nimic, nu mă face să ajung în stradă.

Yamete yamete[1].

Ca Michael Jackson să se întoarcă.

Ato îmi face semn că cele zece minute au trecut.

– Și tu? îl întreb atunci. Ce ți-ai dori de la anul care vine?

– Să-mi regăsesc familia, răspunde fără să fie nevoie să se gândească. Și tu?

– Cam același lucru, îi răspund.

Ato face ochii mari, de parcă ar fi pe punctul de a izbucni în râs sau în plâns, nu-mi dau seama.

– Dar tu ai o familie, Chia'. O ai pe mama ta. Îi ai pe tatăl tău, pe fratele tău, îmi spune.

Nu ca pentru a-mi reproșa, idioato, cum îndrăznești să compari situația ta cu a mea? Ci pentru a spune chiar: tu ai o familie, Chia'. Ce noroc.

Și ochii de mochetă neagră i se umplu de lacrimi.

Îl strâng în brațe, așa cum nu fac niciodată, fiind extrem de jenată de stânjeneala lui legată de orice exteriorizare a afecțiunii. Și îi șoptesc în ureche:

– Și tu ai o familie. Îl ai pe Pisacane, ai Città dei Ragazzi. Mă ai pe mine. O ai pe mătușa Piera.

Nu este același lucru, ne gândim la unison.

Dar nici unul dintre noi nu spune nimic.

Ne suntem recunoscători.

---

[1] Transcrierea cuvântului japonez care se traduce „stop"

29 decembrie, sâmbătă

soarele răsare la 7.37 şi apune la 16.47

la ikea

Giada s-a născut şi a crescut la Vicarello, la două case distanţă de a mea. Am fost în aceeaşi clasă la grădiniţă, la şcoala primară, la gimnaziu şi la fel şi la liceu, când am început să facem naveta la Roma.

Astăzi este profesoară pentru elevi cu nevoi speciale într-o şcoală primară de la ţară. Este fără urmă de îndoială cea mai generoasă din întreaga mea Arcă a lui Noe, pe lângă faptul că se află printre puţinele persoane în care am cu adevărat încredere.

Alta este Annalisa. Este actriţă de teatru şi am întâlnit-o acum mai puţin de un an, la lansarea unei cărţi. Eu trebuia să prezint cartea, iar ea trebuia să citească fragmente din ea. Cu două zile înainte, Soţul Meu mă sunase de la Dublin. Lumea întreagă mi se părea un duşman uriaş şi invincibil, dar nu şi Annalisa. A fost de ajuns să mă întrebe: „E totul în regulă?“ înainte de începerea lansării, când m-a întâlnit în toaleta librăriei, cu ochii roşii ai cuiva care tocmai a plâns

sau a vărsat, sau a plâns şi a vomitat, ca în cazul meu, şi am înţeles imediat. Că era o prietenă. Una căreia, aflată faţă în faţă cu cineva care nu se simte deloc bine, nu îi este teamă să întrebe: „E totul în regulă?" Şi mai ales, nu îi e teamă de ceea ce implică să primească un răspuns.

Dacă nu ar fi fost Giada şi Annalisa, în acest an foarte, foarte lung, nu cred că aş fi supravieţuit.

Nu exagerez. În primele săptămâni la Roma, fără Soţul Meu, nici măcar nu-mi trecea prin cap că trebuia să fac lucruri precum mâncatul sau dormitul.

Cu o răbdare pe care nu voi fi niciodată în stare s-o răsplătesc, o atenţie continuă şi cu vorbele mereu potrivite, chiar şi mincinoase dacă era nevoie, Giada şi Annalisa îmi aminteau în fiecare zi.

– Mănâncă.

– Dormi.

– El încă te mai iubeşte.

– Gătesc eu pentru tine.

– Sigur te iubeşte.

– Rămân să dorm aici.

Încă nu mi-am revenit cu totul. Şi unul dintre infinitele motive pentru care mă grăbesc s-o fac este pentru a le înapoia acestor femei minunate înţelegerea, blândeţea şi forţa pe care mi le dăruiesc în fiecare zi.

În dimineaţa asta, de exemplu:

„Aş vrea să fac un tur de zece minute în Ikea. Veniţi cu mine?"

Le-am scris un e-mail amândurora.

După câteva ore, iată-le aici: mă însoţesc.

Conduce maşina Giada şi ne aşteaptă o adevărată călătorie. Ikea se află în Anagnina, în cealaltă parte a oraşului.

– Chiar n-ai mai fost niciodată acolo? întreabă Annalisa.

– Niciodată.

– Îmi imaginez că Soţul Tău spunea ce spun toţi bărbaţii... zice Giada. Sau cel puţin ceea ce spunea fostul meu soţ: Ikea e cimitirul cuplurilor, spunea, numai sentimentul de vinovăţie poate împinge un bărbat să meargă cu propria soţie într-un asemenea loc. Dacă ne târâţi acolo, apoi nu vă mai plângeţi că bărbatul a murit, voi sunteţi cele care l-aţi ucis, şi tot aşa.

– Sinceră să fiu, nu. Eu eram cea care nu voia să audă de aşa ceva.

Eram eu, am fost mereu eu.

– De ce să decorăm casa asta? îi răspundeam când Soţul Meu îmi propunea să mergem la Ikea. Oricum, când se încheie lucrările de renovare la Vicarello ne întoarcem acolo, nu? Pentru moment ne sunt de ajuns hainele, prosoapele şi lenjeriile din şifoniere.

– Dar aş vrea să cumpăr măcar o poliţă pentru DVD-urile şi CD-urile mele.

– Poţi foarte bine să le ţii în cutii şi să le scoţi de acolo, pe rând, pe cele de care ai nevoie. Eu aşa fac cu cărţile şi colecţia mea de căni.

Până când Soţul Meu a plecat.

Iar cutiile cu DVD-urile şi CD-urile lui sunt acum în casa colegului de la care a închiriat o cameră.

– Aţi auzit cântecul ăla, ne întreabă Annalisa. *Dragostea în vreme de Ikea* se numeşte. E al celor de la Stato Sociale.

Fredonează: „Netul fără tară e ca un reflux, totul se recreează din ce e distrus, netul fără tară e dragostea în vreme de Ikea".

Giada continuă:

– „Imobiliarele sunt un panaceu, o mantră care, ca un nufăr, se deschide-ncet, imobiliarele sunt ca dragostea în vreme de Ikea. Cutiile mele ştiu de tine, cutiile mele ştiu de tine..."

Nu-l cunoşteam.

Dar nu, cutiile mele nu ştiu de Soţul Meu, ba dimpotrivă. M-am hotărât să le deschid atunci când Ato, prima dată când a venit la mine, m-a întrebat ce sunt toate cutiile alea îndesate în cada din baia de oaspeţi, şi doar atunci le-am deschis în cele din urmă. Şi pentru moment am aranjat cărţile şi cănile în şifonierul în care au fost hainele Soţului Meu.

Cutiile mele ştiu de Ato.

Ştiu de nevoia de a elibera spaţiul care a sosit odată cu el.

– M-a sunat responsabilul din Città dei Ragazzi, le povestesc Annalisei şi Giadei. Vrea să discutăm despre viitorul lui Ato.

– Probabil că vrea să vadă ce progrese face de când vine la tine în weekend, stai liniştită, spune Giada. Şi eu mă întâlnesc o dată pe lună cu părinţii elevului de care am grijă.

– „Netul fără tară e ca un reflux" continuă să cânte, ca pentru sine, Annalisa.

Tot ceea ce era de spus despre Ikea a fost deja spus.

Totul a fost deja scris.

Ba chiar şi cântat.

Odată ajunse, mă aşteptam pur şi simplu să număr secundele celor zece minute, pentru a ieşi cât mai repede posibil din infernul acelui prea mult din toate în care eram sigură că mă aflu.

Am avut întotdeauna probleme cu centrele comerciale, cu marile magazine, cu toate acele locuri mitomane, dezumanizate, şi cu toate astea construite de om pentru om. De un an de când mă aflu în starea asta, plină de vânătăi cum sunt, fac un efort însemnat şi dacă merg la cinema, iar cinci persoane pe care nu le cunosc deja mi se par o mulţime.

O fi meritul Giadei care vorbeşte, al Annalisei care cântă, al faptului că este prima sâmbătă după Crăciun şi s-a înstăpânit peste tot liniştea asurzitoare care urmează după furtună, dar această Ikea legendară, mirobolantă şi periculoasă mi se pare un loc în care e aproape frumos să te laşi purtat de val.

Cumpăr o veioză simplă, albastru cu alb, pentru noptiera mea (înainte aveam două, eu şi Soţul Meu, una în formă de Lilo şi una în formă de Stitch, desenul nostru animat preferat. Dar apoi el s-a dus la Dublin. Şi în aceeaşi zi în care el m-a sunat de la Dublin, veioza cu Lilo şi cea cu Stitch au ajuns la gunoi).

Patru mănuşi din silicon pentru clătitele care vor veni.

O mică stropitoare galbenă, pentru lăptuca mea şi piperul meu.

Cinci poliţe din lemn deschis la culoare pentru cărţile mele.

Două pentru colecţia mea de căni.

Giada cumpără un serviciu de farfurioare pentru desert.

Annalisa un puf verde-fosforescent.

La casă mă uit la ceas. Am stat aici înăuntru patruzeci şi două de minute!

Sunt pe punctul de a le atrage atenţia fetelor, când simt o mână prinzându-mă de umăr.

Nu e mâna Giadei, pentru că ea se află în faţa mea. Nu e mâna Annalisei, căci ea se află lângă mine.

Mă întorc. Este mâna unei fete cu ochi alungiţi, verzi, cu un bob blond în jurul unui chip de porţelan, o siluetă slabă, unduitoare, înfăşurată într-o haină de vizon.

Este mâna Taniei Melodia. O recunosc imediat, după fotografia rubricii ei de sfaturi pentru îndrăgostiţi.

Cea care i-a luat locul Rubricii Mele.

– Chiara! Nu pot să cred! Eşti chiar tu? ţipă ea. Şi mă îmbrăţişează. Trage de tricoul unui bărbat care împinge căruciorul, lângă ea. Îţi dai seama, Bob? E Chiara! Cheamă un alt bărbat, care e întors cu spatele, preocupat să studieze papetăria de lângă case. Federico! Vino aici! E Chiara! Apoi mi se adresează din nou mie: E o adevărată onoare că am moştenit spaţiul rubricii tale. Ţi-am citit toate cărţile. Avem foarte multe lucruri în comun noi două. I-am spus imediat directorului de la ziar, când m-a chemat pentru a-mi propune să-ţi iau locul. Ah, uite-i, în sfârşit... Chiara, ţi-i prezint pe Bob şi pe Federico. Ea e Chiara, băieţi! li se adresează cu un entuziasm nebun.

Bob e probabil antrenorul ei personal sau ceva de genul ăsta: e înalt, are umerii incredibil de largi, iar muşchii îi sunt subliniaţi de un tricou negru, transparent şi mulat.

Federico pare un Isus, are părul lung, blond, ochii albaştri, un poncho de lână şi două piercing-uri, unul în buză şi unul în nas.

Îmi strâng mâna, binevoitori. Fără să scoată un cuvânt. Dar se ocupă Tania de asta:

– A trebuit să facem ceva la capitolul dormitor, pentru a alunga paparazzi... O să ne lase odată în pace sau nu? Scuze, Bob, scuze Federico, puteți să vă depărtați puțin, să vorbesc și eu cu Chiara ca fetele?

Bob și Federico se depărtează docili. Tania îmi strânge mâinile în palma sa și șoptește:

– Nu reușesc să renunț la nici unul dintre ei, ce pot să fac?! Când s-a terminat *Big Brother* am încercat, să știi. Dar n-am reușit. Îmi sunt indispensabili. Și atunci am hotărât să ne luăm o casă toți trei. Împreună. Am venit aici pentru a ne alege patul, după cum îți imaginezi, nu e ușor să găsim unul potrivit pentru noi... Nu mă privi de parcă aș fi un monstru, Chiara, te rog... Lor le convine așa, deci unde e răul în asta? Trebuie să ne trăim viața... Trebuie să luăm tot ce întâlnim bun în ea, nu? Și dacă eu nu reușesc să iubesc un singur bărbat odată, ce trebuie să fac? Să mă sinucid? De altfel, subtitlul rubricii tale era „Familia este acolo unde se întemeiază o familie", nu? A devenit motto-ul meu. Chiara, Chiara, Chiara, sper că nu m-ai urât când te-au înlocuit cu mine. Mă îmbrățișează din nou. De altfel, tu ai primit atâtea de la viață, nu-i așa? Ai romanele tale. Ai inteligența ta, sensibilitatea ta. O ratată ca mine, dacă nu profită de unda de popularitate a unui reality-show, la ce mai poate spera? Și râde. Mă îmbrățișează. Facem schimb de numere de telefon, Chiara? Am știut întotdeauna, înlăuntrul meu, că vom deveni prietene bune, noi două. Îmi promiți? Că mă consideri prietenă de azi înainte? Că, dacă ai nevoie de ceva, îmi dai un telefon?

Încă mai râde. Şi continuă să mă îmbrăţişeze.

– „Totul se recreează din ce e distrus", îmi cântă Annalisa, într-o ureche. „E dragoste în vreme de Ikea."

În timp ce Giada şi-a îndreptat întreaga atenţie asupra lui Federico. Este exact idealul ei de bărbat.

Din păcate, el nu îi aruncă nici măcar o privire. Are ochi doar pentru Tania Melodia.

Pentru prietena mea Tania Melodia.

30 decembrie, duminică

soarele răsare la 7.37 şi apune la 16.48

pur şi simplu un sărut, fără contraindicaţii

Cu ajutorul lui Ato reuşesc să montez poliţele de la Ikea, în living.

Aşez cărţile, aranjez colecţia de căni.

Şi între timp îi povestesc lui Ato despre întâlnirea mea cu Tania.

– Nu am avut niciodată curajul să-ţi spun, pentru că o urai, îmi mărturiseşte el, dar în Città dei Ragazzi urmăresc *Big Brother* în fiecare zi de luni. Şi Tania a fost o concurentă foarte drăguţă. Şi Bob şi Federico la fel. Foarte drăguţi. Bob era frumosul Casei. Federico era inteligentul.

Iar Tania Melodia nu a vrut să-l piardă pe nici unul dintre cei doi primaţi.

– „Trebuie să ne trăim viaţa", mi-a spus ieri. „Trebuie să luăm tot ce întâlnim bun în ea, nu? Şi dacă eu nu reuşesc să iubesc un singur bărbat odată, ce trebuie să fac? Să mă sinucid?"

Habar n-am ce vrea să însemne.

Să iubeşti doi bărbaţi.

În cei optsprezece ani petrecuţi împreună, de fiecare dată când eu şi Soţul Meu ne-am îndepărtat, l-am căutat oricum pe el în bărbaţii cu care am fost.

În afară de Stefano Lauro, desigur.

Dar aceea e o altă poveste.

Complet diferită.

Eu şi Soţul Meu eram în primul an la facultate. El alesese Dreptul, iar eu Literele.

În afara pereţilor liceului în care ne întâlniserăm, ne simţeam pierduţi. Cam aşa cum ne-am simţit pierduţi la Roma, în această casă.

Însă de data aceea am reuşit să ne regăsim.

Am avut nevoie de cinci luni, dar am reuşit.

Pe Stefano l-am cunoscut chiar în acele cinci luni.

Era un coleg de curs.

Era introvertit, tăcut şi manierat, exact opusul Soţului Meu, care a fost întotdeauna un narcisist irecuperabil, vorbăreţ şi mai degrabă needucat. Irezistibil pentru mine.

Eu şi Stefano ne plimbam în sus şi-n jos prin curtea universităţii şi, în fiecare seară, ne pierdeam într-o convorbire telefonică eternă şi inutilă, care putea dura până dimineaţa.

În principal vorbeam eu. Despre criza relaţiei cu cel care avea să devină Soţul Meu, despre criza mea în general, despre Literatura Comparată, despre nimic.

Stefano asculta.

Nu am întâlnit pe nimeni, nici înainte, nici după el, care să ştie s-o facă atât de atent.

Era ca şi cum ar fi vorbit, ascultând. Exact. Stefano vorbea, şi nu risca niciodată să spună vreo banalitate astfel, ascultând.

Cine ştie de ce nici măcar nu ne-am sărutat în acele cinci luni... M-am întrebat adesea. Mă întreb şi acum.

Mă tem că din cauza acelui sortilegiu care înfăşoară trupurile sufletelor care ne conving cel mai mult. Şi din cauza căruia ajungem să fim atraşi cu totul tocmai de cei care, într-o parte îndepărtată din inima noastră, nu ne conving complet.

Şi de la o zi la alta ne va suna de la Dublin pentru a ne spune:

– S-a terminat.

Poate iubirea are de-a face cu o bănuială fundamentală.

Cu o contraindicaţie.

Cel puţin pentru cine e asemenea mie. Pentru cineva care seamănă cu Tania Melodia, cu o vocaţie reală şi evidentă pentru plăcere, nu. Cineva ca ea ia „tot ceea ce e bun" în viaţă.

Îi ia pe cel mai frumos şi pe cel mai inteligent din Casă, la *Big Brother*.

Nu-i este teamă să fie fericită şi gata, nu are nevoie de o permisiune sau de o contraindicaţie, pentru a se lăsa dusă de val.

Cine ştie.

Ochii sălbatici ai Soţului Meu scânteiau imediat cu infinite contraindicaţii.

Cu Stefano nu simţisem niciodată nici măcar umbra unei bănuieli.

Era un romantic declarat, pasionat, îi plăcea să citească Tolstoi cu voce tare, să meargă singur la cinema la ora trei după-amiază, să alerge pe malul Tibrului imediat după apus, îi plăceau cameliile, Jeff Buckley, Atalanta.

Şi-i plăceam eu.

Dar nu m-a sărutat niciodată.

Din când în când, ne scriem pe facebook. Îi urez la mulţi ani de ziua lui, iar el face la fel de ziua mea. Nimic mai mult.

Dar astăzi, inspirată de Tania Melodia şi de o anumită idee care îşi face loc în mintea mea, pentru cele zece minute zilnice, intru pe facebook şi-i scriu: „Bună. Ai avea chef să ne vedem, în după-amiaza asta?"

Stefano îmi răspunde imediat.

Şi spune: „Cu mare plăcere".

Ne întâlnim la staţia de metrou unde şi duminica asta se află târgul de lucruri vintage.

Însă de data asta e cu adevărat rândul hainelor.

Ne învârtim printre tarabe.

Stefano a rămas cel de acum cincisprezece ani: acelaşi rafinament spontan al gândurilor, aceleaşi gesturi catifelate, acelaşi zâmbet timid.

Fără contraindicaţii.

Cu obişnuitele ocolişuri infinite şi ameţitoare de care am nevoie, îi povestesc despre ultimul meu an plin de agitaţie.

În două fraze îmi povesteşte despre anul său.

– Predau Latină şi Greacă la acelaşi liceu de limbi clasice la care am început să lucrez după licenţă, îmi spune. Şi apoi: De câteva luni mă întâlnesc cu o colegă de-a mea, care predă franceză.

Ne așezăm la barul din piațetă și bem o ciocolată caldă.

Eu vorbesc, vorbesc, vorbesc.

El ascultă, ascultă, ascultă.

Ne plimbăm prin cartier, trecem prin fața Casei Broderiei, a florăriei, a magazinului ținut de chinez. Îi salut pe bătrânică, pe vikingă, pe chinez.

– Locuiești aici de atât de puțin timp și te-ai împrietenit deja cu toți, nu? Nu mă îndoiam... zâmbește Stefano. Ai avut întotdeauna un talent excepțional cu oamenii.

Aș vrea să-i explic că talentul meu excepțional, asta dacă l-am avut vreodată, de un an și jumătate s-a dus pe apa sâmbetei, împreună cu toată viața mea, și că, dacă n-aș fi fost constrânsă de un anumit experiment steinerian, n-aș fi știut niciodată să intru în contact cu acele persoane.

În schimb, închid ochii și-l întreb:

– Stefano?

– Da?

– Ne sărutăm?

Tac. Tace. Trec secunde. Trec altele. Și altele.

Deschid ochii. Stefano are o expresie a feței care, dacă nu l-aș cunoaște, ar putea părea înfricoșată. Dar de fapt nu e așa. E doar regret. Tristețe.

– Chiara... bălmăjește, stânjenit, fixând vârfurile pantofilor mei de sport.

– Stefano... bălmăjesc, fixând vârfurile mocasinilor lui.

– Dacă ai ști cât mi-am dorit acest moment acum cincisprezece ani. Încearcă să mă privească în ochi, nu reușește. Se întoarce la vârfurile pantofilor mei. Dar tu erai... de nesărutat... Așa am scris, într-o seară, în jurnalul meu. „Chiara e de nesărutat."

– De ce? Îmi plăceai. Mult.

– Nu, nu e adevărat, mă contrazice el. Și în sfârșit mă privește. Cu ochii ăia căprui, sinceri, inteligenți. Buni. Sau poate e adevărat. Îți plăceam. Dar erai iremediabil îndrăgostită de soțul tău. Nu era loc pentru nici un altul. Sau cel puțin nu pentru cineva care simțea pentru tine ceea ce simțeam eu.

– Nu mi-am dat seama că tu...

Incredibil! Acum eu am devenit cea mai timidă.

– Da. Tu nu doar îmi plăceai, Chiara. Eram de-a dreptul nebun, nebun după tine. Dacă vrei, o să-ți dau să citești jurnalul meu din acele luni. Încă îmi amintesc ce am scris în ziua când te-am cunoscut. E o persoană pe care aș vrea să-mi petrec restul vieții văzând-o râzând. Așa am scris.

Mă apropii. Îi prind chipul în mâini. El mă prinde de încheieturi. Și? Și le îndepărtează cu blândețe.

– Îmi pare rău, Chiara. Sunt foarte legat de Sophie acum. Sunt de-a dreptul nebun, nebun după Sophie.

– Sophie?

– Colega mea.

– Colega ta de franceză. Sigur. Iartă-mă.

– Probabil că sunt ridicol, știu... Își pironește din nou privirea în pantofii mei. Dar dacă sunt îndrăgostit, nu reușesc să...

– Sigur, sigur. Iartă-mă, iartă-mă.

Aș vrea să dispar acum. Imediat. Aș vrea să dispar imediat. Încerc să zâmbesc. Dar îmi vine să plâng. Și o lacrimă nu rezistă, scapă în jos pe obraz.

Stefano o șterge cu un deget. Îmi trece degetul peste buze. Tot așa cum știe el s-o facă – blând.

– Ai fi vrut cu adevărat să iroseşti primul nostru sărut pentru a-i face în necaz soţului tău? mă întreabă.

– Dar nu era ăsta motivul.

N-am ce să fac. Lacrimile au cale liberă şi alunecă din ochi, fără oprelişte, pe toată faţa.

– Eşti sigură?

– Nu!

În sfârşit râdem. Râde el şi râd şi eu, în timp ce continui să plâng.

– Stefano?

– Spune-mi.

– Măcar o îmbrăţişare.

– Ce?

– Îmi poţi da?

Stefano deschide braţele, îmi spune vino-aici şi mă strânge la piept. Mă îmbrăţişează cum se îmbrăţişează o bunicuţă care împlineşte o sută de ani, o copilă care tocmai şi-a zdrelit genunchiul, cum se îmbrăţişează o iubire blândă, inocentă, fără contraindicaţii, o iubire care ar fi putut fi, dar n-a fost şi nu va fi.

– Mulţumesc, îi şoptesc. Acum rămâi aşa, Stefano. Te rog. Măcar un pic. Exact zece minute.

31 decembrie, luni
REVELIONUL
soarele răsare la 7.38 şi apune la 16.49

harry potter

Şi astfel, şi acest 2012 ne-a reuşit.

A ajuns la final.

Cu această ocazie, i-am cerut lui Ato să-mi facă un cadou: să aleagă ceva de făcut pentru mine astăzi, în cele zece minute.

Fără îndoială, anul care tocmai se încheie a fost cel mai greu din viaţa mea.

Să mă las condusă de voinţa altcuiva, chiar dacă numai pentru zece minute, îmi dă senzaţia că nu mai sunt atât de singură astăzi.

În ciuda faptului că sunt.

În ciuda faptului că sunt singură, foarte singură.

Nu am nici măcar un program vag pentru noaptea asta, ca să fiu sinceră.

Ato va merge la un revelion organizat de şcoala sa, Gianpietro este la Florenţa cu iubitul său, Elisa18 e la schi cu iubitul ei, Rodrigo la Capul Verde cu iubita lui, Giada va fi animatoare la o petrecere pentru copii, Annalisa s-a dus în Puglia, la părinţii ei.

Nici una dintre persoanele cu care ar avea sens pentru mine să mă eliberez de 2012 nu e liberă.

Ato își vâră capul pe ușa camerei mele și mă găsește în pat, făcând lumânarea.

– Am hotărât, mă anunță. Și-mi întinde o carte, *Harry Potter și Piatra Filozofală.* Este prima din serie. Nu-mi vine să cred că n-ai citit-o. O să vezi că, dacă o să citești zece minute din ea, n-o să te mai poți abține. O s-o termini și o să vrei să le citești și pe celelalte.

Bine. E o idee minunată.

Nu am avut niciodată nimic împotriva lui Harry Potter. Ba dimpotrivă, am nutrit întotdeauna o admirație nesfârșită pentru Joanne K. Rowling și pentru fantastica parabolă care a salvat-o din sărăcie și din depresie, transformând-o într-una dintre cele mai bogate femei de pe pământ, mulțumită forței propriei fantezii.

Pur și simplu, între toate acele fenomene binecuvântate sau nefericite care străpung cortina indiferenței generale și o forțează până la a o deschide spre imaginarul colectiv se mai întâmplă ca vreunul să-ți treacă fie pe deasupra capului, fie pe sub tălpi.

Și trece pe lângă tine neobservat. Pentru că te gândeai la altceva, pentru că beai o cafea, pentru că erai în locul potrivit la momentul greșit, în locul greșit la momentul potrivit.

Se mai întâmplă.

– Nu ai citit încă ultima mea carte? m-a întrebat marele Alberto Arbasino când am avut ocazia să-l cunosc personal. Fericito! a oftat.

Pentru că, de fapt, ce e mai bun în viață se află în toate acele experiențe interesante care încă nu ni s-au întâmplat. Și cu jocul celor zece minute învăț și eu asta.

Așadar, se află și în cărțile pe care toți le-au citit, dar pe care, dintr-un motiv oarecare, noi încă nu am apucat să le citim.

Capitolul 1
Băiatul de odinioară[1]

Încep.

Așa cum prevăzuse Ato, deja după zece minute și trei pagini, cad într-o transă din care nu reușesc să ies, când ceasul mă anunță că au trecut zece minute.

Și continui.

De la nașterea miraculoasă a lui Harry, îl văd crescând cu groaznicele lui rude și înțeleg cine este acel faimos văr Dudley, cu care Ato se temea să nu semene, cu părul scurt.

Plec împreună cu Harry la școala Hogwarts, în sfârșit.

O cunosc pe Hermione, îl cunosc pe Ron.

Ato bate din nou la ușă. Este ora prânzului.

Îl rog să-și încălzească o pizza congelată. Eu nu pot mânca împreună cu el azi.

Trebuie să citesc.

Și tocmai când mă conving că nu ar fi rău să-mi petrec acest sfârșit de an întinsă în pat, cu Harry, Albus

[1] *Harry Potter și Piatra Filozofală*, J.K. Rowling, Editura Egmont, 2012, traducere de Ioana Iepureanu

Dumbledore, terifiantul Cap-de-Mort și uriașul Hagrid, sună telefonul.

Ridic receptorul fără să-mi iau ochii din carte.

– Alo?

– Bună, Mister Magoo.

E ca și cum Pelerina Fermecată a lui Dumbledore ar fi căzut înlăuntrul meu. Nu mai simt nimic. Nimic. Închid cartea.

– Ce faci în seara asta? mă întreabă.

De parcă nu s-ar fi împlinit aproape două săptămâni de când nu ne-am mai văzut. De parcă nu i-aș fi spus clar cum mă simt și ce vreau. E ca și cum el n-ar fi dispărut din acel moment. Din nou.

– Nu știu.

– Aș vrea să te văd.

– De ce?

– Pentru că sunt de părere că a venit momentul să vorbim serios, Magoo.

– Iar? Nu am vorbit deja prea mult?

– Poate. Dar eu am nevoie să mai vorbim o dată. Chiar dacă ar fi pentru ultima oară.

– ...

– Sau poate prima.

– ...

– Magoo?

– În loc de asta, știi de ce aș avea eu nevoie? descopăr eu în timp ce vorbesc.

– De ce?

– Să stăm în tăcere. Împreună. Eu și tu. În primele zece minute ale lui 2013. Apoi vei putea să-mi spui tot ce vrei.

Dar, pentru zece minute, liniște totală. N-am făcut niciodată asta, în optsprezece ani. Te rog.

– ... Dacă îți dorești atât de mult, OK.

– Îmi doresc mult.

– Vrei să vii la cină aici, la mine? Colegul meu e plecat din Roma, nu mai e nimeni acasă.

Dacă fulgerul lui Cap-de-Mort m-ar fi lovit în inimă, mi-ar fi făcut mai puțin rău: „La mine"! Așadar, pentru Soțul Meu casa colegului a devenit deja casa lui? „Hogwarts, Hogwarts, te iubim,/ Câte în lună și-n stele vrem să știm!" Mă gândesc la imnul pe care Albus îi pune pe Harry și pe acei elevi ai școlii de magie să-l intoneze. „Hogwarts, Hogwarts, te iubim/ te rog învață-mă să mă pot preface că nu s-a întâmplat nimic" îmi spun.

Iar lui:

– Nu, îi zic. Să ne întâlnim în fața grădinii de la Vicarello. La miezul nopții minus trei minute. Așa avem timp să ne salutăm, dar apoi rămânem imediat tăcuți.

Soțul meu a rămas interzis.

– Bine... Dar dacă vrei, pot trece să te iau cu mașina și să mergem împreună la Vicarello.

– Nu, mulțumesc. Mi-e prea frică de cuvintele pe care ni le-am spune pe drum.

– Magoo, te simți bine?

– Da. Adică, nu. Adică, pa! Pe curând.

Închid.

Mă duc în baie și mă privesc în oglindă.

Trebuie neapărat să mă spăl pe cap, să ajung să semăn dacă nu cu o femeie, măcar cu o ființă umană. Deocamdată sunt un spectru palid, nepieptănat și în pijama. Care până

acum câteva momente credea că-şi va petrece sfârşitul de an la Hogwarts, cu Harry Potter. Şi când colo îl va petrece la Vicarello, împreună cu soţul său.

– Magoo, mi-e dor de tine. Magoo, te iubesc. Iartă-mă că am fugit şi iartă-mă că m-am întors fără să am încă ideile clare. Nu există „la mine". Există „la tine". Există doar „la noi". Acum în sfârşit ştiu, intonez, cu voce tare, către imaginea mea din oglindă.

Pentru că el va vrea să-mi spună asta, nu-i aşa?

De-asta vrea să ne întâlnim. De asta vrea să înceapă noul an împreună cu mine.

– Ce alt motiv să aibă? întreb, tot cu voce tare, în faţa imaginii mele.

Care îmi răspunde.

– Da! îmi răspunde. „Atenţie la Oglinda lui Erised" îmi răspunde.

– „Atenţie la Oglinda lui Erised", îmi răspund; cu voce tare.

Oglinda lui Erised, îi explică înţeleptul Albus Dumbledore lui Harry Potter, „ne arată numai cea mai ascunsă, cea mai arzătoare dorinţă a noastră. Tu, care nu ţi-ai cunoscut niciodată familia, îi vezi acum pe toţi, adunaţi în jurul tău". „Cu toate astea, oglinda asta nu ne dă nici adevăr, nici cunoaştere. Mulţi au picat în extaz, de ce au văzut în ea, alţii au înnebunit, neştiind dacă ce văd era sau va fi adevărat."

Atenţie. Atenţie la Oglinda lui Erised.

Continui să şoptesc asemenea unei mantre, în tren, de-a lungul întregii călătorii până la Vicarello.

Atenţie la Oglinda lui Erised.

1 ianuarie, marți

soarele răsare la 7.38 și apune la 16.49
primul pătrar de lună 7.16

§§§§§§§§§§§§§

00:01
00:02
00:03
00:04
00:05
00:06
00:07
00:08
00:09
00:10

– An Nou fericit.

– An Nou fericit, Mister Magoo.

Suntem așezați pe pământ, în grădina din Vicarello, printre roșii și verze. Pe lac, în depărtare, explodează primele focuri de artificii.

Mă apropii de el. Se apropie de mine.

Ne sărutăm.

Un minut, două, o sută de minute.

Şi mai mult.

În timp ce focurile de artificii se dezlănţuie, câinii noştri din curte tremură, casa noastră dintotdeauna ne protejează, în spate, frigul nu ne atinge, iar noaptea ne împresurează încetişor. Până când, fără să ceară permisiunea, sosesc zorile.

Şi ne găsesc aşa.

Întinşi pe pământul umed, cu picioarele înlănţuite, cu abdomenul meu lipit de spinarea lui, ca atunci când eram un singur lucru, ca atunci când ne păreau inutile toate poziţiile pe care trebuia să le adoptăm în timpul zilei, şi care nu erau aceasta.

– Ce trebuia să-mi spui atât de important? îl întreb.

El se întoarce, îmi mângâie părul. Spatele. Mă sărută pe pleoape. Şi spune:

– Sunt confuz, Magoo. O parte din mine ar vrea să se întoarcă la tine şi să rămânem împreună întreaga viaţă. Cealaltă ştie că vor mai exista alte neînţelegeri, alte Siobhan, alte telefoane de la Dublin. Şi vrea să trăiască clipa. Aşa cum trăiesc acum. Anumite reguli ale căsătoriei nu sunt pentru mine, mi-am dat seama cu certitudine. Nu le voi putea respecta niciodată. Asta nu înseamnă că tu nu rămâi singura persoană care contează, cea mai importantă. Pe scurt, eu nu reuşesc să mă despart de tine... Însă tu trebuie să înveţi să mă accepţi aşa cum sunt. Trăiesc într-o cameră pe care am închiriat-o de la un coleg, am descoperit că sunt atras de toate Siobhan care există în lume, bine, recunosc. Şi atunci, de ce insişti să mă vrei diferit? Poţi să-i păcăleşti

pe toți, Magoo, dar pe mine nu. Celorlalți le poți părea o femeie, poți chiar să-ți faci iluzii că ești o femeie. Dar eu te cunosc. Știu cine ești. Ești și vei fi mereu o fetiță speriată, cu cozi lungi împletite. O fetiță speriată cu cozi lungi împletite superbă. Care nu știe să șofeze, nu știe să aibă grijă de ea însăși, nu știe să mănânce așa cum trebuie, și care se împiedică, din cauza fricilor ei și din cauza lumii. Fetița asta are nevoie de un bărbat care, chiar dacă trăiește în lumea lui, știe să o protejeze. Un bărbat care să intuiască ceea ce, din ea însăși, până și ei îi scapă. Ai nevoie de mine, Magoo. Altfel, de ce te-ai fi prăbușit când eu am plecat la Dublin și la New York? De ce nu te ridici încă? Pentru că ai nevoie de mine. Iată de ce. Împacă-te cu evidența acestui adevăr și să încetăm să ne mai forțăm să avem o căsnicie fericită. Nimeni nu are. Toți se descurcă așa cum pot, se trădează, se dezamăgesc, se mulțumesc cu puțin. Viața e prea scurtă ca să ne chinuim să devenim mai buni... Nu?

2 ianuarie, miercuri

soarele răsare la 7.38 şi apune la 16.50

un fiu, să spunem

Carmine Pisacane mă priveşte pe deasupra tăbliei, în biroul responsabililor din Città dei Ragazzi.

Apoi se uită pe fereastră. Ato joacă fotbal cu colegii lui, pe terenul din Città.

– Pare liniştit, zâmbeşte el. Mi-a spus că a petrecut un Crăciun minunat. Chiar aşa s-a exprimat: minunat.

De obicei, Pisacane este cel care îţi transmite un sentiment de seninătate profundă. E relaxat, guraliv, mi-a povestit despre revelionul din Città, despre Inter, despre ultimul concert al lui Bruce Springsteen.

Eu însă sunt încordată. Foarte încordată. Şi de îndată ce începe în sfârşit să vorbească despre Ato, nu mai rezist:

– Ce se întâmplă?

Pisacane zâmbeşte în continuare.

– Nimic, Chiara. Nu se întâmplă nimic. Nimic grav, cel puţin. Staţi liniştită.

– Telefonul dumneavoastră mi-a creat o stare de agitaţie.

– Îmi pare rău. Trebuie să vorbim despre ceva, într-adevăr. Dar din asta ar putea rezulta şi o mare oportunitate.

– Adică?

– Adică, după cum ştiţi, în Città sunt primiţi băieţi care au de la doisprezece ani în sus, iar atunci când devin majori ar trebui transferaţi în centrele de primire pentru imigranţi sau ajutaţi să-şi găsească o slujbă şi, odată cu aceasta, o locuinţă, chiar şi cu chirie.

– Da.

– Există cazuri în care facem excepţii, aşa cum s-a întâmplat cu Ato. În curând va împlini nouăsprezece ani, dar, având în vedere situaţia lui, stabiliserăm să ne ocupăm de el până la absolvire.

– Da. Da.

Nu înţeleg unde vrea să ajungă Pisacane, şi nu reuşesc să articulez decât „da".

– Însă Città dei Ragazzi are regulile sale.

– Da.

– Aceste reguli trebuie respectate, şi mai ales în cazul lui Ato, care a depăşit limita de vârstă. Trebuie să colaboreze, să fie prezent. Este foarte important să participe la adunări, la viaţa de zi cu zi.

– Da.

– Nu.

– Cum adică nu? mă trezesc.

– De când vine acasă la dumneavoastră, Ato este adesea absent. Colegii lui şi educatorii remarcă faptul că aproape în fiecare luni rămâne la dumneavoastră. Aşa cum au remarcat şi că, în această vacanţă, Ato nu a trecut deloc pe-aici.

– Îmi cer scuze. Este şi vina mea că Ato rămâne la mine în loc să se întoarcă aici. Îmi cobor privirea. Iertaţi-mă.

– Să vă iert? Vină? Chiara, nu asta vreau să spun.

– Atunci, ce vreţi să spuneţi? Pentru că eu chiar nu înţeleg.

– Ideea este că Ato trebuie să ia o decizie. Vrea să continue să fie cetăţean aici? Sau vrea să iasă din Città dei Ragazzi?

– Pe scurt, ori înăuntru, ori afară. Dacă stă în prag blochează traficul. Sigur, mă gândesc cu voce tare.

– Poftim?

– Nimic, nimic.

– Chiara. Pisacane are brusc, din nou, tonul pe care-l avusese la telefon. Chiara, repetă. Şi apoi: Credeţi că aţi putea să-l luaţi pe Ato să locuiască la dumneavoastră, măcar până îşi obţine diploma?

– Ato? Cu mine?

Ato. Cu mine.

– În mod clar, băiatul a făcut progrese enorme de când l-aţi primit în casa dumneavoastră. E mai dezinvolt, nu mai stă închis în coconul durerii lui, al elucubraţiilor sale. Dacă îmi permiteţi, pot spune că şi dumneavoastră păreţi foarte legată de el, ba chiar însufleţită de această relaţie.

– Într-adevăr, sunt.

Firește, Pisacane ştie ce mi s-a întâmplat în ultimul an. Să-i povestesc a fost o condiţie fundamentală pentru a încheia un pact de încredere între noi, şi pentru ca Ato să-şi petreacă sfârşitul de săptămână la mine.

– În fapt, nu s-ar schimba prea multe, dacă Ato s-ar muta la dumneavoastră. Deja îl susţineţi din punct de vedere financiar.

E adevărat.

– Ato este independent, are aproape nouăsprezece ani. Să aveţi grijă de el nu ar fi ca şi cum aţi avea în grijă un copil care are nevoie de tot, pentru a supravieţui. Dar ar fi oricum o responsabilitate. O responsabilitate enormă. Ar fi ca şi cum aţi avea un fiu, să spunem. Un fiu deja major. Dar oricum un fiu. Credeţi că aţi putea?

3 ianuarie, miercuri

soarele răsare la 7.38 şi apune la 16.51

sari!

– ... Iar eu am răspuns da, doamna doctor. Aş putea.

– Responsabilitate.

– Poate vi se va părea absurd, dar înainte de a răspunde m-am uitat la ceas. Pisacane îmi vorbea despre Ato de fix zece minute, când a exprimat limpede posibilitatea de a mi-l încredinţa. Nici măcar un minut în plus sau în minus. Şi atunci mi-am dat seama. „Da, cele zece minute pe ziua de astăzi trebuie să fie acestea. Sunt acestea."

– Responsabilitate, a repetat.

– Credeţi? Pentru că privirea doctoriţei în timp ce spune „responsabilitate" mi se pare că vrea să spună altceva. Îmi pare că vrea să spună frumos. Îmi pare că vrea să spună corect. Sigur, îmi dau seama de implicaţiile răspunderii pe care vreau să mi-o asum. Dar...

– Dar?

– Dar cred că există persoane pe care nu trebuie să facem eforturi pentru a le primi: au intrat deja în viaţa noastră

fără să ne dăm seama. În timp ce cine ştie la ce altceva ne gândeam.

– Adevărat.

– Ato este deja în viaţa mea. Schimbarea va consta doar în faptul că voi petrece cu el şapte zile pe săptămână în loc de trei şi jumătate.

– Adevărat.

– ... la fel cum există persoane pe care nu trebuie să facem eforturi pentru a le îndepărta din viaţa noastră. De fapt, sunt deja afară. La rândul lor, acestea au ieşit fără ca noi să ne dăm seama.

– Vă referiţi la soţul dumneavoastră.

– Da. Când mi-a făcut acea propunere, dacă o putem numi aşa, de revelion, am simţit de parcă o mână m-ar fi apucat de gât şi ar fi strâns cu putere. Extrem de tare.

...

– Am plâns. Nu reuşeam să mă opresc. A fost un plâns diferit de toate celelalte. Mai mult decât un plâns, părea o criză de astm. Ceva primitiv. Sălbatic. Dar, nu ştiu cum să explic... Nu plângeam din cauza neplăcerii create de acea propunere absurdă. Plângeam pentru că femeia despre care el vorbea, în vreme ce se referea la mine, nu-mi mai semăna. Şi plângeam pentru că el, în timp ce vorbea, nu mai semăna cu bărbatul de care am fost îndrăgostită. De care voi fi mereu îndrăgostită. Împreună cu care voi forma întotdeauna un singur Eu Primordial. Doamnă doctor...

– Da?

– Schimbarea e ucigătoare.

– Chiara?

– Da?

– Schimbarea e vitală.

– ...

– ...

– Da, mă gândeam din nou la Egoland.

– Sigur, Egoland. Titlul povestirii dumneavoastră.

– Da. Egoland. Oraşul în care fiecare bloc are o culoare diferită. Iar litera „e" este majusculă în Egoland.

– Fireşte. Este un substantiv propriu, un nume de oraş.

– Evident. Dar problema este că, în capul meu, anumite lucruri le-am gândit întotdeauna aşa. Cu majusculă.

– De exemplu?

– De exemplu Rubrica Mea. Soţul Meu. Casa Mea din Vicarello. Totul cu majuscule. Mai ales „m"-ul din Meu. Din Mea.

– Şi?

– Şi, de fapt, sunt din ce în ce mai convinsă că, dacă aş publica vreodată acea povestire, aş intitula-o *egoland*. Cu „e" mic.

– Interesant.

– Să te gândeşti la tine cu minusculă? Mă tem că e necesar.

– ...

– Astăzi este ultima zi a experimentului celor zece minute.

– Ştiu.

– Ceea ce mă surprinde cel mai tare este...

– Este?

– Nu e ceea ce am descoperit.

– Adică?

– Adică, desigur, m-a uluit să descopăr că modurile în care se pot umple zece minute sunt infinite, dacă te concentrezi asupra acestui lucru.

– Dar?

– Dar m-a uimit încă şi mai tare ceea ce exista deja. De exemplu, Città dei Ragazzi. Mama. Gianpietro. Elisa18. Giada. Annalisa. Cei optzeci şi nouă de invitaţi de la petrecerea mea de Crăciun. Magazinele aflate la doi paşi de locuinţa mea. Romanul pe care nu credeam că-l am în minte, dar care în mod evident era, dacă acum nu reuşesc să mă opresc din scris. În sfârşit, doamnă doctor.

– În sfârşit?

– Nu mai am o iubire. Nu mai am o casă pe care s-o simt cu adevărat a mea, nu mai am o slujbă care îmi plăcea. Nu mai am pivotul, cu alte cuvinte. Dar viaţa care se învârte în jurul acestui pivot care nu este poate nu e chiar aşa de rea.

– Chiara, de fapt, însăşi viaţa este unicul pivot posibil. Viaţa este pivotul şi roata împreună.

– Doamnă doctor?

– Da?

– E prea complicat pentru mine, în momentul ăsta. Tocmai am părăsit un soţ şi am înfiat un băiat.

– Aveţi dreptate.

– ...

– Aşadar, Chiara? Ce aveţi în minte, astăzi, pentru marele final?

– Rodrigo, prietenul meu violonist, e din nou în Roma. M-a invitat să văd un spectacol al lui Antonio Rezza, pe care el îl cunoaşte bine. Ştiţi cine este?

– Sigur.

– Eu nu l-am mai văzut pe scenă. Se pare că ar fi vorba despre un spectacol excepțional. Se numește *Fracționat X*. În fiecare seară, la un moment dat, Rezza are nevoie de două persoane care, timp de chiar zece minute, să urce pe scenă, în timp ce el ține un monolog. Iar mulțumită lui Rodrigo, în seara asta acele două persoane vom fi Ato și eu.

Antonio Rezza are un chip identic doar cu al său însuși, ochii plini de viziuni și energia celui care se încăpățânează să le comunice lumii.

Flavia Mastrella, care colaborează dintotdeauna cu el și se ocupă de regia și scenografia spectacolelor, ne întâmpină la intrarea în teatru.

În condițiile în care în ziua de azi se face abuz de termenul „artist", în vreme ce-i spionez în timp ce se ceartă, în cabină, cu cuvinte și gesturi specifice doar lor, lor și nimănui altcuiva, nu am nici o îndoială: Antonio și Flavia sunt doi artiști. Antonio se apropie de noi și-l îmbrățișează pe Rodrigo.

Fracționat X este un spectacol despre monstruoasa și inevitabila simplificare căreia nici unul dintre noi nu-i scapă: adică despre fracționarea noastră. Despre acel Eu care ar trebui să ne fie prieten, dar care, dimpotrivă, ne aneantizează. „Ne reduce la stadiul de soții, ne reduce la stadiul de soți, ne reduce la a fi Mario, Antonio, Chiara. Și, mai ales, ne face să credem în asta", îmi explică Rezza. Ne face să credem că suntem niște fetițe etern speriate, cu cozi împletite lungi, mă gândesc eu.

Flavia a construit, pentru scenă, două fascicule uriașe de lumină: o pereche de pânze fixate la extremitățile scenei

care, doar la simpla vedere, îți transmit completa eliberare care ar trebui să ne permită să fim noi înșine. Însă și închisoarea care devine, în cele din urmă.

Îl ascultăm pe Antonio, fascinați, până când:

– Așadar, voi sunteți săritorii mei din seara asta? ne întreabă pe Ato și pe mine.

Noi suntem.

– Perfect. Dezbrăcați-vă și urmați-mă, pentru că o să vă explic când și cum trebuie să intrați pe scenă.

– Dezbrăcați-vă? întreb eu.

– Dezbrăcați-vă? se aude și Ato ca un ecou.

– Da, ne confirmă Rezza, grăbit. Monologul este despre trădare, să spunem așa. Despre Rita și Rocco, un cuplu aflat în criză. Bărbatul și femeia care sar, în vreme ce eu recit, trebuie să fie complet dezbrăcați, sau măcar până la bust. Rodrigo nu v-a spus?

Nu, Rodrigo nu ne spusese.

Dar între jena de a mă dezbrăca și aceea de a lăsa baltă pe cineva cu ochii lui Rezza, o aleg pe prima.

Și mă dezbrac.

Pur și simplu.

De parcă nu ar exista nimic mai firesc și mai spontan pe lumea asta.

Îl urmez pe Ato, care o ia pe urmele lui Antonio, în spatele scenei.

Mă așez la locul meu, aștept să se facă întuneric în sală, aștept să se aprindă luminile pe scenă, aștept ca Rezza să înceapă monologul despre trădare.

Îi zâmbesc lui Ato.

– E rândul nostru, îi șoptesc.

Intrăm pe scenă.

Goi.

Ne ghemuim, fiecare în spatele câte uneia din pânzele construite de Flavia.

Şi în timp ce Antonio Rezza invadează scena cu violenţa şi poezia viziunilor sale, iar eu aştept să spună „Rita" pentru a începe să sar, mă gândesc.

Mă gândesc că avem încredere în fracţii care prin propria natură sunt greşite: e adevărat.

Dar suntem de asemenea terorizaţi de fracţii care prin propria natură sunt necesare.

Mă gândesc cum o separare nu înseamnă neapărat sfârşitul unei experienţe.

Ba dimpotrivă: îi poate da permisiunea să dureze o veşnicie.

Mă gândesc la casa mea din Vicarello, mă gândesc la soţul meu, mă gândesc la rubrica mea.

Îl privesc pe Ato, ghemuit asemenea mie, aşteptându-l pe Antonio Rezza să spună: „Rocco", pentru a sări.

Şi mă gândesc la ceea ce am trăit, la ceea ce voi trăi, la ceea ce trăiesc acum.

Pentru că, între infinitele simplificări prin intermediul cărora credem că ne punem la adăpost şi în care de fapt ne pierdem, există un singur lucru, unul singur, care nu ne poate urma, pe care nu-l putem păcăli.

Acest lucru este timpul.

Care este ceva lipsit de importanţă, dacă suntem fericiţi.

Şi ceva foarte important, dacă suntem disperaţi.

Oricum ar fi, e acolo.

Cu o serie lungă, extenuantă, miraculoasă de câte zece minute la dispoziție.

Avem ocazia să facem tot ceea ce vrem, cu cea mai mare parte din acele zece minute.

Dar sunt momente în care pur și simplu nu reușim să prindem ocazia.

Există momente când, dimpotrivă, ni se pare anulată.

Acele momente sunt minciuni.

Însă, din fericire, există momente ca acesta.

În care Antonio Rezza spune: „Rita".

Iar noi trebuie să sărim.

Goi.

Să sărim.

Și atât.

A trecut un an de când țineam acest jurnal.

În iunie, Ato a încheiat anul cu note de șapte, doi de șase și un singur insuficient.

Sunt zile în care mă enervează la culme, mai ales atunci când promite că duce gunoiul și-l uită în lift, sau când eu mănânc în oraș, iar el mă asigură că o să mănânce, dar apoi descopăr că n-a mâncat deloc.

Dar de cele mai multe ori totul merge bine între noi.

Pentru a-l lăsa să meargă în continuare la aceeași școală, aflată la patru stații de metrou distanță, am prelungit cu încă doi ani închirierea casei din Roma.

La sfârșitul lui ianuarie lăptuca a început să răsară.

Piperul însă n-a rezistat.

Gianpietro s-a dus să locuiască cu Mihail, iubitul lui rus.

Soțul meu, cu fosta soție a colegului de la care închiriase camera în care locuia.

Apoi s-au despărțit, iar el s-a combinat cu o prietenă de-a soției colegului de la care închiriase camera.

S-au despărțit și, în august, s-a întors la New York să prepare mojito.

De atunci n-am mai avut vești de la el.

Cât despre mine, am luat permisul de conducere, mi-am publicat romanul, am o nouă rubrică într-un săptămânal

şi un altul mi-a încredinţat, ironia sorţii, rubrica de sfaturi pentru îndrăgostiţi.

Din când în când sunt destul de liniştită, din când în când foarte tristă.

Din păcate, nu am încă o nouă iubire.

Dar mă gândesc adesea la experimentul din urmă cu un an.

Şi atunci îmi spun că, dacă în lume există persoane care cântă la vioară, schimbă scutece, filmează videoclipuri porno de amatori, sunt instructori de hip-hop, plantează diverse şi citesc *Harry Potter*, în aceste şapte miliarde o exista măcar una care mă aşteaptă chiar pe mine, în cele zece minute în care o voi întâlni.

Cuprins

o ojă fucsia 13
la sală în centru 22
vioara 26
clătite (cu nutella) 32
lecţia de hip-hop 41
mergând cu spatele 51
străduţa lui vermeer 59
la absolvirea unei necunoscute 63
www.youporn.com 73
punctul cruce 78
şi tu ce faci, mamă? 83
să furi 95
frâna, ambreiajul şi motivele tale 96
la târgul de vechituri 105
două lampioane chinezeşti 112
la casă, în librărie 122
seminţe de lăptucă şi piper 129
un scutec de unică folosinţă 135
nu ştiu cine eşti: te iubesc 141
tunsul 146
vocile din discursurile celorlalţi 148
asemenea lui moş crăciun 155
crăciun cu cine vrei 164
tel verde 166
arcanele majore 173
aş vrea, aş vrea 178

la ikea 182
pur și simplu un sărut, fără contraindicații 190
harry potter 197
§§§§§§§§§§§§§§ 203
un fiu, să spunem 206
sari! 210

În colecția Blue MOON
au apărut:

Jojo Moyes, *Ultima scrisoare de dragoste*
Danielle Steel, *Învingătorii*
Elin Hilderbrand, *Zvonul*
Jacqueline Susann, *Valea păpușilor*
Tatiana de Rosnay, *Se numea Sarah*
Jojo Moyes, *Înainte să te cunosc*
Nora Roberts, *Obsesia*
Jojo Moyes, *Fata pe care ai lăsat-o în urmă*
Danielle Steel, *Daruri de preț*
Danielle Steel, *Sub acoperire*
Kristin Hannah, *Privighetoarea*
Jojo Moyes, *După ce te-am pierdut*
Danielle Steel, *O viață perfectă*
Danielle Steel, *Jocuri de putere*
Martha Hall Kelly, *Când înflorește liliacul*
Danielle Steel, *Fiul risipitor*
Danielle Steel, *Aripile destinului*
Kristin Hannah, *A doua șansă*
Barbara Taylor Bradford, *Cavendon Hall*
Jojo Moyes, *Un bărbat și o femeie*
Jodi Picoult, *Pactul*
Nora Roberts, *Secrete și minciuni*
Jojo Moyes, *În căutarea unui destin*
Tracy Brogan, *Nebunie de-o vară*
Jojo Moyes, *Silver Bay*
Danielle Steel, *Moștenirea secretă*

CHIARA GAMBERALE s-a născut în 1977 la Roma. A debutat în 1999 cu romanul *Una vita sottile*, urmat de *Color Lucciola* (2001), *Arrivano i pagliacci* (2002), *La zona cieca* (2008), *Le luci nelle case degli altri* (2010), *L'amore, quando c'era* (2012), *Quattro etti d'amore, grazie* (2013), *Caruselul iubirii* (*Per dieci minuti*, 2013). Alte volume: *Avrò cura di te* (2014), scris împreună cu Massimo Gramellini, *Adesso* (2016), *Qualcosa* (2017) şi *L'isola dell'abbandono* (2019). Este, de asemenea, autoarea şi prezentatoarea unor programe de televiziune şi radio cum ar fi *Quarto piano scala a destra* pe Rai Tre şi *Io, Chiara e L'Oscuro* pe Radio Due. Colaborează cu *La Stampa* şi *Vanity Fair* şi are un blog pe site-urile *Io Donna* şi *Corriere della Sera*. A condus atelierul de scriere creativă „Il calamaio" la Roma. Romanele sale sunt traduse în 14 ţări. Trăieşte la Roma.

La aproape treizeci și șase de ani, Chiara are tot ce-i trebuie ca să fie fericită: un soț perfect, o rubrică într-un săptămânal la modă, mai multe bestselleruri. Pe scurt, o viață de vis, până în ziua în care... pierde totul: adio soț (infidel și imatur), rubrică la revistă, romane și certitudini. Ca s-o ajute să renunțe la gândurile sumbre, terapeuta ei îi propune un mic joc. Ce-ar fi dacă în fiecare zi, vreme de o lună, ar face, timp de zece minute, ceva complet nou? Ceva inofensiv sau ușor nebunesc. Alături de prietenii ei – Rodrigo, Gianpietro și tânărul Ato –, Chiara e de acord să accepte provocarea și să-și înregistreze experiența într-un jurnal. Și dacă din acest mare salt în necunoscut va ieși la iveală o nouă viață?

„Acest roman nu seamănă deloc cu altele. E un fel de lampă a lui Aladin, un obiect oarecum magic!"

Vanity Fair

„Ce e mai bun în viață se află în toate acele experiențe interesante care încă nu ni s-au întâmplat."

Corriere della Sera

Tradiție din 1989
www.litera.ro
ISBN 978-606-33-3781-9
9 786063 337819
eBook disponibil